

Digital Magazyn ambitnych fotoamatorów

Photographer

DPP 4/2025 POLSKA

ZDOBADŹ
INTERNET

Jak promować
w sieci swoją
fotografię

LANDSCAPE
PHOTOGRAPHER
OF THE YEAR

Najpiękniejsze
krajobrazy
roku

Gdy robi się...
Zimno

Mroźne krajobrazy, nadmorskie
scenerie, pomysły na domowe sesje

DPP 4/2025 29 zł (w tym 8% VAT)

ISSN 2300-8475 INDEKS 298670

MIASTO PO ZMROKU • MALOWANIE ŚWIATŁEM • FOTOGRAFIA B&W
I W PODCZERWIENI • DZIKA PRZYRODA ZIMĄ • JAK ROZWINĄĆ
SWÓJ WORKFLOW, BY W 2026 BYĆ LEPSZYM FOTOGRAFEM

eprasa.pl/936f363a60

ULUBIONY KIOSK

30% TANIEJ

tylko do końca roku

Zamów wydanie specjalne Sony – Poradnik Użytkownika w obniżonej cenie

KOD RABATOWY: **SONY12**

Promocja tylko internetowa. Ważność kodu rabatowego: 31.12.2025

eprasa.pl 938f363a60

Zima wymaga od nas więcej, ale też więcej daje. Jeśli tylko się postaramy, odwdzięczy się kadrami, które zostaną w pamięci na długo

Zima nie jest łatwym czasem dla fotografów. Wystawia nas na próbę i zmusza do szukania najgłębszych pokładów motywacji. Bywa wyzwaniem dla naszego organizmu, a nierzadko także dla sprzętu. Jest jednak czymś zupełnie niezwykłym i unikalnym. I nie danym każdemu.

Od kilku lat zimę spędzam w podróży – fotografując i redagując ten magazyn zdalnie, co dziś nie jest już żadnym wyzwaniem. „Łatwo Ci mówić” – powiecie więc, i owszem, nie jest mi łatwo przekonywać Was o zaletach mroźnych poranków (str. 20 i 32), korzyściach płynących z krótszego dnia (str. 76 i 98), czy wyjątkowości świata dzikiej natury w tym nieprzyjaznym czasie (str. 84). Jednak im dłużej o tym myślę, im dłużej jestem w podróży, tym mocniej w to wierzę.

Spotykam na swojej drodze wielu fotografów, twórców i tak zwanych „digital nomadów” – Europejczyków, którzy, uprawiając wolny zawód, uciekli do słonecznych rajów. Wiele rozmawiamy o życiu i pracy w drodze, z dala od ojczyzny.

I wiecie co? Wiecie, za czym tęsknię najbardziej? Nie za ulubionym jedzeniem. Nawet nie za bliskimi czy przyjaciółmi, którzy chętnie ich odwiedzają. Na pierwszym miejscu najczęściej wymieniają pory roku, które nadają życiu naturalny rytm – dają czas na działanie i na regenerację, a nam, fotografom, tak potrzebny „wizualny płodozmian”.

Mówi się, że podróże poszerzają horyzonty, ale moim zdaniem przede wszystkim zmieniają optykę. Zima wymaga od nas więcej, ale też więcej daje. Jeśli tylko się postaramy, odwdzięczy się kadrami, które zostaną w pamięci na długo. I po które wielu zawodowych fotografów z krajów południa musiałoby jechać na drugi koniec świata. Warto o tym pamiętać!

Miłej lektury!
Maciej Zieliński
Redaktor Naczelny

W numerze

6 International Landscape Photographer of the Year

Za nami kolejna edycja jednego z najważniejszych konkursów fotografii krajobrazowej. Na podium tym razem znalazł się również Polak. Zobaczcie najlepsze pejzaże minionego roku 2025!

20 Gdy robi się zimno...

Przyjrzyj się uważnie elementom sceny, aby uchwycić kolor, światło i atmosferę minimalistycznych, zimowych krajobrazów

32 Jak uchwycić naturalne światło

Podpowiadamy, jakie techniki fotografowania warto stosować, aby robić udane zdjęcia w każdych warunkach oświetleniowych

46 Morskie historie

Zawodowy fotograf krajobrazu, Mark Bauer radzi, jak fotografować nadmorskie pejzaże, więc przygotuj wodoszczelny pokrowiec na aparat oraz torbę ze sprzętem i wybierz się z nami na wybrzeże!

56 Światło i cień

Dowiedz się, jak wydobyć więcej ze światła i cieni uwiecznianych scen, aby uzyskać intrygujące obrazy o większej głębi

68 Jak uchwycić niewidoczne światło

Claire Gillo spędza dzień z Davidem Clappem, by nauczyć się fotografować krajobrazy w podczerwieni na zimnym i dzikim Dartmoor.

International Landscape Photographer of the Year

76 Josh "Starman" Dury

Odwiedzamy Josha Dury, by porozmawiać o tym, jak przygotowuje się do swoich zdjęć astronomicznych, oraz jak radzi sobie z wyzwaniami, które napotyka.

84 Opowiesci z dalekiej Arktyki

Kim Bunermann dołącza do Shauna Antle'a, by odkryć zimną prawdę stojącą za jego wyprawą fotograficzną

92 Zimowe światło

Ross Hoddinott podpowiada, jak robić udane zdjęcia w mroźnych warunkach, oraz jak wydobyć kolor i detale w ciepłym domowym studiu podczas edycji.

98 Światła nocy

Aby uzyskać najlepsze efekty, fotografuj zaraz po zmierzchu, a potem w postprodukcji zbalansuj trudne kolory, detale i ekspozycję.

104 Światłem malowane

Zobaczcie, jak w kilku prostych krokach tworzyć nieziemskie świetlne kule, które sprawiają, że znajomi będą się zastanawiać, jak Ty to właściwie zrobiłeś?!

110 Stwórz kinową scenę we własnym domu!

Za zimno na plener? Użyj prostych rekwizytów, by stworzyć, dynamiczne zdjęcia AKCJI w domowych warunkach

116 Jak pracować z mglistymi kadrami

Użyj Lightrooma, by mocniej wyeksponować główny obiekt, jednocześnie zachowując mglistą atmosferę.

122 Jak podbić sieć

Zwiększ swój zasięg w sieci i spraw, by Twoje zdjęcia były oglądane na całym świecie – opanuj techniki marketingu influencerskiego!

128 W 2026 roku zainwestuj w siebie!

Jak rozbudować swój workflow, by w nowym roku być lepszym twórcą foto/wideo

20
Gdy robi się zimno...

56

Fotografuj w B&W

46

Morskie historie

110

Stwórz kinową scenę
we własnym domu!

92

Zimowe światło

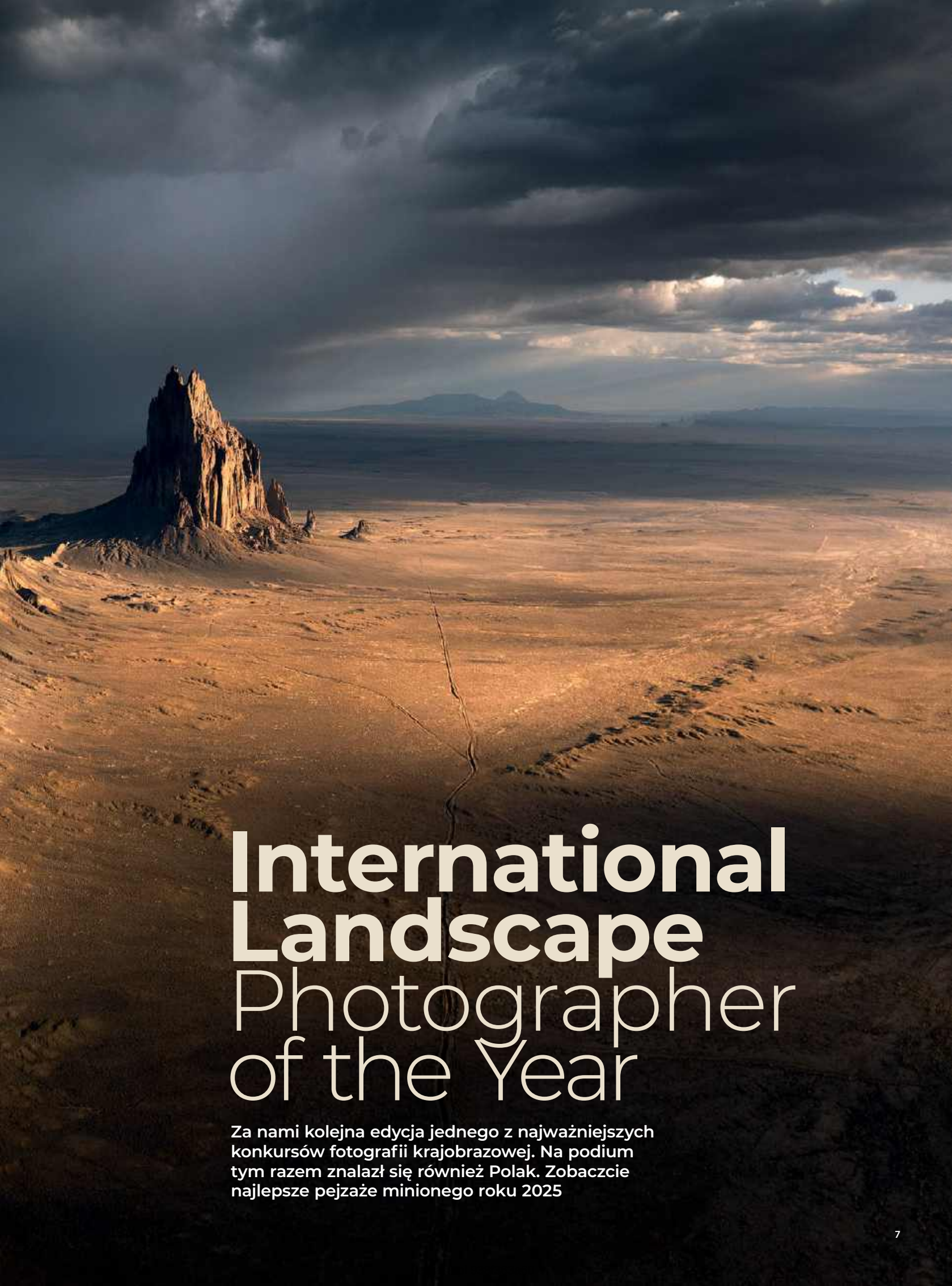

98

Światła nocy

**International Landscape
Photographer of the Year 2025**
Drugie miejsce (portfolio).
Karol Nienartowicz. Shiprock,
Nowy Meksyk, USA

International Landscape Photographer of the Year

Za nami kolejna edycja jednego z najważniejszych konkursów fotografii krajobrazowej. Na podium tym razem znalazł się również Polak. Zobaczcie najlepsze pejzaże minionego roku 2025

**International Landscape
Photographer of the Year 2025**

Karol Nienartowicz, drugie
miejsce (portfolio). Lokalizacja:
Salar de Gorbea, Atakama,
Andy, Chile.

Konkurs ILPOTY od ponad dekady (właśnie rozstrzygnięto 12. edycję) jest jedną z najbardziej prestiżowych platform dla fotografów krajobrazowych na całym świecie. Amatorzy i profesjonaliści każdego roku prezentują swoje najlepsze prace, rywalizując o uznanie w branży i cenne nagrody.

Najważniejszy tytuł *International Landscape Photographer of the Year 2025* w kategorii portfolio (minimum cztery zdjęcia) trafił do J. Fritza Rumpfa z USA. Drugie miejsce w tej samej klasyfikacji zdobył **Karol Nienartowicz**, jeden z najbardziej utytułowanych polskich fotografów krajobrazu. Pierwsze miejsce za zdjęcie pojedyncze otrzymał Lukas Trixl z Austrii.

Jak co roku, konkurs uzupełniają wyróżnienia tematyczne,

które zmieniają się w kolejnych edycjach. W 2025 roku przyznano pięć nagród specjalnych: *Black & White Award*, *Seascape Award*, *Snow & Ice Award*, *Stormy Sky Award* oraz *Lone Tree Award*. Łączna pula nagród finansowych wyniosła 12 500 dolarów.

Organizator podkreśla, że poziom rywalizacji był w tym roku bardzo wysoki. Nadesłano łącznie ponad 3600 zdjęć a próg gwarantujący miejsce w albumie z najlepszymi pracami (Top 101) wynosił 86,6% w ocenie jury. Oprócz zestawienia 101 najlepszych fotografii organizatorzy przygotowali również internetową listę kolejnych najwyżej punktowanych prac (Top 202+), które możemy pobrać także w formie ebooka na stronie: internationallandscapephotographer.com

International Landscape
Photographer of the Year 2025
Karol Nienartowicz, drugie
miejsce (portfolio).
Lokalizacja: Ah-Shi-Sle-Pah,
Nowy Meksyk, USA.

**International Landscape
Photographer of the Year 2025**
Trzecie miejsce (portfolio): Joyce
Bealer (Stany Zjednoczone).
Lokalizacja: Patagonia,
Argentyna.

**International Landscape
Photographer of the Year 2025**
Fritz Rumpf, Grand Prix
(portfolio). Whispers

**International Landscape
Photographer of the Year 2025**
Fritz Rumpf, Grand Prix (portfolio).
Winter Meditations

**International Landscape
Photographer of the Year 2024**
Zdjęcia pojedyncze.

Powyżej:

Albert Dros (Holandia). Drugie
miejsce. „Porcelain Shrooms”.
Lokalizacja: las Speulder,
region Veluwe, Holandia.

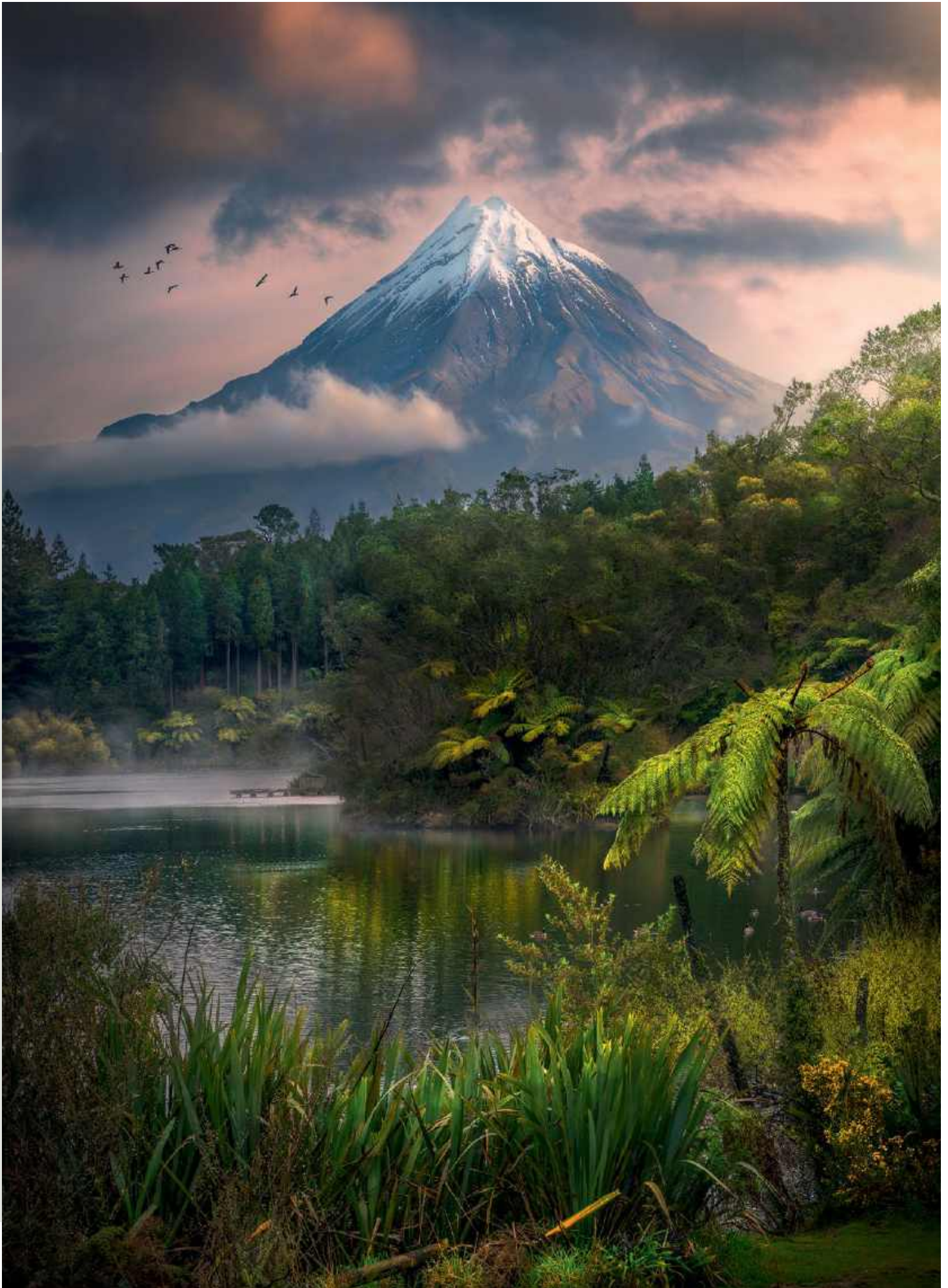
Po prawej:

Dave Drost (Stany Zjednoczone).
Trzecie miejsce. „White pocket”.
Lokalizacja: White Pocket,
północna Arizona, USA.

Na sąsiedniej stronie:

Lukas Trixl (Austria). Pierwsze
miejsce. „The Land Before Time”.
Lokalizacja: New Plymouth,
Wyspa Północna, Nowa Zelandia.

Nagroda specjalna: kat. Burzowe niebo
Dennis Hualong Zhang (Armenia).
Lokalizacja: Nowy Meksyk, USA

Wszystkie wyróżnione zdjęcia znajdziecie na stronie:
<https://www.internationallandscapephotographer.com/>

Nagroda specjalna: kat. Samotne drzewo
Benjamin Barakat (Szwajcaria).
Lokalizacja: Sokotra, Jemen.

Nagroda specjalna: kat. Krajobraz nadmorski
Jeroen Van Nieuwenhove (Islandia).
„Iceberg Spiral”
Lokalizacja: Disko Bay, Grenlandia

**International Landscape
Photographer of the Year 2024
Top 101**

Powyżej:

Ryohei Irie (Japonia). „White trees”. Lokalizacja: jezioro Yunishigawa, prefektura Tochigi, Japonia.

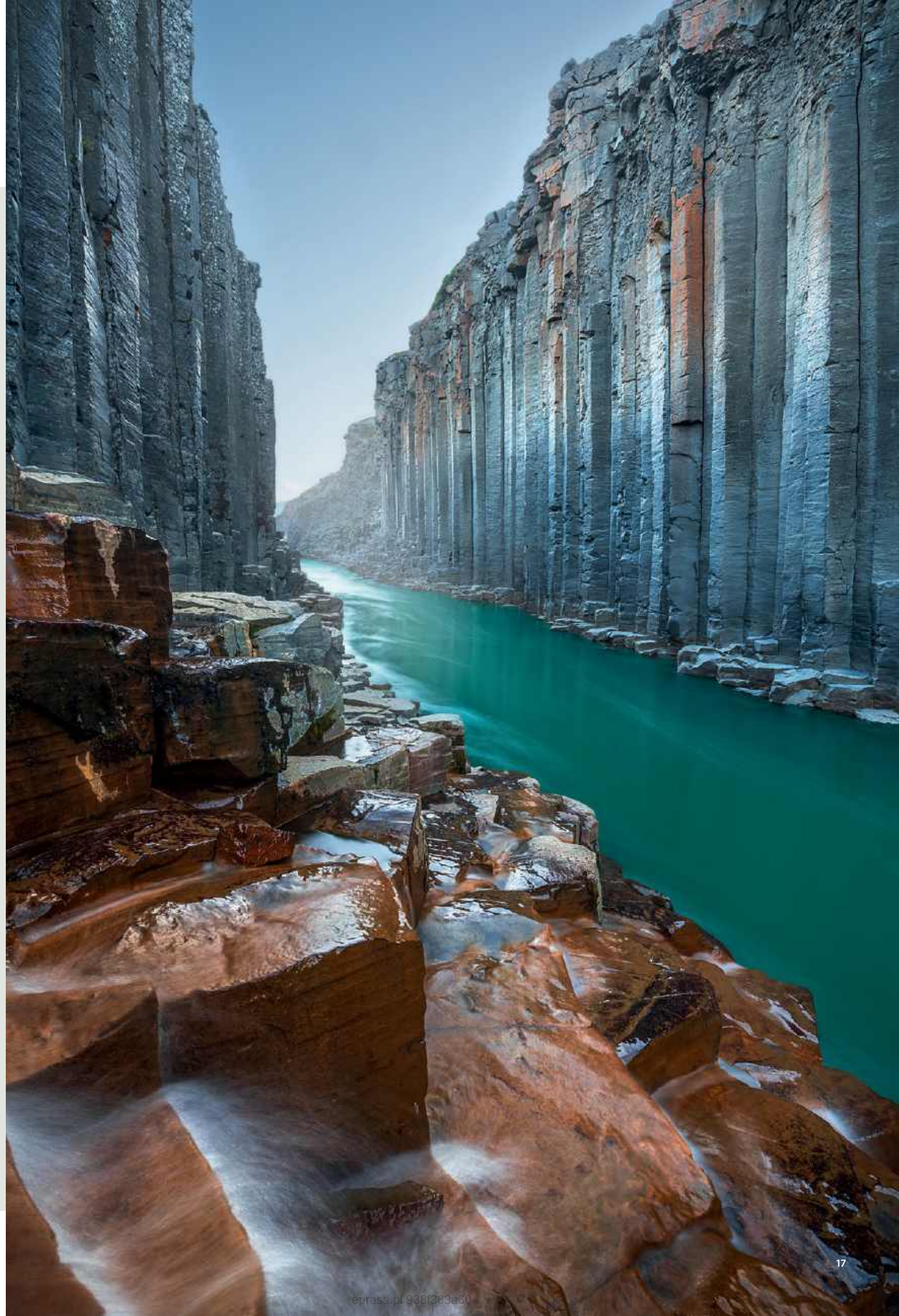
Po prawej:

Max Terwindt (Holandia). „Aurora eruption”. Lokalizacja: Reykjanesbær, Islandia.

Na stronie obok:

Marcin Zajac (Polska). „Cathedral”. Lokalizacja: kanion Stuðlagil, Islandia.

U góry:

Manfred Schuster (Niemcy).
„Gobi VII”. Lokalizacja: pustynia
Gobi, Mongolia Wewnętrzna.

Po prawej:

Debojyoti Lahiri (Stany Zjednoczone).
„The hoarfrost”. Lokalizacja:
El Chaltén, Argentyna.

Po prawej:
Catherine Simard (Kanada).
„Eureka”. Lokalizacja:
Stokksnes, Islandia.

Po prawej na dole:
Brandt Ryder (Stany Zjednoczone).
„Autumnal Aurora”. Lokalizacja:
zbiornik Silver Jack Reservoir,
Kolorado, USA.

Zimowa paleta

Pejzaże zimowe są często niedoceniane z uwagi na pewne uprzedzenia i klisze dotyczące palety kolorów i odcieni. Zmierzenie się z nimi pozwala stworzyć oszałamiające zdjęcia, które pozostawiają w pamięci oglądających niezatarte wrażenie.

GDY ROBI SIĘ ZIMNO...

Przyjrzyj się uważnie elementom sceny, aby uchwycić kolor, światło i atmosferę minimalistycznych, zimowych krajobrazów

Zimowe pejzaże często przedstawiają opustoszałe, nieprzyjazne miejsca, ale rzadko kiedy to umniejsza ich majestatyczny charakter. Pokryty śniegiem teren odwołuje się do naszych atawistycznych odczuć, które stymulują emocjonalną reakcję wykraczającą poza powszechne postrzeganie piękna. Z psychologicznego punktu widzenia ludzki wzrok przyciągany jest zawsze przez najjaśniejszy lub najbardziej kolorowy element sceny, dlatego pozbawiony takich obiektów krajobraz może wywoływać mieszane uczucia. Pustka przykrytego śniegiem pola czy pokrytego lodem pasma górskiego wyzwala

w widzu poczucie bezbronności, ale jednocześnie może wywołać wrażenie spokoju i wyciszenia. Lodowa wychodnia rozciągająca się nad zamrożonym jeziorem może być zarówno złowieszcza, jak i zachęcająca. Podobnie pokryte śniegiem lasy mogą stanowić zagrożenie ze względu na swoją nieprzeniknioną naturę, ale także wydają się przytulne i zapewniające ochronę. Jako fotografowie możemy podczas kadrowania zimowych krajobrazów wykorzystać te ogólnie uniwersalne cechy na naszą korzyść. Miesiące zimowe zapewniają wyjątkowy zestaw wyzwań i możliwości twórczych, dlatego warto odświeżyć swoje umiejętności, jeszcze zanim spadnie pierwszy śnieg.

1. Prześwietlanie

Korzystaj z funkcji kompensacji ekspozycji do korygowania błędów naświetlenia zdjęcia. Ale też w celach twórczych.

Na początku naszej kariery fotograficznej dowiadujemy się, że śnieg może całkowicie wprowadzić w błąd system automatycznego pomiaru ekspozycji aparatu. Odblaskowe właściwości śniegu zmuszają światłomierz do niedoświetlenia sceny, w związku z czym śnieżnobiałe obszary zostają oddane na zdjęciu jako średnioszare.

Dlatego zalecane jest stosowanie kompensacji ekspozycji, aby zwiększyć jej wartość i uzyskać bardziej naturalny obraz. Efekt ten może być również okazją do poszukiwań twórczych.

Zamiast dążyć do uzyskania „prawidłowej” ekspozycji, jeszcze silniejsze jej zwiększenie może pozwolić zarejestrować utrzymany w jasnej tonacji, minimalistyczny obraz, oparty na mocnym kontraście i podkreślający drobne szczegóły.

Obserwując histogram lub korzystając z funkcji ostrzegania o prześwietleniu światła, zwiększ wartość kompensacji ekspozycji do około 2/3 EV. Spowoduje to prawdziwe „wybielenie” zamieci śnieżnej i może stworzyć świetną czarno-białą lub niemal monochromatyczną kompozycję.

Powyżej

Siła obrazów w jasnej tonacji

Kontrolowane prześwietlenie obrazu pozwala tworzyć czyste, ostre, zimowe ujęcia, kładące większy nacisk na najważniejsze charakterystyczne dla śnieżnego pejzażu aspekty, takie jak kontrast odcieni i ograniczona liczba szczegółów.

U góry, z prawej

Przyjemna dla oczu równowaga

Użycie obiektywu o ogniskowej dłuższej niż 100 mm pozwoliło przybliżyć główny detal sceny, co umożliwiło z kolei uzyskanie bardziej symetrycznej kompozycji niż w przypadku szerokiego kąta.

2. Kompresja sceny

Przybliż szczegóły, aby uzyskać bardziej zrównoważoną kompozycję

Tam, gdzie brakuje koloru, warto skupić się na uchwyceniu wzorów i detali. Na przykład kora drzewa kontrastująca z białym polem pokrytym śniegiem to świetny temat, pozwalający poprzez odizolowanie obiektu doświadczyć oglądania znanych elementów w nowy sposób.

Ze względu na stosunkowo ograniczoną ilość szczegółów takich zimowych scen dobrze jest skompresować najbardziej interesujące obiekty, aby móc kontrolować symetrię kadru. Można to osiągnąć stosując efektywną ogniskową o wartości 100 mm lub dłuższą. Zoom 70–200 mm nadaje się idealnie do uwieczniania małych grup drzew

lub krzewów, podczas gdy obiektyw 70–300 mm lub 400 mm jest lepszy do zacieśniania perspektywy scen górskich lub ośnieżonych szczytów.

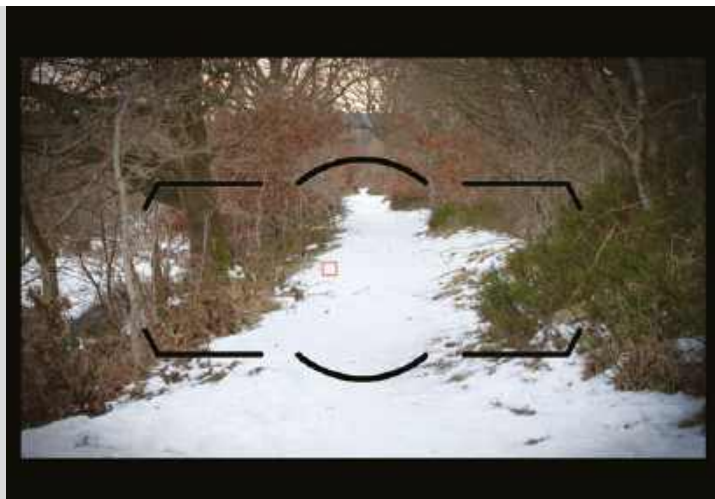
Użycie dłuższej ogniskowej sprawi również, że padający śnieg będzie lepiej widoczny, ponieważ kompresja spowoduje, że płatki w kadrze będą się wydawać większe.

Jeśli chcesz, aby jakiś element był wyraźny, przymknij przysłonę do $f/11$ lub jeszcze mocniej. Z kolei fotografowanie z dużym otworem względnym lub wydłużenie czasu otwarcia migawki rozmyje taki detal i zredukuje jego obecność na zdjęciu.

Jak działa światłomierz?

Poznaj działanie systemu pomiarowego aparatu

Chociaż ogólne funkcje systemów automatycznego pomiaru ekspozycji są często omawiane, większość fotografów z jakiegoś powodu nie zdaje sobie sprawy, że w wielu aparatach jego działanie powiązane jest z wybranym aktywnym punktem AF. Podczas gdy zmiana trybu pomiaru światła wpływa na ogólne zachowanie systemu, to jeśli ustawisz ostrość i zmienisz kompozycję, a nie użyjesz funkcji blokady AE, zmieni się także wartość ekspozycji. Może to prowadzić do szaleńczego, nieprzewidywalnego poziomu przeświecenia zdjęcia z odbijającym światło śniegiem i lodem w kadrze, zwłaszcza podczas fotografowania z wykorzystaniem trybu punktowego lub częściowego pomiaru ekspozycji. Pamiętaj zatem o zmianie punktu AF, przytrzymaniu przycisku blokady ekspozycji lub przełączeniu aparatu w tryb manualny, aby zapobiec zmianom dobranych parametrów naświetlania.

3. Fotografowanie odbić

Wykorzystaj w pełni czyste zimowe powietrze, aby uchwycić szkliste odbicia krajobrazu

Chociaż zimowa pogoda może być zmienna i sroga, pomiędzy okresami niskiego ciśnienia pojawiają się dni z wysokim ciśnieniem i stabilnymi warunkami atmosferycznymi. Kiedy takie nadchodzą, nie ma wiatru, co jest doskonałą okazją do uchwycenia odbić krajobrazu w tafli zbiorników wodnych. Odbicia są tematami ogólnie

nie dość trudnymi do sfotografowania, zaś jeśli do tego mamy do czynienia ze śniegiem, to i tak skomplikowany już dobór odpowiedniej wartości ekspozycji staje się jeszcze bardziej złożony.

Odbite obrazy są zazwyczaj ciemniejsze, ponieważ część światła zostaje pochłonięta przez samą odbijającą je powierzchnię,

więc niecałe światło kierowane jest w stronę obiektywu. To często prowadzi do niedoświetlenia zdjęcia.

Ponieważ stanowi to poważny problem w przypadku ujęć ukazujących zimowy pejzaż, przy obliczaniu wartości ekspozycji potrzebna jest wyjątkowo duża precyzja.

Skomponuj kadr Zdecyduj gdzie dokonać pomiaru światła i jaką dobrać ekspozycję

1 Wybierz strukturę obrazu Zaczynaj od ustalenia, jak ma być zbudowany Twój kadr. Wiele obrazów jezior i rzek, gdy zostaną one sfotografowane na wprost, może wyglądać nieco dwuwymiarowo. Staraj się zatem umieścić linię horyzontu w jednej trzeciej wysokości kadru lub, chcąc wyeliminować puste niebo, zdecyduj się na zdominowanie kadru pierwszym planem.

2 Dokonaj pomiaru światła Korzystając z trybu pomiaru punkowego lub częściowego, zmierz ekspozycję w zacienionych obszarach, w których spotykają się ze sobą obrazy rzeczywiste i odbite – zwykle ma to miejsce przy przeciwnym brzegu jeziora lub rzeki. Zapobiegnie to niedoświetleniu dolnej połowy kadru.

3 Wydłuż ekspozycję Ustaw przysłonę na f/11, aby wydłużyć czas otwarcia migawki i usunąć w ten sposób wszelkie rozpraszające szczegóły na powierzchni wody. Powiększ podgląd obrazu, aby sprawdzić widoczne na wodzie zmarszczki, a także obszary przeświecenia i skorzystaj z funkcji kompensacji ekspozycji, aby dokonać mikroregulacji poziomu naświetlenia zdjęcia.

Lustrzane odbicie

Dłuższa ekspozycja może wprowadzić wrażenie ciszy i spokoju, jakiego często doświadczamy w rześkie zimowe dni. Zabieg ten świetnie koresponduje z refleksami światła powstającymi na powierzchni jeziora czy rzeki.

4. Szukając koloru

Umieść w kadrze element o wyrazistym kolorze

Podczas gdy wiele zimowych pejzaży wydaje się być pozbawionych mocnych kolorów, często można to wykorzystać w celach kreatywnych, tworząc obrazy mające wyjątkową atmosferę. Można jednak również potraktować taką stonowaną scenę jako podstawę do uzyskania naturalnego efektu przypominającego miejscowe nałożenie plamy kolorowej farby. Technika polegająca na uzyskaniu takiego efektu w programie graficznym rzadko kiedy pozwala uzyskać atrakcyjny obraz i nie jest obecnie zbyt popularna, ale po umieszczeniu naturalnie kolorowego elementu na obrazie utrzymanym w jasnej tonacji można otrzymać niezwykle przyciągające wzrok rezultaty.

Popularnym przykładem jest przedstawienie w zimowym krajobrazie ludzkiej postaci, ubranej w jaskrawą odzież. Czerwona kurtka w morzu śniegu natychmiast przyciąga wzrok oglądających, więc umieszczenie jej w mocnym punkcie kompozycyjnym, na przykład na przecięciu linii trójpodziału lub na początku linii wiodącej, może pomóc odpowiednio pokierować wzrokiem widza. Podobnie tę samą funkcję mogą pełnić na zbliżeniu kolorowe zimowe jagody, zaś barwne upierzenie ptaka stanowić wyjątkowy punkt zainteresowania.

Ze względu na siłę oddziaływania tego typu elementu wizualnego należy zadbać o jego odpowiednie rozmieszczenie w kadrze. Złe umieszczenie kolorowy element, np. na krawędzi kadru lub na nieostrych tle, będzie miał negatywny wpływ na to, gdzie odbiorca skieruje wzrok w pierwszej kolejności i na jak długo obraz przykuje jego uwagę.

Zamarznięty wodospad

Spektakularność tego krajobrazu mówi sama za siebie ale dodatkowa plama koloru w postaci osoby w czerwonej kurtce stawia w przypadku tego zdjęcia kompozycyjną kropkę nad „i”.

Wybierz metodę ogniskowania

Duże obszary o niewielkiej szczegółowości często powodują problemy podczas korzystania z autofokusa, ponieważ nie są wystarczająco kontrastowe, aby system AF był w stanie dokładnie określić ich odległość od aparatu. Do tego nawet przy ręcznym ostrzeniu istnieje kilka punktów odniesienia, które mogą zostać wykorzystane do oceny ostrości. Dlatego niektórzy fotografowie preferują metody niewizualne. Ogniskowanie na

odległość hiperfokalną zapewnia dobrą równowagę między ostrością pierwszego planu i tła, a korzystanie z tej metody jest szybkie i łatwe. Pobierz aplikację lub tabelę do obliczania odległości hiperfokalnej, aby pomóc sobie w określeniu wartości, która powinna zapewnić zarejestrowanie wystarczającej ilości szczegółów na stosunkowo pustych zimowych krajobrazach. Na zdjęciu obok widoczna jest aplikacja o nazwie Photo Tools.

5. Uchwycić ciepło

Zimowe krajobrazy wcale nie muszą być zdominowane przez odcienie błękitów

Tysiące obejrzanych zdjęć wzmocniły w nas przekonanie, że zima to pora roku zdominowana przez odcienie koloru niebieskiego, magenta i cyjan. Takie skojarzenie jest dość oczywiste, ale nie zawsze uzasadnione. Po pierwsze, myślimy o tych kolorach jako chłodnych głównie z powodu zimowego kontekstu. W grę wchodzi tu pewien związek przyczynowo-skutkowy, niemniej na skali Kelwina te kolory są stosunkowo ciepłe. Niebieski kolor ma wyższą wartość w kelwinach, ponieważ substancje emitujące niebieski kolor po podgrzaniu płoną w wyższej temperaturze niż te, które palą się na żółto lub pomarańczowo. Po drugie, w miesiącach zimowych mamy do czynienia z jednymi z najbardziej ognistych, złotych godzin, jakie można zobaczyć. Choć bardzo łatwo jest pozwolić wówczas, aby kolor niebieski wkraść się w obszary cieni, to chcąc uchwycić na zdjęciu pełną paletę barw oferowaną przez zimę, musimy uwzględnić również i te kolory o niskiej wartości K. Zapisuj zatem obrazy w RAW i dostosuj temperaturę barwową lokalnie, aby uzyskać kontrast kolorystyczny.

Jeśli zdjęcie jest zbyt niebieskie, ale „cieplejszy” balans bieli, taki jak Cień lub Pochmurno, pozbawia go naturalnego wyglądu, poszukaj czegoś, co odbijałoby czerwienie i pomarańcze obecne w obszarze nieba. Zamrożone jeziora lub baseny mogą przełamać kompozycję, dodając do niej odbity kolor nieba, aby kontrastował z otaczającym śniegiem.

6. Równoważenie błękitów

Zawodowy fotograf **Andy Mumford** wyjaśnia, jak ustawiać balans bieli

Balansu bieli w przypadku zimowych pejzaży zależy od oświetlenia sceny. Śnieg przy zachmurzonym niebie w czasie niebieskiej godziny różni się od śniegu oglądanego podczas ciepłej, złotej godziny. Dla mnie najważniejsze jest upewnienie się, że zarejestrowany plik zawiera jak najwięcej danych o kolorach, abym mógł później wiernie je oddać na etapie edycji.

Większość nowoczesnych aparatów całkiem nieźle radzi sobie z ekspozycją zimowych scen, ale uważam, że lepiej jest naświetlać na

światła bez ich przycinania, aby zapewnić, że śnieg będzie tak jasny, jak tylko to możliwe. Im bliżej będzie mu do półcieni i cieni, tym bardziej będzie stał się kolorowy, zaś usunięcie później takiej dominacji barwnej może skutkować pogorszeniem ogólnej jakości obrazu. Na etapie przetwarzania chodzi o oddanie nastroju oraz dostosowanie balansu bieli i kolorystyki do prawdziwego wyglądu sceny. Lekki błękit dominujący w krajobrazie sfotografowanym przy pochmurnym niebie wydaje się naturalny, ale

gdy jest słonecznie, staram się, aby śnieg był jak najbardziej biały, usuwając niebieską dominację. Nie ma jednego idealnego ustawienia balansu bieli, który zawsze się sprawdzi – zależy to od warunków i ilości światła bezpośredniego oświetlającego scenę.

Bardzo ważne jest zatem, aby zapisywać zdjęcia w formacie RAW, dzięki czemu będziesz mógł później dostosować balans bieli na etapie postprodukcji. Więcej informacji znajdziesz na stronie andymumford.com.

Kolory pod kontrolą

Niedoświetlenie może często prowadzić do nadmiernego nasycenia błękitów. W przypadku tego zdjęcia Andy stworzył wrażenie chłodnej atmosfery, zachowując naturalne kolory.

A vertical photograph of a winter scene. In the foreground, a small waterfall flows over rocks, its water blurred to suggest motion. The surrounding landscape is covered in snow, with evergreen trees heavily laden with white snow in the background. The sky is overcast and grey.

7. Pokaż ruch

Dodaj energii statycznym zimowym krajobrazom

Bezruch może być fantastycznym atrybutem zimowych pejzaży i jest jedną z cech charakterystycznych dla tej pory roku, zwłaszcza po obfitych opadach śniegu. Jednak czasami brak szczegółów może prowadzić do powstania płaskich ujęć niemal zupełnie pozbawionych dramatyzmu i energii. Ukazywanie ruchu jest skutecznym narzędziem zwiększania siły wyrazu zdjęć w przypadku wykonywania wszelkich fotografii krajobrazowych, ale w przypadku zimowych scen może mieć decydujący wpływ na to, czy obraz będzie udany, czy nie.

W warunkach śnieżnej zamieci, zakładając, że można bezpiecznie wyjść na zewnątrz i zrobić zdjęcie, warto najpierw znaleźć poruszający się temat, na którym można oprzeć kompozycję kadru. Strumień, rzeka lub wodospad są idealnymi tematami, ponieważ zajmują wystarczająco dużo miejsca w kadrze, aby ruch był widoczny.

Płynąca woda wygląda efektownie, ponieważ albo wzmacnia kojące oddziaływanie gładkiej pokrywy śnieżnej, albo dobrze kontrastuje

USZCZELNIONY SPRZĘT

Chociaż powszechnie wiadomo, że obecność uszczelek zabezpieczających sprzęt przed warunkami pogodowymi stanowi ogromną zaletę podczas fotografowania zimą, ważne jest, aby zarówno aparat, jak i obiektyw miały porównywalnej jakości uszczelnienia. Profesjonalny obiektyw w połączeniu z amatorskim korpusem (lub odwrotnie) może narazić cały zestaw na wniknięcie do środka wilgoci, więc nie zapomnij wziąć pod uwagę takich słabych punktów, jeśli chodzi o ochronę przed trudnymi warunkami atmosferycznymi.

z ostrymi formami, takimi jak zamarznięte skaliste wychodnie czy nagie gałęzie drzew. Podczas gwałtownych opadów śniegu wykorzystaj jego opadające na ziemię płatki, aby oddać wrażenie ruchu poprzez nieznaczne ich rozmycie, stosując dłuższy czas otwarcia migawki. Fotografowanie z czasem naświetlania wynoszącym około 1s pozwala rozmyć ruch,

wzmacniając wrażenie intensywności opadów śniegu. Aby mocniej wyróżnić unoszące się w powietrzu płatki, spróbuj uchwycić je na tle ciemniejszych drzew. Jeszcze silniejszy efekt można stworzyć, łącząc ze sobą wiele osobnych klatek w oprogramowaniu do edycji obrazu.

Z lewej

Wolno i miękko

Ruchoma woda jest doskonałym uzupełnieniem ostrych zimowych faktur, ale także i bardziej miękkich, pokrytych śniegiem obszarów. Płynące strumienie lub wodospady przełamują scenerię, zwiększając zainteresowanie oglądających obraz.

Lodospad

Przybliżenie i ciasne wykadrowanie krajobrazu pozwala skupić uwagę na elementach takich jak lód i śnieg.

9. Opanuj edycję do perfekcji

Kontroluj rozkład kolorów, światła i cienia w procesie cyfrowej postprodukcji

Choć zimowe pejzaże często wydają się minimalistyczne pod względem ilości uchwyconych na nich detali, to na etapie postprodukcji wymagają dłuższej pracy. Błędy w zakresie edycji często wynikają z nieprawidłowego globalnego korygowania wyglądu fotografii, przy czym niektóre partie obrazu okazują się wówczas „przeedytowane”, a inne zostają skorygowane w stopniu niewystarczającym. Warto pamiętać o tym, aby obrazy miały chłodną kolorystykę, taką, jaką można było zaobserwować podczas wykonywania zdjęcia, ale należy również zachować naturalną paletę barw i nie przeświecłać światła.

Jak już wspomnieliśmy, na tym etapie musisz uważać, by nie przesycać błękitów w obszarach cieni, wykorzystując do tego celu narzędzie korekty lokalnej. Zanim spróbujesz skorygować obszary zbyt jasnego śniegu, zadaj sobie pytanie, czy naprawdę przeszkadzają one w odbiorze obrazu. Często dużo bardziej rozpraszające może być to, gdy biały śnieg zostanie sztucznie zmieniony w błotnisty brąz lub szarość.

1 Ustaw punkty czerni i bieli Rozpocznij proces przetwarzania od wyznaczenia granic zakresu tonalnego. Większość programów do edycji plików RAW ma suwaki punktów czerni i bieli, które pozwalają określić skrajne wartości najjaśniejszych i najciemniejszych odcieni. Co ważne, pozostawienie kontrastu na stosunkowo niskim poziomie może być decyzją twórczą, wynikającą z chęci zachowania atmosfery panującej w miejscu wykonywania zdjęcia.

4 Dostosowania lokalne Aby uzyskać jak najbardziej precyzyjną kontrolę nad rozkładem kolorów, użyj dostępnych w Lightroomie narzędzi Adjustment Brush lub Radial Filter – albo w innej podobnej preferowanej przez Ciebie aplikacji – co pozwoli na dokonanie precyzyjnych korekt lokalnych. W wielu programach możliwe jest przypisanie do pędzla określonej wartości temperatury barwowej, aby można było ręcznie wyregulować kolorystykę obrazu.

8. Siła szczegółów

Opowiedz większą historię za pomocą mniejszych detali

Zimą kuszące wydaje się skupienie uwagi wyłącznie na rozległych widokach. Istnieje jednak równie wiele mniejszych elementów, które pozwalają stworzyć wielką narrację.

Na stronach internetowych banków zdjęć często widoczne są wyjątkowo szczegółowe ujęcia większych obiektów. Resztki roślinności przebijającej się przez warstwę śniegu, kamienny mur delikatnie oprószony śniegiem czy rudzik siedzący na słupku ogrodzenia – takie ujęcia mogą dostarczyć dużo więcej informacji wizualnych o tematach, które inaczej zagubiłyby się w bardziej rozległych sceneriach.

Innymi interesującymi obiektami mogą być pęknięcia w lodzie, bąbelki powietrza uwięzione pod zamrożoną taflą jeziora lub szron na liściach. Postaraj się tylko ograniczyć widoczność tła, aby zapewnić każdemu szczegółowi przestrzeń do oddychania.

Obiektywy do zimowych detali

Jaka optyka będzie najlepsza do zdjęć w zimowych warunkach?

Gdy potrzebne jest duże powiększenie, najbardziej oczywistym wyborem jest użycie optyki makro. Jednak jest to optyka z natury mało wszechstronna i chociaż wymiana obiektywu zajmuje tylko kilka sekund, to zimą czynność ta jest dużo trudniejsza.

W ekstremalnie niskich temperaturach lub podczas śnieżycy nie zaleca się wystawiania delikatnej matrycy aparatu na działanie takich warunków. Lód może uszkodzić sensor, a gdy aparat zostanie zabrany do pomieszczenia, skondensuje się na nim para wodna.

Bardziej rozsądne będzie użycie uniwersalnego zoomu 70–300 mm z funkcją wykonywania zbliżeń, który pozwala uzyskać zarówno rozsądne powiększenie, jak i robić zdjęcia bardziej odległych obiektów. Alternatywnie można też sięgnąć po zwykły obiektyw kitowy. Z kolei standardowy zoom, taki jak 24–105 mm, pozwala zarówno fotografować krajobrazy, jak i wykonywać zbliżenia, co minimalizuje potrzebę wymiany optyki. Musisz przy tym wiedzieć, w jakim stopniu Twój zestaw jest uszczelniony, lub mieć świadomość, że nie ma on żadnych uszczelnień i wówczas zabezpieczyć go pokrowcem.

2 Neutralizuj dominantę barwną Aby uniknąć przebarwień na obrazie, użyj narzędzia do balansowania białej. Znajdź obszar obrazu zbliżony do neutralnej szarości i kliknij go próbnikiem kolorów. Spowoduje to usunięcie z kadru wszelkich wyraźnie chłodnych lub ciepłych dominant barwnych, chociaż może to również doprowadzić do zmniejszenia głębi obrazu.

3 Dostosuj balans kolorów Jeśli w poprzednim kroku usunąłeś wszystkie niechciane kolory, użyj suwaków Temperature i Tint, aby ponownie przywrócić paletę barw na całym zdjęciu. Rozważ użycie narzędzi Color Grading lub Split Toning, aby wprowadzić określone zabarwienie w światłach lub cieniach.

5 Kontroluj ziarnistość Możemy zdecydować, jak wyraziste będą nasze obrazy, regulując kontrast w średnich tonach. Można go kontrolować w wielu programach do edycji obrazów za pomocą suwaka Clarity. Zwiększenie przejrzystości uwydatni szczegóły na śniegu i lodzie, a zmniejszenie wartości tego parametru doda efekt blasku. Z kolei zmniejszenie wartości parametru Dehaze podkreśli widoczność szadzi.

6 Ekranowa próba kolorów W przypadku zdjęć o ograniczonej paletce kolorów lub gdy istnieje ryzyko nadmiernego uwydatnienia barw ważne jest, aby dokładnie wiedzieć, jak obraz będzie się prezentował na wydruku, ponieważ błędy popełnione na etapie przetwarzania będą wówczas bardzo zauważalne. Zainstalowanie profilu ICC dla papieru i drukarki oraz korzystanie z funkcji Soft Proofing na skalibrowanym monitorze może pomóc w wizualizacji wyglądu gotowych odbitek.

**Wzmacniająca pusta
przestrzeń**

„Tak zwana negatywna przestrzeń niekoniecznie musi być pusta, powinna jednak dodawać istotności kompozycji i wzmacniać siłę oddziaływania głównego tematu” – mówi Andy Mumford.

10. Kontroluj pustą przestrzeń

Andy Mumford opowiada, jak stworzyć bardziej zrównoważoną kompozycję w przypadku ubogich w detale zdjęć zimowych

Pusta przestrzeń nie wnosi niczego do obrazu, ale w rzeczywistości może działać jako kontrapunkt dla bogatego w szczegóły elementu, takiego jak chata czy drzewo. Koncepcja jej wykorzystania opiera się na idei ciężaru kompozycyjnego – tzw. negatywna czy pusta przestrzeń jest elementem kompozycji niezbędnym do tego, aby obraz miał odpowiednią siłę oddziaływania.

Jednak przestrzeń zupełnie pusta nie wnosi niczego do fotografii i powinna zostać z niej wykluczona, ponieważ włączenie jej w obręb kadru tylko osłabia kompozycję. Przykładem obrazu z bezużyteczną pustą przestrzenią może być ultraszerokokątne ujęcie, na którym cały pierwszy plan zajmuje śnieg. Dużo lepiej byłoby

wyeliminować go z kadru, wydłużając po prostu ogniskową. Chociaż tak naprawdę nie ma jednej uniwersalnej ogniskowej do fotografowania zimowych scen, optyka ultraszerokokątna może być mniej przydatna, ponieważ pierwszy plan jest często pozbawiony jakichś cech charakterystycznych i pozostaje białą masą, która niczego nie wnosi do zdjęcia.

Ale z drugiej strony, jeśli fotografujesz zimą nad oceanem lub fiordem, mocno krótkoogniskowy obiektyw może być niezwykle pomocny. Ogólnie jednak używam dłuższych ogniskowych, ponieważ w ten sposób łatwiej jest wyizolować konkretny element w bardziej minimalistycznym kadrze lub skompresować razem kształty, takie jak ośnieżone szczyty.

Koncepcja ciężaru kompozycyjnego

Ważne jest, aby pamiętać o równowadze kompozycji i jej harmonii. Każdy element w kadrze ma swoją wagę, a sposób, w jaki ów ciężar zostanie rozłożony w obrębie obrazu, wpływa na równowagę kompozycji. Negatywna przestrzeń ma wagę, ale nie tak dużą jak detale, więc oba elementy muszą zostać ukazane we właściwych proporcjach. Zapewnienie dużej pustej przestrzeni wokół dowolnego obiektu i danie mu miejsca na oddech jest niezbędne i taką właśnie przestrzeń określamy często jako „negatywną”. Kiedy rozważam wagę kompozycyjną różnych elementów, wyobrażam sobie obraz wiszący na ścianie i to, czy przechyla się na jedną stronę, czy jest zbalansowany – ciężko to opisać słowami, ale jest to coś, co można poczuć.

Paleta kolorów

Jednym z powodów, dla których ten obraz jest tak bardzo udany, jest to, że zawiera on wyjątkowo bogatą gamę kolorów – od chłodnych odcieni w cieniach po ogniste czerwienie i żółcie w światłach.

Jak uchwycić naturalne **światło**

Podpowiadamy, jakie techniki fotografowania warto stosować, aby robić udane zdjęcia w każdych warunkach oświetleniowych

By uchwycić światło, musisz zmieniać swoje podejście, w zależności od rodzaju fotografowanej sceny”. Takie stwierdzenie może wydawać się czymś oczywistym. Zaskakujące jest jednak to, jak często, gdy przedstawiamy jakiś fotogeniczny temat, o tym zapominamy. Starając się jak najszybciej uchwycić scenę, aby nie stracić okazji, fotografowie nie mają czasu dostosować techniki robienia zdjęć tak, aby jak najlepiej wykorzystać kąt padania i intensywność światła oraz odpowiednio zrównoważyć kolory. Stwierdzenie to stało się szczególnie prawdziwe w erze fotografii cyfrowej, która przyzwyczaiła nas w jeszcze większym stopniu do możliwości korygowania oświetlenia i kolorów w postprodukcji.

Oczywiście ekspozycję można z łatwością korygować w aplikacjach do przetwarzania plików RAW, zaś w programie

Photoshop łączyć ze sobą wiele klatek w celu uzyskania większej dynamiki tonalnej. Jednak w tym artykule przedstawimy więcej niż tylko sposoby poprawiania wyglądu źle oświetlonych scen.

Poznając najważniejsze cechy światła, z jakim można mieć do czynienia w różnych sytuacjach, dowiesz się, jak skupić uwagę na najbardziej atrakcyjnych aspektach każdego typu oświetlenia, by wykorzystać wszystkie potencjalne okazje i uniknąć najczęściej pojawiających się pułapek.

Reagując adekwatnie do tego, z jakim masz do czynienia światłem i wykorzystując je, zamiast z nim walczyć, lub tworzyć nowe style w postprodukcji, możesz znacznie poprawić wygląd swoich zdjęć. W tym artykule przyjrzymy się typowym warunkom oświetleniowym i odkryjemy niesamowite możliwości robienia ujęć o każdej porze dnia i przy każdej pogodzie.

W czasie złotej godziny

Wykorzystaj niską pozycję słońca na niebie, temperaturę barwową i kolor jego światła, aby robić lepsze zdjęcia o wschodów i zachodów

Powszechnie wiadomo, że wczesny poranek i wieczór to najlepszy moment do fotografowania pejzaży. Wschód i zachód słońca to połączenie kierunkowego, uwydatniającego szczegóły światła i atrakcyjnych, ciepłych kolorów. Towarzyszą im miękkie cienie, powstające w wyniku silniejszego załamania promieni światła przechodzących przez atmosferę pod bardziej ostrym kątem.

Fotografowie krajobrazu uwielbiają takie oświetlenie, ponieważ nie tylko podkreśla ono fakturę naturalnych powierzchni i dodaje ciepłego blasku do światła, ale także ułatwia uzyskanie poprawnej ekspozycji, ponieważ spektrum tonalne nie przekracza możliwości zapisu matrycy aparatu.

Każdy, kto robił zdjęcia o tej porze dnia, jest jednak świadomy pewnych trudności związanych z próbą poprawnego uchwycenia tak silnie nasyconego światła słonecznego padającego pod

ostrym kątem. Choć ciepłe kolory są w naturalny sposób atrakcyjne dla ludzkiego oka i mają tendencję do przyciągania uwagi, to mogą zdominować naturalne odcienie krajobrazu. Bez zachowania należytej ostrożności może to spowodować, że zarejestrowane pejzaże zostaną pozbawione głębi kolorów i kontrastu.

Istnieją również praktyczne wyzwania związane z fotografowaniem sceny oświetlonej jasnym, kierunkowym światłem o dużej intensywności. Oprócz konieczności zachowania bezpieczeństwa związanego z robieniem zdjęć ze słońcem widocznym w wizjerze – zarówno jeśli chodzi o wzrok fotografa, jak i matrycę aparatu – zawsze istnieje ryzyko powstania flary, zjawy lub innych artefaktów wynikających z rozlewania się światła. Możesz uniknąć tych problemów, starannie kadrując scenę lub wykorzystać je do uzyskania jakiegoś

efektu artystycznego. Wybór rozwiązania zależy najczęściej od rodzaju fotografowanej sceny i atmosfery, jaką próbujesz stworzyć, i – do pewnego stopnia – także od używanego sprzętu. Jeśli chodzi o to ostatnie, to jeśli korzystasz z obiektywu szerokokątnego, który jest podatny na powstawanie w jego wnętrzu odbić światła, najlepszym rozwiązaniem może być twórcze wykorzystanie flary, a nie próba uniknięcia takiego efektu optycznego, zwłaszcza jeśli jesteś zmuszony umieścić słońce w kadrze.

Dobra wiadomość jest jednak taka, że istnieje wiele sposobów uzyskiwania efektownych zdjęć sceny oświetlonej promieniami słońca padającymi pod ostrym kątem, jak i wykorzystania intensywnego światła do tworzenia ujęć właściwie zrównoważonych, jeśli chodzi o nasycenie barw i widoczność szczegółów.

Zarządzanie kolorem

Wyreguluj nasycenie i temperaturę barwną, aby uzyskać zrównoważoną ekspozycję

1 Wypróbuj gotowe zestawy ustawień Rozpocznij od wybrania któregoś z wstępnych ustawień balansu bieli, takiego jak Światło dzienne lub Pochmurno, aby określić temperaturę barwową oświetlenia sceny. Te ustawienia powinny pozwolić zachować naturalne ciepło promieni znajdującego się nisko na niebie słońca, jednocześnie zapobiegając powstaniu jakiegoś zafarbu.

2 Wyreguluj temperaturę w kelwinach Jeżeli chcesz zachować wybrane chłodniejsze odcienie występujące podczas złotych godzin w zacienionych obszarach, ustaw ręcznie balans bieli, który będzie zbliżony do wybranego gotowego ustawienia wyjściowego. Jeśli na przykład ustawiłeś tryb Światło dzienne, spróbuj ustawić wartość temperatury barwowej między 4800 K a 5800 K, aby zrównoważyć odcienie.

3 Dostosuj kompozycję W związku z dużymi różnicami w zakresie temperatury barwowej, jakie pojawiają się na przykład o świcie i zmierzchu, musisz tak skomponować kadr, aby uwzględnić lub wyeliminować te obszary sceny, które wymagałyby ustawienia innego balansu bieli. Fotografowanie w pionie spowoduje uchwycenie większej ilości nieba, co sprawi, że zarejestrowana scena będzie bardziej zróżnicowana kolorystycznie.

4 Utwórz niestandardowe ustawienia wyjściowe Zapisz własne ustawienia balansu bieli typowe dla standardowych warunków, w jakich regularnie robisz zdjęcia. Dokonaj ręcznego pomiaru balansu bieli, tak aby stworzyć szereg ustawień – Neutralny, Chłodny, Ciepły, Bardzo ciepły itp. – aby mieć pod ręką wszystkie możliwe warianty kolorystyczne scen, z jakimi możesz mieć do czynienia. W razie potrzeby będziesz mógł je przywołać dosłownie w jednej chwili.

Z prawej **Słońce jak magnes**

Ponieważ nasz wzrok jest zawsze przyciągany do najjaśniejszego obszaru obrazu, pozwala to zwiększyć głębię fotografii, ponieważ oko zostanie poprowadzone od ciemniejszych partii do miejsca, gdzie znajduje się słońce.

Z prawej, na dole **Ekstremalne kolory**

Przedstaw odcienie tak, jak wyglądają naprawdę, używając ustawień balansu bieli Pochmurno lub Cień, jeśli chcesz użyć do równoważenia jedynie samego gotowego ustawienia wstępnego.

Jak uniknąć flary

Powstawanie flary jest zwykle postrzegane jako wada optyczna obiektywu, ponieważ często może przesłonić ona spory obszar kadru i odwrócić uwagę od głównego tematu. Jeśli zauważysz, że flara gwałtownie się powiększa, spróbuj dokonać niewielkiej korekty kierunku, w którym zwrócony jest obiektyw – czasami przesunięcie aparatu o milimetr może drastycznie zmniejszyć intensywność powstających w jego wnętrzu odbić. Następnie, jeśli to możliwe, otwórz mocniej przysłonę o jeden jej stopień, ponieważ pomoże Ci to zmniejszyć ostrość artefaktów ducha i flary.

Rozważ zrobienie dwóch zdjęć z ustawionymi różnymi wielkościami otworu względnego i późniejsze połączenie ich ze sobą w programie graficznym, aby uzyskać idealną równowagę między ostrością obrazu a flarą. I odwrotnie, spróbuj ją wzmocnić, robiąc zdjęcie z maksymalnie otwartą przysłoną i pozwól, aby złota poświata „zalała” cały obraz.

Gdy jest pochmurno

Wykorzystaj zalety płaskiego oświetlenia i uchwycić subtelne szczegóły oraz mocne kolory

Zachmurzone i nijakie, szare niebo nie zachęca zbyt wielu fotografów krajobrazu do robienia zdjęć. Z biegiem lat, po zapoznaniu się z taką prognozą pogody, naturalną reakcją staje się pozostanie w domu. Jest to po części uzasadnione, ponieważ światło pochmurnego dnia nie pomaga uwidocznić faktur na zdjęciu krajobrazowym. Nie tworzy też atrakcyjnego podświetlenia portretów wykonywanych w plenerze ani oświetlenia bocznego przy uwiecznianiu obiektów makro ani szklistych, kolorowych refleksów na zdjęciach architektonicznych. Jednak – i powinien to wiedzieć każdy profesjonalny fotograf – warunki takie są idealne do uchwycenia czegoś wyjątkowego.

Chociaż płaskie światło nie tworzy jakichś wyjątkowo dramatycznych efektów, ma ono swoje zalety. Zakres tonalny sceny jest wówczas nieco bardziej zawężony, co zmniejsza ogólny kontrast zarejestrowanego obrazu.

Z prawej

Odpowiedni temat

Przy pochmurnym niebie staraj się kontrastować wyrazistsze faktury z delikatniejszymi elementami jak woda płynąca przez bogaty tonalnie teren. W tym przypadku Fabianowi Friesowi udało się sfotografować tę scenę przy idealnej do jej uwiecznienia pogodzie.

Pozwala to na wykonywanie zdjęć, których nie udałooby się raczej zrobić w bezpośrednim, nierozproszonym świetle słonecznym z uwagi na duże ryzyko utraty szczegółów w światłach.

Do tego zachmurzone niebo działa jak duży softbox, filtrując światło słoneczne i rozpraszając je, dzięki czemu można uzyskać bardziej delikatne i płynne przechodzenie światła w cienie na uwiecznianym temacie. To sprawia, że szare, pochmurne dni idealnie nadają się do wykonywania portretów plenerowych i makrofotografii bogatych w detale obiektów, gdyż w innych warunkach oświetleniowych musielibyśmy stosować własne metody modyfikacji światła, takie jak użycie ręcznego dyfuzora, siatek lub namiotów oświetleniowych.

Może się wydawać, że nie ma to znaczenia w przypadku fotografów krajobrazu, którzy zwykle preferują światło o większej sile wyrazu, ale zachmurzone niebo potrafi sprawić,

że ciekawie będą się prezentować sceny leśne, łąki kwiatowe i pejzaże z kolorowymi budynkami. Łagodne światło zapewnia większe nasycenie kolorów, więc zdobycie umiejętności równoważenia ekspozycji, komponowania kadrów i balansowania bieli w takich warunkach pozwoli uzyskać żywe obrazy, których zarejestrowanie w południowym słońcu zazwyczaj nie jest możliwe.

Z drugiej strony osoby z zamiłowaniem do fotografii czarno-białej mogą wykorzystać takie światło jako okazję do tworzenia minimalistycznych ujęć w jasnej lub ciemnej tonacji ukazujących subtelne kontrasty faktur.

Jeśli wykluczysz większość nieba lub sprawisz, że będzie ono dominującą częścią kompozycji, możesz spróbować przeświecić obraz tak, aby tło stało się jednolicie białe, co zamieni kadr w pustą płótno i pozwoli Ci uwidocznić na nim wybrany punkt zainteresowania.

Powyżej, z prawej

Pastelowe kolory

Światło pochmurnego dnia pozwala skupić większą uwagę na mniej dominujących kolorach takich jak zielenie. Skorzystaj z okazji, aby skierować uwagę oglądających na bujne „naturalne” odcienie, które często są zagłuszone przez czerwienie zachodzącego słońca lub błękit południowego nieba.

Subtelna tonacja

PRZEŚWIETLENIE
Chociaż należy unikać utraty widoczności szczegółów w najjaśniejszych obszarach, to zmaksymalizowanie wartości ekspozycji pozwala zapobiec zarejestrowaniu matowych tonów.

WEŹ POD UWAGĘ BARWY

Szukaj obiektów o bogatej kolorystyce, które wyróżniają się na tle nudnego otoczenia, pełniące niejako funkcję płótna malarskiego.

OGRANICZ PUSTĄ PRZESTRZEŃ
Skomponuj ujęcie tak, aby w kadrze było widać jak najmniej nijakiego nieba.

SZUKAJ GŁĘBI
Ponieważ sceny są mało kontrastowe, komponuj ujęcia tak, aby dodać obrazowi trójwymiarowości, która to zrekompensuje.

Przydatne akcesoria

Małe gadżety i duże zmiany

NEUTRALNY GRADIENTOWY FILTR SZARY Z OSTRYM PODZIAŁEM

Takie nasadki pozwalają przyciemnić blade niebo, uwypukniając szczegóły chmur i nadając scenom fotografowanym przy pochmurnym niebie ciekawszą formę. Używanie filtrów z ostrym przejściem tworzy również silniejszy kontrast między ziemią a niebem.

KOŁOWY FILTR POLARYZACYJNY

Użyj filtra polaryzacyjnego, aby ograniczyć powstawanie refleksów światła na powierzchni liści i uzyskać większe nasycenie barw oraz bogatszą paletę kolorów. Pomaga on w maksymalnym wykorzystaniu nasycających właściwości światła zachmurzonego nieba. Wybieraj tematy, które są już kolorowe.

ZDALNY WYZWALACZ

Pochmurne dni mogą sprawić, że światłomierz aparatu będzie miał pewne trudności z oceną jasności sceny. Może to spowodować nieoczekiwane wydłużenie proponowanych czasów otwarcia migawki, więc użycie statywu okaże się koniecznością, a do tego warto będzie skorzystać z możliwości zdalnego wyzwiania migawki.

W trudnych warunkach

Fotografuj w wymagających warunkach i naucz się unikać najczęstszych błędów, przez które zdjęcia nie mają wyrazu

Burza stanowi często doskonałą okazję do robienia zdjęć pełnych dramatyzmu. Ciemne chmury cudownie kontrastują z krajobrazem i tworzą rzadki widok, kiedy to niebo może być w rzeczywistości ciemniejsze niż pierwszy plan, co jest odwróceniem typowego rozkładu tonalnego. Pozwala to na tworzenie ujęć o dużej głębi i umożliwia uchwycenie szczegółów we wszystkich obszarach kadru bez używania filtrów lub programowego łączenia ze sobą kilku ekspozycji. Jeśli uznasz to za konieczne, – nakręcając neutralny filtr szary – możesz ten efekt jeszcze bardziej wzmocnić.

W większości przypadków „zła” pogoda, której doświadczasz, nie tworzy tak spektakularnego i atrakcyjnego dla oczu widoku. Najczęściej światło jest po prostu płaskie, szare lub bardzo szybko się zmienia z uwagi na warunki atmosferyczne, takie

jak mgła lub zamglenia. Nie mają one takiego samego magnetyzmu wizualnego jak chmury burzowe, więc musisz się napracować, aby dopasować ich wygląd do fotografowanego tematu.

Zamglenia mają ogromny potencjał, jeśli chodzi o tworzenie niesamowitych, teatralnych fotografii, ale tylko wtedy, gdy można mgłę skutecznie wyeksponować i wystarczająco ostro ukazać scenerię.

Zła pogoda wprowadza w błąd system automatycznego doboru ekspozycji większości aparatów. Już sama inwersja tonalności sceny może wyprowadzić w pole światłomierz, podobnie jak mgła czy niskie chmury. Systemy automatycznego doboru ekspozycji są skalibrowane, aby każdą

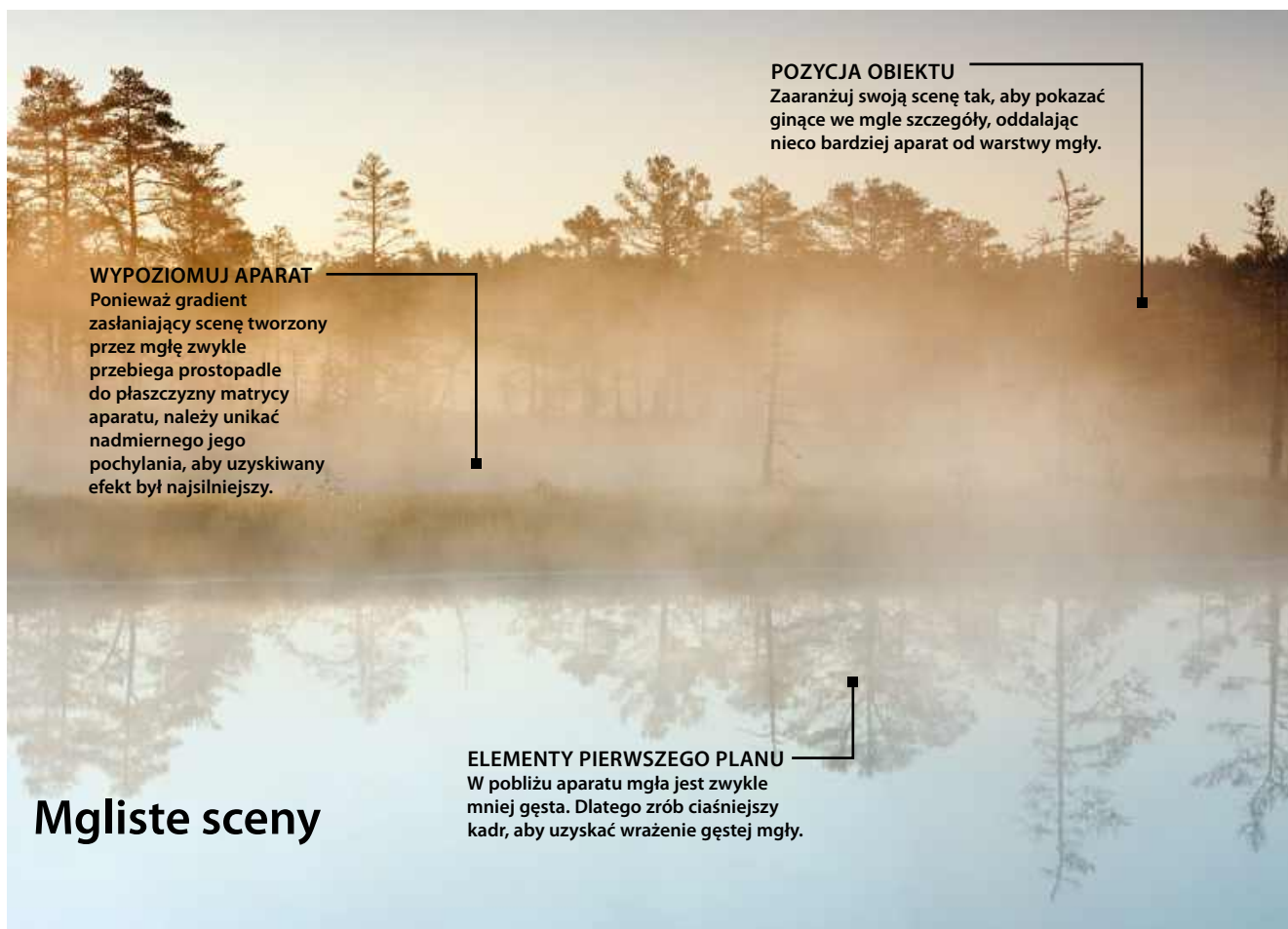
scenę traktować tak, jakby odbijała ona 18 procent światła, więc po pojawieniu się mgły będą próbowały zarejestrować ją jako średnią

szarość. Ten sam problem występuje w przypadku nijakiego, bladego nieba i może prowadzić do niedoświetlenia sceny. Zarejestrowany wówczas obraz, który powinien być utrzymany w jasnej tonacji, może zostać bowiem ukazany w formie nieatrakcyjnych błotnistych szarości i brązów. Nawet jeśli rozpiętość tonalna mieści się w zakresie dynamicznym możliwym do zarejestrowania przez przetwornik obrazu, nijakie niebo nadal nie będzie miało siły wyrazu, ponieważ stanie się pozbawioną szczegółów i detali szarością.

Podczas fotografowania w niesprzyjających warunkach upewnij się, że masz pomysł na to, jak chcesz oddać atmosferę sceny. Jaki jest kluczowy element, który należy poprawnie naświetlić lub na którym należy zogniskować obiektyw? Czy na tych ciemnych chmurach, czy jasnych mglistych plamach w oddali? Podczas robienia zdjęć mogą pojawić się problemy, gdy fotograf próbuje uzyskać „wygląd” obrazu, który nie pasuje do warunków. Oto kilka wskazówek na temat tego, jak możesz zmienić swoje standardowe podejście.

METODY USTAWIANIA OSTROŚCI

Mgła i słabe natężenie światła mogą spowolnić pracę autofokusa, a także utrudnić wizualną ocenę ostrości. Zastosuj ogniskowanie na odległość hiperfokálną lub ustaw ostrość w dwóch trzecich głębokości sceny, by zmaksymalizować głębię ostrości dla kombinacji określonej wartości ogniskowej i przysłony.

WYPOZIOMUJ APARAT

Ponieważ gradient zasłaniający scenę tworzony przez mgłę zwykle przebiega prostopadle do płaszczyzny matrycy aparatu, należy unikać nadmiernego jego pochylania, aby uzyskiwany efekt był najsilniejszy.

POZYCJA OBIEKTU

Zaaranżuj swoją scenę tak, aby pokazać ginące we mgle szczegóły, oddalając nieco bardziej aparat od warstwy mgły.

ELEMENTY PIERWSZEGO PLANU

W pobliżu aparatu mgła jest zwykle mniej gęsta. Dlatego zrób ciaśniejszy kadr, aby uzyskać wrażenie gęstej mgły.

Mgliste sceny

Burzowe niebo (Z lewej)

Dzięki ciemniejszym odcieniom dominującym przy złej pogodzie, mamy możliwość rejestrowania zdjęć w ciemnej tonacji. Zmierz na jaśniejsze półcieńcie, aby je przyciemnić, bez niedoświetlenia cieni.

Mgła stwarza olbrzymie możliwości wykonywania spektakularnych zdjęć

Ekspozycja mglistych scenerii

Mgła może wprowadzić w błąd system pomiaru światła aparatu, ale ustawienie kilkustopniowej dodatniej kompensacji ekspozycji pozwoli Ci zapobiec niedoświetleniu obrazu. Bardziej precyzyjnym sposobem zagwarantowania sobie uzyskania jasnego, czystego ujęcia bez prześwietlenia światła jest skorzystanie z możliwości podglądu histogramu na żywo, która jest dostępna w większości aparatów, i przesunięcie wykresu w prawo niemal do samego końca osi. To pozwala rozjaśnić mgłę bez utraty szczegółów w światłach.

W ostrym świetle

Posłuż się mocnym kontrastem, aby uzyskać przyciągające wzrok szczegóły. Oto jak ominąć problemy techniczne!

Światło słoneczne w południe żądka bywa sprzymierzeńcem fotografa. Znajdujące się wysoko na niebie słońce daje płaski obraz ze względu na brak ukierunkowania. W połączeniu z intensywnym, ostrym światłem, może tworzyć obrazy pozbawione mocnych kolorów, z nieestetycznymi, wypalonymi plamami światła.

Wielu fotografów decyduje się na odłożenie aparatu, gdy zbliża się południe, ale nawet bardzo jasne światło dzienne wciąż stwarza wiele możliwości zrobienia udanych zdjęć. Podstawową umiejętnością jest określenie, które miejsca i przedmioty są najlepsze do studiowania oraz fotografowania przy takim świetle, a które lepiej uwieczniać o innych porach dnia.

Jedną z ważniejszych kwestii jest wybór kąta widzenia tematu. Jeśli spróbujesz fotografować z tej samej perspektywy, z jakiej korzystałeś podczas pracy w czasie złotej godziny, uzyskasz obrazy o charakterystycznych cechach zdjęć wykonywanych w południe. Dzieje się tak, ponieważ taki kąt widzenia ma za zadanie ukazać właściwości faktur podkreślanych padającymi

pod ostrym kątem promieniami słońca, co nie ma miejsca, gdy słońce jest w zenicie. Dlatego rozważ zmianę pozycji fotografowania na taką, przy której obiektyw będzie ustawiony pod kątem 90 stopni względem światła słonecznego, i obniż pozycję aparatu tak, abyś mógł umieścić niebo za obiektem. Taki kąt widzenia powinien uwydatnić kolor nieba, zwłaszcza po zamocowaniu filtra polaryzacyjnego, oraz wzmocnić kontrast kolorów w obrębie sceny. Bezpośrednie oświetlenie pierwszoplanowych elementów sprawi, że będą się one wyróżniały na jednobarwnym tle, zwłaszcza jeśli tematem jest wyrażenie kolorowy kwiat lub budynek.

Możesz też wykorzystać brak cieni. Jeśli światło otoczenia sprawia, że rejestrowane obrazy są płaskie, postaraj się uczynić z tego zaletę i wykorzystaj na swoją korzyść, zamiast z tym walczyć!

Użyj dłuższej ogniskowej i szukaj elementów, które mógłbyś skompresować, tworząc obrazy w oparciu o interakcję kolorów, a nie trójwymiarowych szczegółów i faktur.

Płaski wygląd

W południe, kiedy słońce znajduje się wysoko na niebie, rzucane przez nie światło jest właściwie w ogóle nieukierunkowane. Powoduje to, że scena jest niemal zupełnie pozbawiona cieni, przez co może wyglądać na płaską. Jeśli spróbujesz z tym walczyć, to efekty mogą okazać się rozczarowujące, ale jeśli wykorzystasz to do uzyskania mocnych kolorów w dwuwymiarowych scenach, to takie oświetlenie może okazać swoje zalety.

Kontrola ekspozycji

Jak radzić sobie z dużą dynamiką tonalną sceny i uniknąć utraty szczegółów

1 Ocena ogólnej dynamiki tonalnej Zrób zdjęcie próbne w trybie pomiaru wielosegmentowego i przyjrzyj się, gdzie mogą występować problematyczne obszary, takie jak jasne światła, które wydają się być prześwietlone i pozbawione szczegółów. Ułatwi Ci to skomponowanie kadru, który będzie ukazywał cały zakres tonalny sceny.

2 Użyj trybów pomiaru punktowego lub częściowego Zmniejsz obszar kadru, w którym aparat mierzy natężenie światła, zmieniając tryb jego pomiaru. Tryb punktowy lub częściowy w dużej mierze ignoruje krawędzie kadru, dzięki czemu pozwala uzyskać dokładniejsze pomiary z mniejszych obszarów światła lub cieni.

Spróbuj celowo przeświecić zdjęcie

Popularną metodą pracy w ostrym świetle jest odcięcie części zakresu tonalnego i pogodzenie się z utratą widoczności części szczegółów w światłach (po lewej) lub cieni (poniżej). Dzięki temu można uzyskiwać stylizowane obrazy, które da się łatwo utworzyć bez użycia dodatkowego sprzętu lub oprogramowania. Sprawdź, które szczegóły mają większy wpływ na siłę wyrazu fotografii, te w cieniach czy w światłach, i odpowiednio do tego dobierz ekspozycję.

W przypadku zdjęć bardzo jasnych scen częstym krokiem jest konwersja fotografii do odcieni szarości, ponieważ pozwala to w przypadku obrazów graficznych silniej zaakcentować kształty i faktury, a nie kolory, które mogły zostać zmienione na skutek wyboru takich czy innych parametrów ekspozycji.

3 Oblicz różnicę Odczytaj parametry ekspozycji dla najjaśniejszych światel i najciemniejszych cieni, sugerowane przez światłomierz aparatu. Umożliwi Ci to określenie, o jaką wartość stopni przysłony (w EV) zróżnicowana jest jasność obu tych skrajnych odcieni i jak daleko wykracza ona poza możliwy do zarejestrowania przez matrycę aparatu zakres tonalny.

4 Wybierz metodę kompresji Jeśli zakres sceny wykracza tylko o jeden stopień EV poza możliwości sensora, spróbuj włączyć w aparacie funkcję optymalizacji zakresu dynamicznego. Gdy różnica ta sięga dwóch lub trzech stopni, użyj neutralnego filtra szarego, zwłaszcza jeśli scena charakteryzuje się płaskim horyzontem. Umożliwi to skompresowanie zakresu tonalnego w pojedynczym pliku RAW. Aby móc zarejestrować jeszcze większy zakres, skorzystaj z funkcji bracketingu ekspozycji.

Gdy zmienia się światło, Ty zmień podejście

Musisz wiedzieć jak poradzić sobie w bardzo zróżnicowanych sytuacjach

Podczas fotografowania w plenerze, wystarczającym wyzwaniem jest już radzenie sobie z deszczem i wiatrem, ale problemy mogą wzrosnąć jeszcze wykładniczo za sprawą ciągle zmieniającego się oświetlenia. Jest to coś, na co każdy fotograf musi być przygotowany: zachmurzone niebo, pojawiające się na krótko przejaśnienia tworzące mocno kontrastowe światło, a zaraz potem burzowe chmury lub nagłe opady i mgła.

Z pewnością pomocne jest wcześniejsze określenie ustawień aparatu, które będą potrzebne w oczekiwanych warunkach, ponieważ pozwala to po prostu mieć skonfigurowany i od razu gotowy do fotografowania aparat, gdy jesteś już w terenie. Jednak w przypadku zmieniających się warunków pogodowych może to znacznie utrudnić cały proces pracy. Musisz być w stanie wybrać takie ustawienia, abyś mógł poradzić sobie ze

wszystkimi możliwymi kombinacjami oświetlenia i warunków atmosferycznych, a także tak skonfigurować aparat, aby można było zmieniać parametry bez zbędnej zwłoki, rejestrując najlepsze aspekty danej sceny. To właśnie ta elastyczność daje profesjonalnym fotografom przewagę, dzięki której mogą robić niesamowite zdjęcia.

Oczywiście w dużej mierze proces opiera się na doświadczeniu i praktyce, ale większość modeli aparatów ma też możliwość zapisania w pamięci kilku zestawów gotowych ustawień. Szansa łatwego dostosowania parametrów fotografowania odgrywa kluczową rolę, jeśli chodzi o szybkość adaptacji do zmieniających się warunków. Taki sposób przygotowania do pracy nie tylko pomaga nie przeoczyć okazji do wykonania zdjęć, lecz także pozwala uchwycić scenę, gdy jest ona najbardziej fotogeniczna – często na

granicy przejścia między różnymi stanami pogodowymi. Niebo wygląda najbardziej spektakularnie, kiedy mija ulewa, zaś gdy mgła zaczyna napływać w obszary otaczające wyżej położone tereny, możemy zobaczyć imponujące struktury na obrzeżach zamglenia, ponieważ część ziemi jeszcze nie została nią spowita.

Chociaż fotografii krajobrazowej i portretowej nie można uznać za gatunki wymagające bardzo szybkiego tempa pracy, to najbardziej udanymi przykładami zdjęć tego rodzaju są często te, które zostały uchwycone, gdy oświetlenie zmieniło swój charakter, przechodząc z jednego typu w drugi. Dlatego kluczem do opanowania fotografii plenerowej jest nauczanie się rozpoznawania, kiedy taka zmiana ma się dokonać, i posiadanie praktycznej wiedzy pozwalającej wykorzystać najlepsze cechy wizualne danej pogody.

Z lewej

Na granicy

Najbardziej spektakularne oświetlenie pojawia się wtedy, gdy światło zmienia swój charakter z jednego typu w drugi, więc jeśli warunki atmosferyczne nie zachęcają do fotografowania, poczekaj i sprawdź, czy wraz ze zmianą pogody nie pojawią się jakieś interesujące efekty atmosferyczne.

Z lewej, na dole

Przewidywalne, ale zmienne

Wschód i zachód słońca to pory występowania najbardziej zróżnicowanego oświetlenia, ale zapisywanie zdjęć w formacie RAW oraz wstępne ustawienie parametrów takich jak ostrość pozwalają skupić się na kompozycji obrazów.

Niebo wygląda najbardziej spektakularnie zaraz po przejściu ulewy

Podeprzyj aparat

Podczas pracy w szybko zmieniającym się oświetleniu, gdy nie możesz mieć pewności, jakie ustawienia będziesz musiał wybrać już za minutę, dobrze jest mieć aparat cały czas zamocowany na statywie. W ten sposób, nawet jeśli czas otwarcia migawki się wydłuży, nie będzie ryzyka, że zarejestrowane zdjęcia okażą się rozmyte. Nawet jeśli czas naświetlania jest na tyle krótki, by możliwe było wykonywanie zdjęć z ręki, niczym nie ryzykujesz, stabilizując aparat na trójnogu.

Stwórz ustawienia wstępne

Zapisz w aparacie wyjściowe ustawienia fotografowania dostosowane do różnych warunków oświetleniowych. Na przykład przy uwiecznianiu burzowego krajobrazu może być konieczne wydłużenie czasu lub zwiększenie czułości, zwłaszcza gdy wykonujesz zdjęcia z ręki. Możesz jednak być pewien, że zmieni się to nagle, gdy światło przebieje się przez chmury, więc zapisz gotowe ustawienie z wybranym niższym ISO. Na koniec stwórz jeszcze zestaw parametrów „statyw”, który pozwala szybko ustawić najniższą czułość i długi czas otwarcia migawki, aby móc zarejestrować rozmyty ruch, jeśli będzie to możliwe. Zdefiniowanie gotowych ustawień wstępnych pozwala zaoszczędzić czas i daje gwarancję, że nigdy nie stracisz okazji do wykonania ciekawego ujęcia sceny oświetlonej ciągle zmieniającym się światłem.

Bądź elastyczny

Kilka rad, jak wykorzystać dostępne światło

- 1 Najpierw się przyjrzyj** Przed przystąpieniem do wykonania zdjęcia zwróć uwagę na charakter oświetlenia, aby upewnić się, że wybrana technika pasuje do scenerii.
- 2 Tryb pomiaru światła ma znaczenie** Wybór trybu pomiaru światła zmienia sposób, w jaki aparat interpretuje scenę, i pozwala mu się „dowiedzieć”, na uzyskaniu jakiej ekspozycji Ci zależy.
- 3 Weź pod uwagę kompozycję** Sposób kadrowania zdjęcia może wpływać na rozkład światła w obrębie kadru, a zatem i na pomiar ekspozycji oraz jej zrównoważenie.
- 4 Światło i kolor** te aspekty są ściśle powiązane, więc sposób podejścia do uchwycenia jednego wpłynie na drugi.
- 5 Korzystaj z histogramu** Podczas gdy ostrzeżenia o prześwietleniu z łatwością pozwolą Ci zobaczyć, w jakich obszarach tracisz szczegóły, ogólny rozkład tonalny jest lepiej widoczny na histogramie wyświetlanym na żywo na tylnym ekranie aparatu.
- 6 Bierz pod uwagę sposób edycji** Chociaż przyglądamy się tutaj etapom rejestrowania ujęcia, planowany sposób przetwarzania końcowego może wymagać zmiany techniki fotografowania np. poprzez zwiększenie lub obniżenie ogólnej ekspozycji.
- 7 Zmieniaj obiektywy** Podczas gdy jedna ogniskowa może nie być najlepiej dopasowana do danego charakteru oświetlenia, inna może pozwolić inaczej przedstawić właściwości światła zastanego, dlatego wypróbuj kilka różnych długości lub szkła.
- 8 Wykorzystaj to, co masz** Użyj dostępnego światła, aby podkreślić ekscytującą atmosferę scenerii. Aby zwiększyć szanse zarejestrowania udanego zdjęcia, staraj się nie walczyć z oświetleniem zastanym.
- 9 Przewiduj problemy** Zanim wyruszysz na sesję zdjęciową, sprawdź prognozę pogody, aby móc zaplanować, jak będziesz chciał sfotografować określoną lokalizację, w oparciu o to, jakich warunków i jakiej atmosfery się spodziewasz.
- 10 Przewaga formatu RAW** W przypadku fotografowania każdej sceny w mocno zróżnicowanym oświetleniu zaletą będzie dysponowanie plikiem zapewniającym maksymalne możliwości edycji. Zapisuj zdjęcia w formacie RAW, aby zachować jak największą swobodę przetwarzania.

Najpierw światło czy temat?
Jeśli możesz ponownie odwiedzić daną lokalizację, to wybieraj tematy do fotografowania w oparciu o zastane warunki oświetleniowe. Największą kreatywność zapewnia dostosowanie podejścia do charakteru światła zastanego.

MORSKIE HISTORIE

Zawodowy fotograf krajobrazu, Mark Bauer radzi, jak fotografować nadmorskie pejzaże, więc przygotuj wodoszczelny pokrowiec na aparat oraz torbę ze sprzętem i wybierz się z nami na wybrzeże!

Balansowanie światła

W celu podkreślenia delikatnych prześwitów promieni słonecznych zastosowano ujemną kompensację ekspozycji - 1 EV.

Fotografowie uwielbiają robić zdjęcia nad morzem, a inni chętnie je podziwiają. Nic dziwnego - dla wielu osób widok fal uderzających o brzeg jest wyjątkowo hipnotyzujący. Jedną z największych atrakcji nadmorskich terenów jest krajobraz, należący do najbardziej różnorodnych i spektakularnych. Tego typu sceneria ulega ciągłym przeobrażeniom - jej wygląd zależy od, warunków pogodowych i pór roku, przez co każdego dnia wygląda inaczej.

We współczesnym świecie coraz trudniej znaleźć zupełnie dzikie tereny. Niemal wszędzie wokół widać skutki działalności człowieka, wystarczy jednak spojrzeć w stronę morza poza linię brzegową, aby odnaleźć tkwiącą w przyrodzie siłę i naturalne piękno. Tego typu scenerie są wyjątkowo interesującym tematem zdjęć, gdyż trudno gdziekolwiek indziej znaleźć tak wyraźnie widoczną moc niczym nieokiełznanej natury.

Co więcej, stworzenie ciekawej kompozycji w takiej scenerii nie stanowi specjalnego wyzwania, ze względu na dużą różnorodność elementów znajdujących się na pierwszym planie - takich jak skały, odbicia w tafli

wody czy fale - a także obecność dodatkowych punktów przyciągających uwagę, takich jak np. widoczny w oddali cypel, skała czy latarnia morska. Wszystko to w połączeniu z obecnym na wybrzeżu spektakularnym oświetleniem pozwala tworzyć zapierające dech w piersiach obrazy. W dalszej części artykułu znajdziesz niezbędne wskazówki i porady na temat fotografowania nadmorskich scenerii.

Przede wszystkim musisz zadbać o odpowiednie przygotowanie, co jest kluczem do sukcesu w przypadku tego typu sesji zdjęciowych. Jest mało prawdopodobne, aby bez jakiegokolwiek planowania udało ci się trafić na właściwy moment, najlepsze warunki oświetleniowe oraz odpowiedni poziom wody, a przy tym jeszcze znaleźć dobry punkt widokowy.

Pierwszą rzeczą, jaką należy zrobić, jest określenie najlepszej dla danej lokalizacji pory dnia i roku na wykonanie zdjęć. Nie ma sensu pokonywanie setek kilometrów tylko po to, aby na miejscu przekonać się, że słońce znikną już za horyzontem i przepadła szansa na uchwycenie idealnie oświetlonej linii brzegowej. Ogólnie rzecz biorąc, gdy brzeg skierowany jest

PODZIAŁ KADRU

Zdjęcie zostało wykadrowane zgodnie z regułą trójkątną, z wyraźnie widocznym w tle głównym tematem

ELEMENTY PRZYCIĄGAJĄCE UWAGĘ

Kamienie ułożone wzdłuż ukośnej linii biegnącej od dolnego rogu kadru pomagają przyciągnąć uwagę obserwatora

GŁADKA POWIERZCHNIA WODY

Długi czas ekspozycji powoduje rozmycie tafli wody i ogranicza ilość widocznych szczegółów na dalszym planie, co pomaga skupić uwagę na najważniejszych punktach danej sceny

porannych; jeśli na zachód – bardziej korzystne będzie wieczorne światło. Niestety jednak, nie zawsze sprawa jest tak prosta. W niektórych miejscach światło może być blokowane przez cypel, a ponadto słońce biegnie dokładnie ze wschodu na zachód tylko w czasie równonocy. W połowie zimy wschodzi i zachodzi znacznie bliżej południa, co oznacza, że o tej porze roku zatoka skierowana na wschód, w zależności od kształtu, może nie być oświetlona nad ranem, podobnie jak zatoka skierowana na zachód podczas zachodu słońca.

Dlatego właśnie musisz dobrze zapoznać się z mapą i ustalić, kiedy dany odcinek wybrzeża będzie wyglądał najlepiej. Istnieje kilka bardzo przydatnych aplikacji, które ułatwią Ci to zadanie, np. The Photographer's Ephemeris. Jest ona zintegrowana z Google Maps i pozwala określić dokładną godzinę wschodu i zachodu słońca oraz kąt padania promieni słonecznych w dowolnym miejscu na świecie, a także dostarcza wielu innych cennych informacji, związanych np. z fazami księżyca.

Kolejnym krokiem jest ustalenie, przy jakim poziomie wody dana lokalizacja prezentuje się najlepiej. Wiąże się to z koniecznością odwiedzenia wybranego miejsca i wykonania wstępnej wizualizacji. Wybierz się nad wybrzeże w czasie odpływu, aby ocenić wygląd linii brzegowej – czy brzeg jest piaszczysty czy też pełen porzucanych kamieni, które dobrze by było ukryć pod wodą, aby nie rozpraszały uwagi? Więcej informacji na temat przewidywania pływów znajdziesz w ramce *Planowanie a pływy morskie*. Szukaj odpowiednich punktów widokowych i zapamiętaj ich położenie. Ma to szczególnie duże znaczenie, jeśli zamierzasz fotografować o wschodzie słońca, ponieważ będziesz musiał dotrzeć na miejsce po ciemku. Spróbuj wyobrazić sobie, w jakich warunkach najlepiej uchwycić

daną scenę. Śledź prognozę pogody i wybierz się na sesję, gdy nadejdzie właściwa aura. Bądź na miejscu z wyprzedzeniem, abyś miał dostateczną ilość czasu na rozłożenie sprzętu i mógł spokojnie czekać na dobre warunki oświetleniowe. Jeśli dotrzesz w momencie, gdy oświetlenie będzie najlepsze, zabraknie Ci czasu na przygotowanie sprzętu i w efekcie stracisz szansę na uchwycenie idealnego ujęcia.

Po zakończeniu wszystkich przygotowań i dokładnym zaplanowaniu sesji, będziesz musiał zdecydować, co włożyć do swojej torby fotograficznej. Do fotografowania nadmorskich krajobrazów nie potrzeba żadnego specjalistycznego sprzętu – wystarczy dowolna lustrzanka cyfrowa lub dobry kompakt z wymienną optyką. Warto mieć do wyboru kilka rodzajów obiektywów, choć najbardziej przydatne będą te o szerokim kącie widzenia. Ważny element wyposażenia stanowią również filtry – szare pełne i połówkowe oraz polaryzacyjne.

Podobnie jak w przypadku innych rodzajów fotografii krajobrazowej, niezbędny będzie

Planowanie a pływy

Dzięki znajomości tabeli pływów, lepiej zaplanujesz czas sesji.

Znajomość tablic pływów dla danej lokalizacji jest bardzo ważna, zarówno ze względów technicznych, jak i bezpieczeństwa. Informacje na temat pływów można znaleźć na takich stronach internetowych, jak np. www.ukho.gov.uk.

Ogólnie rzecz biorąc, piaszczyste plaże zdecydowanie lepiej wyglądają podczas odpływu, zwłaszcza gdy piasek pozostaje jeszcze wilgotny i tworzy powierzchnię odbijającą światło. Z kolei, skaliste wybrzeża najlepiej fotografować podczas przypływu, aby móc zarejestrować fale rozbijające się o skały. Piaszczyste plaże prezentują się najlepiej, gdy są pozbawione jakichkolwiek śladów na piasku, więc idealny moment na ich sfotografowanie następuje tuż po obniżeniu się poziomu wody.

Postaraj się dotrzeć na miejsce co najmniej pół godziny przed wschodem słońca i nie chować sprzętu od razu, gdy zniknie ono za horyzontem, ponieważ najpiękniejsze kolory często pojawiają się tuż przed świtem i zaraz po zachodzie słońca.

Sprzęt

Co znajdziemy w torbie zawodowego fotografa

1 PLEKAK FOTOGRAFICZNY

Zanim dotrzesz na miejsce, może czekać Cię długi spacer, warto zatem zabrać ze sobą plecak, który zapewni odpowiednie rozłożenie ciężaru sprzętu i ułatwi jego transportowanie.

2 OBIEKTYW SZEROKOKĄTNY

Szerokokątne szkła pomagają skupić uwagę na pierwszym planie, a możliwość zmiany ogniskowej daje większą swobodę podczas kadrowania niż przy użyciu obiektywu stałogniskowego.

3 WĘŻYK SPUSTOWY

Korzystanie z urządzeń umożliwiających wyzwalanie migawki bez ryzyka poruszenia aparatu jest idealnym rozwiązaniem, zwłaszcza gdy komunikacja odbywa się bezprzewodowo, co nie wymaga użycia jakichkolwiek kabli.

4 IRCHA

Szmatka z irchy przydaje się do wycierania ochlapanego przez wodę sprzętu, a także może służyć do ochrony aparatu przed słoną wodą morską.

5 FILTRY

Filtry gradientowe zapobiegają prześwieceniom jasnego nieba, natomiast filtry polaryzacyjne ograniczają widoczność refleksów świetlnych. Neutralne filtry szare pozwalają z kolei na wydłużenie czasu ekspozycji.

6 CZOŁÓWKA

Wielokrotnie zdarzy Ci się rozkładać lub chować sprzęt, gdy wokół będzie ciemno, więc warto mieć przy sobie czołówkę, dzięki której z łatwością odnajdziesz drogę i wykonasz wszystkie czynności, mając wolne ręce.

7 WODOSZCZELNY POKROWIEC

Pokrowiec zabezpieczy Twój aparat i pozostały sprzęt przed szkodliwym działaniem wody.

Na sąsiedniej stronie u góry

Pierwszy i dalszy plan

W celu nadania odpowiedniej struktury rozległej kompozycji, należy umieścić na pierwszym planie element przyciągający uwagę, a w tle wyraźny główny temat zdjęcia.

Na sąsiedniej stronie po środku

Fotografuj z niskiej perspektywy

Ustawienie aparatu bliżej ziemi pozwala skupić uwagę oglądających na pierwszym planie i odwrócić ją od pustej przestrzeni, występującej często na zdjęciach o szerokim kącie widzenia

Na sąsiedniej stronie na dole

Weź pod uwagę pływy

Fotografowanie skalistych wybrzeży podczas odpływu bywa dość trudne, gdyż na pierwszym planie znajduje się zwykle dużo elementów rozpraszających uwagę. Należy wówczas szukać wyróżniających się kształtów. W czasie przypływu można uprościć kompozycję, dzięki ograniczeniu liczby elementów rozpraszających uwagę

Po prawej

Wybierz odpowiedni sprzęt

Zwykło się mawiać, że to od fotografa zależy ostateczny wygląd zdjęcia, a nie od sprzętu, jakim się on posługuje. Jest w tym dużo prawdy, jednak istnieje wiele elementów wyposażenia, które znacznie ułatwiają fotografowanie morskich krajobrazów

DŁUGI CZAS NAŚWIETLANIA

DOPASUJ CZAS EKSPOZYCJI

Jeśli fotografujesz przy stosunkowo słabym oświetleniu na początku lub pod koniec dnia, użycie pełnego filtra szarego o nieco mniejszej gęstości, jak np. LEE Little Stopper 6 ND, pozwoli na stosowanie czasów ekspozycji nie wymagających pracy w trybie bulb.

DOBÓR USTAWIEŃ

W celu ustalenia właściwej ekspozycji dla zdjęć wykonywanych przy użyciu filtrów o dużej gęstości, zrób zdjęcie testowe bez filtra, a następnie wydłuż czas ekspozycji o dwa stopnie przysłony na każdy jeden stopień, o jaki zmniejsza natężenie światła filtr.

UŻYWAJ TRYBU BULB

Gdy czas ekspozycji przekroczy 30 sekund, skorzystaj z dostępnego w twoim aparacie trybu bulb. W niektórych modelach można go aktywować za pomocą specjalnego przycisku, jednak w większości trzeba go wybrać przełączając uprzednio aparat w tryb manualny.

solidny statyw, gdyż najlepsze ujęcia nad morzem powstają w warunkach słabego oświetlenia i wymagają stosowania wydłużonych ekspozycji. Przy długim czasie naświetlania statyw może stopniowo grzęznąć w piasku, co zwykle prowadzi do smużenia i rozmycia obrazu, dlatego postaraj się wepchnąć nogi statywu jak najgłębiej w piaszczyste podłoże, aby temu zapobiec. Musisz także odpowiednio zadbać o swój trójnóg, chroniąc go przed szkodliwym działaniem piasku i słonej wody. Gdy ustawiasz statyw na piasku, upewnij się, że dolna część nóg jest wysunięta, aby piasek i żwir nie dostał się do złączy, co mogłoby je zablokować. Po powrocie do domu, opłucz statyw w celu usunięcia z niego resztek soli morskiej, a następnie rozsuń go i dodatkowo od czasu do czasu dokładnie wytrzyj. Może się to wydawać czasochłonne, lecz dzięki temu twój statyw będzie Ci dłużej służył.

Pozostałe akcesoria, jakie powinieneś mieć przy sobie, to wodoszczelny pokrowiec, który ochroni aparat przed zachlapaniem, kawałek irchy do wycierania mokrego sprzętu i dobrej jakości ściereczka do optyki, która pozwoli zadbać o czystość soczewek i filtrów. Pozostałości morskiej bryzy są trudne do usunięcia ze szkla-

nych powierzchni, dlatego warto mieć pod ręką również nasączone chusteczki do czyszczenia obiektywów. Są one bardzo skuteczne i znacznie ułatwiają utrzymywanie filtrów w czystości. Nie możesz także zapomnieć o odpowiednim ubiorze, gdy wybierasz się na wybrzeże – trudno wykonywać dobre ujęcia, gdy jest się zmarzniętym i przemoczonym. Powinieneś kupić sobie wodoodporną odzież i dobrej jakości obuwie – mogą to być wodoodporne buty trekkingowe lub para dobrych kaloszy.

Na koniec warto dodać, że najważniejszą rzeczą, o jaką powinieneś odpowiednio zadbać, jest Twój aparat i obiektywy. Staraj się nie zmieniać optyki będąc na plaży, ponieważ krople wody lub drobinki piasku mogą łatwo się dostać do wnętrza aparatu. Warto zrobić wcześniej rozeznanie w danej lokalizacji, aby przewidzieć, z którego obiektywu najlepiej będzie korzystać. W razie gdyby Twój aparat został ochlapany wodą, natychmiast go wytrzyj do sucha, a po powrocie do domu dodatkowo przetrzyj wilgotną ściereczką, aby usunąć z obudowy pozostałości soli morskiej. Podczas fotografowania, żadne porty elektroniczne nie powinny być odsłonięte. Z tego powodu, lepszym rozwiązaniem jest stosowanie bezprze-

wodowych wyzwalaczy zamiast elektronicznych wężyków spustowych.

Po dotarciu na miejsce, przyjdzie czas na zastanowienie się, jaki efekt na zdjęciu chcesz uzyskać, i wybranie odpowiedniej techniki fotografowania. Wykonując jakiegokolwiek zdjęcie krajozłowe, także w nadmorskiej scenerii, musisz mieć możliwość kontrolowania głębi ostrości. Oznacza to, że powinieneś korzystać z trybu manualnego lub trybu preselekcji przysłony, aby móc sterować wielkością otworu względnego obiektywu. Zaletą trybu preselekcji przysłony jest to, że aparat automatycznie dopasowuje czas naświetlania, biorąc pod uwagę zmieniające się warunki oświetleniowe. Wadą jest natomiast nieco mniejsza kontrola nad ekspozycją niż w przypadku trybu ręcznego, choć sugerowane przez aparat ustawienia można zawsze skorygować, korzystając z funkcji kompensacji ekspozycji.

Aby uzyskać maksymalną głębię ostrości, wybierz mały otwór przysłony i ustaw ostrość w jednej trzeciej głębokości sceny. Jeśli użyjesz szerokokątnego obiektywu, to w większości sytuacji pozwoli Ci to na uzyskanie ostrości w obrębie całego kadru. Jeżeli natomiast obiekty na pierwszym planie znajdują się blisko aparatu,

KRÓTKI CZAS NAŚWIETLANIA

KRÓTKIE CZASY EKSPOZYCJI

Zdjęcie wykonane przy użyciu normalnego czasu ekspozycji, w granicach ok. 1/2 s, jest pozbawione specyficznego nastroju. Powierzchnia wody nie jest gładka, przez co nie odbijają się w niej piękne kolory nieba

Użyj teleobiektywu

Zamień szerokokątne szkło na teleobiektyw, a twoje nadmorskie scenerie nabiorą na zdjęciach zupełnie nowego wyglądu

Większość zdjęć krajobrazowych, także w nadmorskiej scenerii, wykonuje się przy użyciu szerokokątnych obiektywów. Istnieje ku temu kilka powodów. Po pierwsze, mając przed sobą piękny widok, większość ludzi instynktownie dąży do uchwycenia go w całości. Ponadto, przy szerokim kącie widzenia można lepiej podkreślić obiekty znajdujące się na pierwszym planie, wraz z rozciągającym się za nimi widokiem, co pozwala na uzyskanie wrażenia skali. Tego typu obiektywy mają również szeroki zakres głębi ostrości, dzięki czemu możliwe jest odpowiednie wyostrenie obrazu w obrębie całego kadru. Nie oznacza to wcale, że powinien się unikać szkła o dłuższej ogniskowej, gdyż one także mogą być wykorzystywane do tworzenia ciekawych efektów podczas fotografowania nadmorskich scenerii. Zwykle się mawia, że teleobiektywy spłaszczają perspektywę, jednak nie do końca jest to prawda z technicznego punktu widzenia. Perspektywa

jest bowiem uzależniona od odległości, w jakiej znajduje się aparat od fotografowanego obiektu – im dalej jest on ustawiony, tym mniejsza będzie się wydawać odległość między danym obiektem a tłem. Nadmorski krajobraz może dzięki temu nabrać ciekawego wyrazu, gdy wylaniające się klify będą górować nad obiektami znajdującymi się na pierwszym planie, tworząc imponujące wrażenie skali i wprowadzając atmosferę grozy.

Obiektywy o dłuższej ogniskowej mogą być również wykorzystywane do uwydatniania obiektów znajdujących się w oddali, jak np. latarnie morskie, lub do wydobycia z krajobrazu ciekawych wzorów. Można także wykorzystać ich małą z natury głębię ostrości i rozmyć tło, tworząc zupełnie nietypowy obraz nadmorskiej scenerii. Teleobiektywy o niezbyt długiej ogniskowej przydają się również do rejestrowania szczegółów, gdyż pozwalają na uchwycenie z bliska wzorów i tekstur znajdujących się w pobliżu aparatu.

TELEOBIEKTYW

OBIEKTYW SZEROKOKĄTNY

Na sąsiedniej stronie

Wybierz odpowiedni czas

Przy czasach ekspozycji sięgających kilku minut, powierzchnia wody zostaje całkowicie wygładzona – uzyskanie tego efektu jest niemożliwe podczas stosowania normalnego czasu naświetlania, wynoszącego ok. 1/2 s

Powyżej

Zadbaj o stabilne podparcie

Podczas fotografowania nadmorskich scenerii niezbędny jest statyw. Nie tylko pozwala on na wydłużenie czasu ekspozycji, lecz także wpływa na zwolnienie tempa pracy, dając czas na przemyślenie kompozycji

Powyżej w ramce, zdjęcie po lewej

Wybór obiektywu

Szkła o dłuższej ogniskowej zacieśniają perspektywę, podczas gdy obiektywy szerokokątne pozwalają na skupienie uwagi w obrębie pierwszego planu i wyolbrzymienie perspektywy

Powyżej w ramce, zdjęcie po prawej

Korzystaj z filtrów

Filtr polaryzacyjny pomaga zredukować refleksy świetlne i odbicia, jednocześnie zwiększając nasycenie kolorów, dzięki czemu idealnie nadają się do fotografowania nadmorskich krajobrazów

Twórcze użycie filtrów

Za pomocą filtrów można uzyskać wiele ciekawych efektów, m.in. podkreślić odbicia lub stworzyć niezwykle nastroj

Neutralne filtry szare są doskonałym, twórczym narzędziem. Filtry o wysokim stopniu przyciemnienia blokują znaczną ilość światła przechodzącego przez obiektyw, co uniemożliwia dokonanie pomiaru. W celu dopasowania ekspozycji, należy wykonać zdjęcie testowe bez filtra, a następnie wydłużyć czas naświetlania o dwa stopnie przysłony na każdy jeden stopień gęstości filtra. Przy ekspozycji trwającej ponad 30 sekund, włącz tryb bulb w swoim aparacie i użyj elektronicznego wężyka spustowego do zablokowania migawki w pozycji otwartej.

Filtry polaryzacyjne ograniczają ilość refleksów świetlnych i poprawiają nasycenie kolorów. Doskonale sprawdzają się przy fotografowaniu nadmorskich scenerii, ponieważ pomagają wyeliminować odbicia w tafli wody, dzięki czemu można uchwycić to, co znajduje się pod jej powierzchnią.

Można je również wykorzystać do wzmocnienia efektu odbicia w celu skupienia większej uwagi na pierwszym planie.

Filtry te są najbardziej skuteczne, gdy aparat jest ustawiony pod kątem 90 stopni do słońca. Wystarczy wówczas kręcić filtrem do momentu uzyskania oczekiwanego efektu.

Tabela konwersji czasów

Za pomocą tej tabeli możesz obliczyć, do jakiej wartości wzrasta czas naświetlania podczas korzystania z 10-stopniowego filtra szarego. W lewej kolumnie podane są wartości czasu ekspozycji stosowane bez filtra, a po prawej informacja, do jakiej wartości należy wydłużyć czas naświetlania po założeniu filtra

Bez filtra	Z filtrem
1/1000 s	1 s
1/500 s	2 s
1/250 s	4 s
1/125 s	8 s
1/60 s	15 s
1/30 s	30 s
1/15 s	1 min
1/8 s	2 min
1/4	4 min
1/2	8 min
1 s	16 min
2 s	32 min

UCHWYĆ FALE ROZBIJAJĄCE SIĘ O SKAŁY

Poprzez zamrożenie ruchu fali uderzającej o brzeg można uzyskać znacznie bardziej dynamiczny obraz niż za pomocą długiego czasu naświetlania. Przy wydłużonej do kilku minut ekspozycji scena nabrałaby spokojnego wyglądu, lecz nie udało się wówczas uchwycić wzburzonego morza w sposób, w jaki uczynił to Adrian De Vittor

ZAMROŹ RUCH WODY

Aby zamrozić ruch fal rozbijających się o skały, musisz użyć krótkiego czasu otwarcia migawki. Może to wymagać jednoczesnego zwiększenia czułości matrycy, jednak większość nowoczesnych aparatów zapewnia wysoką jakość obrazu, również przy korzystaniu z wysokich wartości ISO

Zła pogoda, dobre zdjęcia!

Ciekawy efekt można uzyskać w każdych warunkach

W pochmurne, mgliste dni korzystaj z długich czasów ekspozycji i skupiaj się na prostych elementach krajobrazu, takich jak wały nadmorskie, pojedyncze skały czy pomost. W takich warunkach można tworzyć bardzo nastrojowe obrazy. Uważaj jednak dokonując pomiaru światła, gdyż ze względu na przewagę jasnych tonów, aparat może zostać wprowadzony w błąd, czego efektem będzie niedoświetlone zdjęcie.

Dynamizmu dodadzą scenie duże fale rozbijające się o brzeg. Możesz zamrozić ich ruch, skracając czas naświetlania do 1/500 s, jednak przy bardzo dużych falach delikatne rozmycie nie zaszkodzi, więc nie bój się eksperymentować z dłuższymi czasami ekspozycji.

lepszy efekt przyniesie ustawienie ostrości na odległość hiperfokalną, o której więcej dowiesz się z naszego artykułu *10 niesamowitych technik fotograficznych* na str. 50.

Jeśli chodzi o rejestrowanie ruchu wody, istnieją dwie możliwości. Można użyć krótkiego czasu otwarcia migawki, aby zamrozić ruch, lub wydłużyć go w celu uzyskania efektu rozmycia i stworzenia bardziej jednolitej faktury. Aby krajobraz wyglądał na delikatnie zamglony, należy ustawić czas ekspozycji w granicach od 5 do 20 s, w zależności od wielkości fal i prędkości, z jaką się poruszają – konieczne będzie wówczas ustawienie niskiej czułości i użycie neutralnego filtra szarego. Wydłużenia ekspozycji do ponad 30 s prowadzi do całkowitego rozmycia powierzchni wody, co nadaje scenie minimalistycznego wyglądu i pozwala na zarejestrowanie odbić, które mogą być niewidoczne gołym okiem. Zamrożenie ruchu wody wymaga, z kolei, skrócenia czasu otwarcia migawki do co najmniej 1/500 s, co może się wiązać z koniecznością ustawienia wyższej wartości ISO.

Najbardziej naturalny wygląd wody zapewniają pośrednie wartości czasu ekspozycji – wrażenie

ruchu zostaje wówczas uzyskane dzięki delikatnemu rozmyciu obrazu, a fale zachowują swój naturalny kształt i fakturę. W zależności od rozmiaru fal, wybierz czas naświetlania w granicach od 1/4 do 2 s.

Po dobraniu odpowiednich ustawień przychodzi czas na przemyślenie kompozycji. Podstawą dobrego kadrowania jest umieszczenie ciekawych elementów krajobrazu na pierwszym planie i znalezienie wyraźnego punktu skupiającego uwagę. W przypadku nadmorskich scenerii masz wiele możliwości. Skały, zatoki, wzory, odbicia, falochrony – wszystko to możesz z powodzeniem wykorzystać do wypełnienia pierwszego planu. Gdy chodzi o skały i kamienie staraj się wybierać takie, które mają przejrzysty układ – następnie poczekaj, aż pokryją je fale, co pomoże je od siebie oddzielić i uprości całą kompozycję. Wiosną w niektórych miejscach występuje duża ilość kwiatów, takich jak np. zawciąg nadmorski, wówczas warto poszukać klifu, aby wykonać ujęcie z góry i wypełnić pierwszy plan barwną roślinnością.

KONTROLA MOMENTU WYZWOLENIA MIGAWKI

W celu uzyskania przy tego typu ujęciach jak najbardziej spektakularnie wyglądającego obrazu niezbędne jest odpowiednie wycucie chwili. Staraj się często przeglądać swoje zdjęcia, aby sprawdzić, czy masz tendencję do zbyt wczesnego lub zbyt późnego wyzwolenia spustu migawki, i w razie konieczności skoryguj to.

© Mark Bauer

Sztormowe fale

Do wykonania tego ujęcia Adriana De Vittora użył połówkowego filtra szarego LEE 0,6 ND z miękkim przejściem w celu przyciemnienia nieba i podkreślenia fal rozbijających się o skały

Możesz także samemu położyć coś na pierwszym planie i uchwycić w tle fale rozbijające się o brzeg. Przy czasie ekspozycji sięgającym od 1 do 5 s, wystarczy poczekać aż fala zacznie cofać się w głąb morza, aby uzyskać ciekawe, przyciągające uwagę wzory i linie.

Pośród nadmorskich krajobrazów można również znaleźć wiele elementów, które mogą stanowić główny punkt zainteresowania, takich jak cypel, latarnia morska, wyspa, blok skalny czy łódź. Obiekty te należy umieszczać w mocnych punktach obrazu, odpowiadających miejscu przecięcia się linii trójpodziału.

Woda doskonale nadaje się do ukrywania elementów rozpraszających uwagę, więc możesz wykorzystać moment przypływu, aby uprościć kompozycję. Naturalnym dopełnieniem prostoty jest minimalizm, dlatego warto poszukiwać tego typu scen. Minimalistyczny wygląd można uzyskać poprzez wydłużenie czasu ekspozycji, co spowoduje rozmycie powierzchni wody i zmiękczenie rysunku chmur na niebie.

Nie zapominaj o możliwości tworzenia miniatury w szerokokątnej szklonie.

na teleobiektyw o niezbyt długiej ogniskowej, aby uchwycić większą ilość szczegółów w obrębie piasku, kamieni i wodorostów. Takie elementy krajobrazu najlepiej fotografować przy mało kontrastowym oświetleniu, czyli w pochmurne dni. Poszukuj przyciągających uwagę obiektów, które będziesz mógł wykorzystać do podziału kadru, lub wyraźnych linii ułożonych ukośnie, w celu stworzenia bardziej dynamicznej kompozycji.

Najważniejsze jest jednak to, że żadne zdjęcie nie jest warte ryzykowania dla niego własnego życia i zdrowia, więc pamiętaj o podstawowych środkach ostrożności. Sprawdzaj tabele pływów i nigdy nie lekceważ siły ani prędkości morskich fal. Zawsze informuj kogoś, gdzie oraz na jak długo się wybierasz, i nie zapomnij o zabraniu ze sobą telefonu komórkowego. Noś dobrej jakości obuwie i zachowaj szczególną ostrożność podczas chodzenia po śliskich kamieniach.

Przejmij kontrolę nad ekspozycją

Użyj kompensacji ekspozycji do kontrolowania czasu naświetlania

Nowoczesne aparaty posiadają bardzo dobre systemy pomiaru światła, lecz czasami bywają one zawodne. Ich działanie opiera się na założeniu, że przedmiot zdjęcia jest średnio szary. W większości sytuacji skutkuje to prawidłowym naświetleniem obrazu, jednak przy scenach o wysokim poziomie kontrastu światłomierz może zostać wprowadzony w błąd.

W przypadku bardzo jasnego tematu, aparat zwykle ustawia zbyt krótki czas otwarcia migawki, co prowadzi do niedoświetlenia obrazu. Podobnie, na skutek obecności ciemnych obiektów aparat może błędnie ustawić zbyt długi czas ekspozycji, co spowoduje prześwietlenie ujęcia. W przypadku zdjęć krajobrazowych nie należy korygować ekspozycji za pomocą ustawień przysłony, ponieważ ma to wpływ na głębię ostrości. Jeśli fotografujesz w trybie manualnym, kontroluj ekspozycję poprzez zmianę czasu naświetlania.

Gdy natomiast korzystasz z trybu preselekcji przysłony, automatyczne ustawienia czasu otwarcia migawki możesz korygować przy użyciu funkcji kompensacji ekspozycji. Większość aparatów posiada specjalny przycisk, który pozwala na zmianę ustawień kompensacji z dokładnością do 1/3 stopnia przysłony. Wartość kompensacji zależy od sceny i wyjściowych ustawień naświetlania.

W przypadku morskich scenerii, najczęstszym problemem jest niedoświetlenie obrazu, spowodowane obecnością jasnego nieba i odbijaniem się promieni słonecznych od powierzchni wody. Jeśli natomiast na pierwszym planie pojawiają się ciemne skały, zdjęcie może zostać prześwietlone.

ZDJĘCIE NIEDOŚWIETLONE

KOMPENSACJA O 2EV

Jak uchwycić sztormowe fale

Fotograf Adrian De Vittor radzi, jak fotografować wzburzone morze

Strona internetowa:

[www.500px.com/
almostacrayon](http://www.500px.com/almostacrayon)

Nasz ekspert: Adrian De Vittor, 23-letni fotograf krajobrazu, mieszkający w Australii

Co tak bardzo pociąga Cię w nadmorskich sceneriach?

Uwielbiam fotografować wybrzeża, ponieważ można na nich stale odkrywać coś nowego. Nadmorski krajobraz bezustannie się zmienia, dzięki czemu to samo miejsce stwarza za każdym razem zupełnie nowe możliwości. Jest to również świetny sposób na rozpoczęcie dnia.

Jakie są Twoje ulubione warunki pogodowe?

Lubię robić zdjęcia w każdych warunkach, gdyż to one tworzą określony nastrój, najbardziej jednak o poranku tuż przed lub po burzy, gdy dzięki idealnej wilgotności i stopniu zachmurzenia, niebo nabiera pięknych kolorów. Warto wcześniej sprawdzić warunki pogodowe i tabele pływów. Można

wówczas odpowiednio zaplanować, z jakiego rodzaju ustawień będzie się korzystać i przewidzieć wygląd danej sceny.

Jakie ustawienia stosujesz podczas fotografowania tego typu krajobrazów?

Zaczynam od wybrania małego otworu przysłony, około $f/8$, i ustawiania ostrości na odległość hiperfokalną, w celu uzyskania jak największej głębi ostrości. Następnie dobieram odpowiedni dla danej sceny czas naświetlania. Ekspozycja w granicach od $1/2$ do $1/10$ s pozwala podkreślić dynamikę ruchu wody i dobrze sprawdza się przy wzburzonym morzu, występującym zwykle w sztormowe dni.

W jaki sposób udaje Ci się uzyskać idealną ekspozycję nieba pokrytego burzowymi chmurami?

Stosuję neutralne filtry szare, pełne i połówkowe, marki LEE w celu wyrównania dysproporcji jasności pomiędzy niebem i pierwszym planem, które to obszary zwykle mocno ze sobą kontrastują. Zaczynam od ustawienia prawidłowej ekspozycji dla pierwszego planu, a następnie wykorzystuję odpowiednią kombinację gradacyjnego i zwykłego filtra szarego do przyciemnienia nieba, co pozwala na wydłużenie czasu naświetlania i uchwycenie ruchu wody.

Jak dbasz o swoje bezpieczeństwo podczas pracy w takich warunkach?

Robię zdjęcia niemal wyłącznie o wschodzie słońca, więc zawsze docieram na miejsce z dużym wyprzedzeniem, aby zbadać teren. Dzięki temu mogę znaleźć najlepszy punkt widokowy i poznać nietypowe, ciekawe właściwości danego obszaru, jak również sprawdzić, która część plaży lub skalistego wybrzeża jest wystarczająco bezpieczna. Warto zaobserwować, w jaki sposób przemieszczają się fale i mieć upatrzone bezpieczne miejsce, do którego będzie można uciec w razie zmiany warunków. Nigdy nie należy lekceważyć oceanu, gdyż jest to wyjątkowo nieprzewidywalna bestia.

Zwykle wybieram się na sesję w towarzystwie drugiej osoby, mojego brata, który dba o moje bezpieczeństwo, i na odwrót. W takie miejsca nie należy chodzić w pojedynkę. Nawet jeśli warunki wyglądają na niezbyt groźne, zawsze mogą pojawić się nieprzewidziane okoliczności, dlatego warto być na nie przygotowanym. Ponadto, ważny jest odpowiedni strój, zwłaszcza buty zapewniające dobrą przyczepność podczas chodzenia po kamieniach, gdyż bywają one bardzo śliskie.

WARSZTAT

Świat w czerni i bieli

Konwersja kolorowych obrazów do odcieni szarości pozwala przedstawić fotografowane sceny w nowatorski sposób, dzięki czemu nawet często uwieczniane obiekty mogą wyglądać zupełnie inaczej.

Światło i cień

Dowiedz się, jak wydobyć więcej ze światła i cieni uwiecznianych scen, aby uzyskać intrygujące obrazy o większej głębi

Fotografia czarno-biała niezmiennie pozostaje jednym z najpopularniejszych gatunków tego medium. Fotografowie na całym świecie niemal powszechnie wyrażają uznanie dla potęgi prostoty, światła i cienia – podstaw każdego dobrego zdjęcia. Podczas gdy kolorowe obrazowanie może zapewnić dokładne i realistyczne odwzorowanie otaczającego nas świata, czarno-biały obraz jest w stanie przekroczyć barierę tego, co naturalne, tworząc wyjątkową, instynktowną reprezentację tego, na co napotykały nasze zmysły.

Może to częściowo wynikać z faktu, że niezależnie od tego, czy do studiowania sceny używasz aparatu, czy własnych oczu, to tak naprawdę oglądasz świat w odcieniach szarości. Aparat, i my „widzimy” wówczas tylko światło i cień – jasne i ciemne. Matryca w aparacie cyfrowym i siatkówka oka wykrywają różnice w natężeniu światła i tworzą z tych informacji mapę luminescencji, czyli mozaikę punktów o różnej jasności – czarno-biały obraz. Wszystkie informacje o kolorze

muszą zostać dodane później – choć z naszej perspektywy dzieje się to pozornie natychmiast – dzięki czopkom znajdującym się w siatkówce lub za pomocą procesora obrazu aparatu cyfrowego.

Fotografia monochromatyczna pozwala zatem na najwierniejsze odwzorowanie szczegółów oraz na eksplorację kształtu i formy, co jest rzeczą trudniejszą, gdy ma się do czynienia z obrazem kolorowym. Nasze mózgi działają tak, że najpierw zauważamy kolor, więc gdy jest on obecny w scenie, musimy zachować szczególną ostrożność, aby wyeliminować rozpraszające odcienie lub barwy, które kolidują ze sobą w nieatrakcyjny sposób. Fotografia czarno-biała wydaje się zatem prostszym medium, które pozwala nam lepiej przeanalizować kontrastujące ze sobą kształty.

W tym artykule przyjrzymy się niektórym profesjonalnym metodom wykorzystania obrazu monochromatycznego do tworzenia wyróżniających się zdjęć, które będą chętnie oglądane.

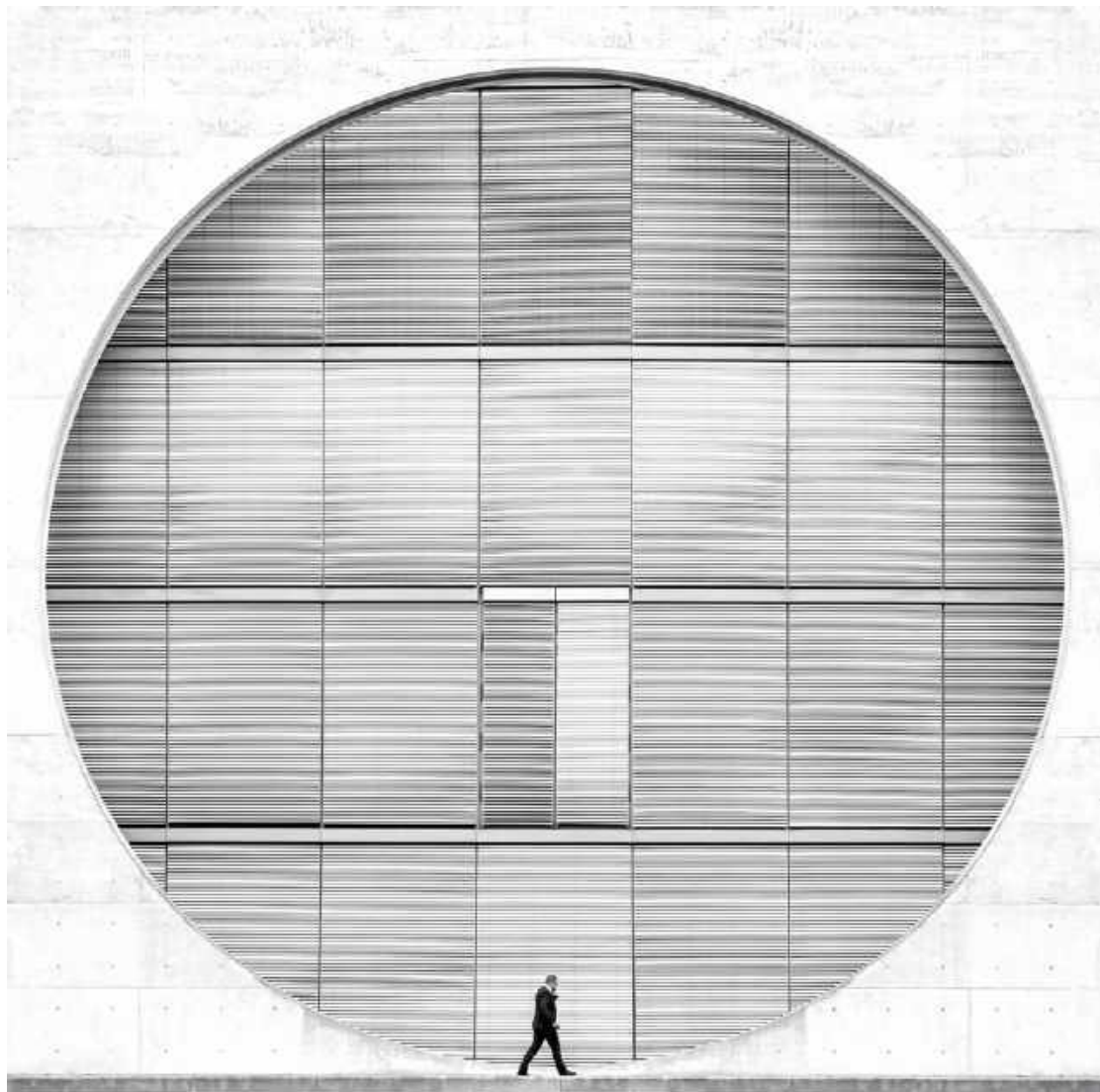
1

Widzenie w skali szarości

Poszukaj scen, które będą się
prezentować najlepiej
w czerni i bieli

Przede wszystkim należy pamiętać, że samo pozbycie się koloru nie sprawi, że nasze zdjęcia będą lepsze. Owszem, obrazy w odcieniach szarości są dziś bardziej popularne niż kiedykolwiek, do czego w dużej mierze przyczyniły się filtry w aplikacjach, takich jak Instagram, ale konwersja monochromatyczna nie powinna być tanim trikiem ani sposobem na uratowanie nieudanego zdjęcia. Aby bowiem scena mogła wzbudzić zainteresowanie, powinna zawierać w sobie coś naprawdę intrygującego. Zatem jeśli masz zamiar przedstawić świat pozbawiony koloru, to aby utrzymać zainteresowanie widzów, musisz się postarać nieco bardziej. Planując ujęcie, spójrz na obecne w scenie kolory i zastanów się, jak będą one ze sobą współgrać jako odcienie szarości. Na przykład po zastosowaniu czerwonego filtra błękitne niebo zapewni mocno kontrastowe tło, co sprawi, że kwiaty będą się wyróżniać na tle zielonych liści. Chcąc uzyskać bardziej spektakularne obrazy monochromatyczne, poszukaj kolorów, które będą kontrastować pod względem jasności.

© Noriaki Kimura

2

**Rób zdjęcia z myślą
o określonym
sposobie edycji**

By osiągnąć jak najlepsze
rezultaty, należy planować
kadry z wyprzedzeniem

Dziś jest niemal pewne, że konwersja obrazu do czerni i bieli przeprowadzona będzie na etapie edycji, a nie w aparacie. Ponieważ większość zawodowców i entuzjastów zapisuje zdjęcia w formacie RAW, ustawienia stylu Czarno-biały nie zostaną uwzględnione, a surowy plik będzie kolorowy. Warto mieć więc na uwadze to, w jaki sposób będziesz przetwarzać swój obraz. Kiedy już wiesz, jaki styl obrazu będziesz chciał ostatecznie nadać zdjęciu, możesz dostosować do niego swój sposób fotografowania.

Zatem jeśli planujesz stworzyć fotografię utrzymaną w jasnej tonacji, możesz odpowiednio do tego dostosować ekspozycję. Z kolei jeżeli chcesz mieć na zdjęciu dobrze widoczne niebo, to skorzystaj z funkcji bracketingu ekspozycji lub użyj neutralnego filtra szarego co sprawi, że od razu znajdziesz się w połowie drogi do uzyskania gotowego obrazu. Stosowanie przeciwnego sposobu edycji do stylu fotografowania zawsze będzie powodować problemy i skutkować mniej efektownymi ujęciami.

Z lewej

**Monochromatyczny
sposób myślenia**

Najlepsze zdjęcia czarno-białe to te, które zostały wykonane z myślą o konwersji. Fotograf może wtedy lepiej ocenić scenę na podstawie jej zakresu tonalnego, szczegółowości i jasności.

Na dole, z lewej

Właściwy temat

Jako obrazy monochromatyczne dobrze sprawdzają się sceny zawierające dużą ilość faktur lub powtarzające się wzory, ponieważ konwersja monochromatyczna doskonale uwidacznia prostotę drobniejszych szczegółów.

Poniżej

Szorstka i gładka

Ta scena krajobrazowa ukazuje kontrasty zarówno światła, jak i faktury. Dłuższa ekspozycja spowodowała, że woda stała się jedwabście gładka, co sprawia, że faktura skał jest wyraźniejsza.

3

**Kontrast
faktur**

Oddziel strefy
obrazu za pomocą
wzorów

Kontrasty kolorów oraz jasności to kluczowe elementy fotografii, dlatego aby dodać obrazom głębi, wiele osób skupia się właśnie na nich. Jednak w przypadku fotografii czarno-białej pozostaje nam do dyspozycji tylko jasność, która jednak nadal może być doskonałym źródłem dramatyzmu. Można także wprowadzić drugi wymiar i wizualny kontrapunkt, wykorzystując w tym celu kontrastujące faktury. Wydłuż ekspozycję, aby rozmyć wszelkie ruchome elementy, takie jak woda, i zapewnić tym samym miękką gładką przeciwwagę dla ostrych skał lub drzew znajdujących się w otaczającym temat środowisku. Jeśli fotografujesz kamienną ścianę, wydłuż czas otwarcia migawki, aby móc zarejestrować rozmycie ruchu kołyszącego się na wietrze drzewa – to przywróci zdjęciu całą energię utraconą w wyniku usunięcia kolorów.

Powyżej
Szeroki kąt widzenia
 Na tym zdjęciu jego autor Noriaki wykorzystuje prawdziwą czerń i biel, aby podkreślić graficzne właściwości tematu, mówiąc nam, abyśmy skupili się na kształtach, a nie na fakturze.

4 Wykorzystaj cały zakres tonalny

Uchwycić skrajne odcienie, aby zmaksymalizować głębię tonalną

W epoce cyfrowej łatwo jest zadbać o to, aby zarejestrować na zdjęciu odcienie odpowiadające całej skali histogramu. Ale technologia cyfrowa może być też źródłem problemów, zwłaszcza jeśli zależy Ci na uchwyceniu szczegółów w światłach. Jeżeli nie będziesz zwracać uwagi na ekspozycję, łatwo może dojść do ich utraty. Jednak próba zachowania widoczności detali za wszelką cenę może spowodować powstanie innego problemu – braku kontrastu. Aby uzyskać naturalną i spektakularną tonalność, musimy mieć pewność, że na naszych obrazach widzimy prawdziwą czerń i biel. Chociaż możesz chcieć uniknąć bieli o wartości 255 i czerni równej 0 – wartości te oznaczają jednolite, pozbawione informacji obszary – nie dopuszczaj do prześwieclania cieni lub zmiany bieli w szarość.

5 Wykorzystaj siłę elementów graficznych

Dobrze wykorzystaj mocne linie i kształty

Wraz z usunięciem koloru nasze oczy automatycznie zaczynają zwracać większą uwagę na kształt i formę. Kolor jest cechą dominującą, więc często patrząc na barwny obraz, nie zauważamy harmonii lub dysonansu pomiędzy kształtami obecnymi w scenie. Aby uzyskać spektakularne czarno-białe zdjęcia, szukaj linii i krzywizn, które delikatnie (lub mniej subtelnie) rozdziałają kadr. Popularną sztuczką stosowaną przez profesjonalistów jest kontrastowanie kątów prostych z miękkimi łukami – najczęściej w przypadku zdjęć architektury – lub wykorzystywanie przecinających się linii w celu stworzenia wyraźnych granic pomiędzy obszarami o zróżnicowanej tonalności. Jasny obszar szybko przechodzący w prawie zupełnie czarny jest magnetycznym narzędziem wizualnym, które pozwala tworzyć wspaniałe minimalistyczne studia.

BEZCHMURNE NIEBO

Czyste niebo może zepsuć zdjęcie zachodu słońca, jednak w przypadku tej sceny skupiamy się na zanikaniu światła. Nadal możemy bez problemu wywnioskować, że słońce jest nisko.

PONAD CZASOWA JAKOŚĆ

Chociaż budynki są rozpoznawalne, brak koloru ukrywa nowoczesne źródła światła i sprawia, że trudno jest określić dekadę, w jakiej zarejestrowano to zdjęcie.

NEUTRALNOŚĆ

Nie ma tu zderzenia kolorów, więc po prostu widzimy światło i ciemność, bez występowania nieestetycznych zafarbów.

JEDNOLITE OŚWIETLENIE

Całość oświetlenia dobrze ze sobą współgra – a to zmniejsza różnicę między naturalnymi i sztucznymi źródłami światła.

Styl klasyczny

6 *Kontrola zawartości obrazu*

Określ granice obrazu za pomocą kształtu i orientacji kadru

Zdjęcie jest portalem do uchwyconej na nim sceny. Boki kadru izolują treść widoczną w wizjerze i umieszczają ją w nowym kontekście. Dlatego ważne jest, aby dokładnie wybrać wymiary „ramki”, ponieważ może ona znacząco zmienić sposób przedstawiania fotografowanego tematu. W przypadku uwieczniania nieskomplikowanych scen upewnij się, że Twoje minimalistyczne intencje są jasne, co wiąże się z odpowiednim dobraniem ilości pustej czy też negatywnej przestrzeni. Właśnie dlatego przy tego rodzaju kompozycjach dobrze sprawdzają się obrazy kwadratowe.

Natomiast jeśli chcesz skupić się na różnicach między fakturą i światłem na pierwszym planie oraz w tle, idealny będzie pionowy format 3:2. W międzyczasie, jeśli udało Ci się już uzyskać dobrą równowagę punktów zainteresowania we wszystkich obszarach sceny i chcesz pokazać, że mniej więcej tak samo ważny jest zarówno pierwszy plan, jak i tło, postaraj się wypróbować także formaty 4:3 lub 5:4.

U góry, z lewej

Punktowy pomiar światła

Korzystanie z różnych metod pomiaru światła pozwala nam zmieniać sposób, w jaki aparat interpretuje scenę. Tryb pomiaru punktowego ułatwi uchwycenie pełnego zakresu tonalnego, ponieważ odczytywane wartości nie będą „uśredniane”.

Powyżej

Ze światła w ciemność

Na tym zdjęciu widać wyraźne przejście od głębokich cieni do jasnych światła. Harmonizuje to z kompozycją i wyznacza jasny kierunek przesuwania się wzroku w celu odkrycia całego obrazu.

Z lewej

Powtarzające się granice

Szukaj różnic w ekspozycji, np. struktur o ostrych kątach, powodujących ekstremalne różnice w jasności. W przypadku tego zdjęcia światło tworzy jasną i ciemną stronę każdego filaru, definiując wzór.

7 Wykorzystanie gradientów światła

Kieruj wzrokiem widza, wykorzystując przejścia ze światła w ciemność

Oprócz wykorzystania zwykłych narzędzi kompozycyjnych, takich jak linie wiodące, obrazy czarno-białe mogą też wiele zyskać na wyraźnych różnicach w oświetleniu. Na zdjęciu monochromatycznym przejście od jasnego obszaru do ciemnej strefy jest znacznie bardziej zauważalne i może wyznaczać kierunek, w jakim powinien podążać wzrok oglądających zdjęcie. Rozglądaj się za źródłami światła, które można ustawić tak, aby wyznaczały oczom ścieżkę odkrywania obrazu – pamiętaj, że zawsze będzie ona biegła od ciemności do światła. Jeśli chcesz, aby widz podążał wzrokiem wzdłuż ulicy, umieść źródło światła w pobliżu jakiegoś ważnego obszaru, co pozwoli oglądającemu skupić się na obiekcie, zwracając jednocześnie uwagę na drugorzędne szczegóły sceny.

8

Zaangażuj się w proces

Nie łącz gatunków, jeśli nie masz dobrego ku temu powodu

Nowoczesne techniki edycji ułatwiają wykorzystywanie w naszych pracach efektów specjalnych, tonacji kolorystycznych i selektywnej konwersji opartej na barwie. Jednak często powoduje to, że fotografowie zapominają o powodzie, dla którego w ogóle chcieli zrobić monochromatyczne zdjęcie. Choć wymienione efekty specjalne mogą dodać obrazowi dodatkowy wymiar i sprawić, że nasze zdjęcia będą mniej przewidywalne, mogą też prowadzić do tego, że twórca będzie odbierany jako osoba niezdecydowana.

Efekt plamy jednolitego koloru rzadko wnosi coś do narracji i często wygląda na tani. Oko zostanie natychmiast przyciągnięte do kolorowego obszaru, przez co oglądający pominie wszelkie inne szczegóły, które mógłbyś chcieć, aby zostały przez niego dostrzeżone, a nienaturalny kontrast prawdopodobnie będzie nieprzyjemny w odbiorze. Zrób zdjęcie albo kolorowe, albo czarno-białe, a nie jedno i drugie!

Odwołaj się do zmysłów

Odwołaj się do innych zmysłów widza, koncentrując się na szczegółach, które sugerują atmosferę, temperaturę i zapach sceny.

Nie komplikuj

Czarno-białe ujęcia mają zazwyczaj charakter minimalistyczny, więc wykorzystanie tej cechy to przepis na spektakularne, epickie kompozycje.

9

Zastosuj przetwarzanie w aparacie

Twórz oryginalne czarno-białe obrazy od razu w aparacie, korzystając z niestandardowych ustawień stylu Monochromatyczny

1 RAW+JPEG Wszelkie zapisane w aparacie ustawienia wstępne lub style obrazu zwykle nie są stosowane do plików RAW, dlatego aby uzyskać gotowy obraz bezpośrednio z aparatu, konieczne będzie rejestrowanie ich kopii w formacie RAW, by w razie potrzeby móc przetworzyć swoje zdjęcia w jeszcze inny sposób.

2 Wybierz styl Mono Nowoczesne aparaty oferują wiele możliwości uzyskiwania zdjęć czarno-białych, od wyboru podstawowych ustawień wstępnych po wykorzystanie wbudowanych filtrów. Wybierz zatem to, co najlepiej pasuje do fotografowanego obiektu i nastroju, jaki chcesz stworzyć. Pamiętaj, że prostota jest często najlepsza, więc korzystaj z filtrów artystycznych, tylko jeśli jest to konieczne.

3 Wyreguluj parametry Dostosuj wygląd zdjęcia poprzez dobranie odpowiedniego odcienia, kontrastu i tonacji. Ponieważ chcesz stworzyć gotowy obraz, rezygnując z użycia zewnętrznego oprogramowania, musisz dokonać kontroli estetyki mającego powstać obrazu przed wykonaniem zdjęcia. Zarejestruj obraz, dokładnie go obejrzyj i w razie potrzeby dostosuj ustawienia.

Z prawej

Mocna

kompozycja

Aby podkreślić cechy graficzne, zdecyduj się na odważne warianty kadrowania, by móc w pełni wykorzystać symetrię i wzory obecne w scenie. Może to również ułatwić skontrastowanie ze sobą różnych elementów.

10

Odkrywanie

Zwiększaj głębię poprzez stosowanie różnych ustawień kontrastu i poziomu szczegółowości obrazu

Innym sposobem na dodanie kontrastu do zdjęć monochromatycznych i stworzenie wrażenia głębi jest selektywne ukrywanie i ujawnianie wyrazistych detali. Można to zrobić, stosując małą głębię ostrości, ale wtedy, kiedy jest to możliwe, do podkreślenia gradientu faktury można wykorzystać też mgłę, zamglenie, a nawet parujące powietrze. Wówczas więcej szczegółów będzie widocznych na pierwszym planie, a ich wyrazistość będzie stopniowo się zmniejszała w kierunku głębszych planów obrazu. Doskonałym tego przykładem może być zdjęcie leśnej ścieżki przechodzącej w mgliste tło. Jest to powszechna metoda stosowana do kierowania wzrokiem oglądających fotografię.

11

Wykorzystywanie oświetlenia bocznego

Zapewnij separację między elementami obrazu

Kiedy obraz jest pozbawiony kolorów oddzielających od siebie obiekty, mogą one łatwo łączyć się ze sobą, o ile nie zachowa się należytej ostrożności przy doborze ekspozycji. Aby ponownie wprowadzić separację, poszukaj oświetlenia bocznego lub krawędziowego, które pozwoli podkreślić granice między obiektami i uniknąć powstania obszarów pozornie pustej przestrzeni. Jest to szczególnie ważne w przypadku scen o stonowanej kolorystyce, w których dominują ciemne odcienie. Wykorzystaj słabe światło słoneczne lub zewnętrzną lampę błyskową, aby móc kontrolować oświetlenie i uwydatnić kształt i formę tematu.

12

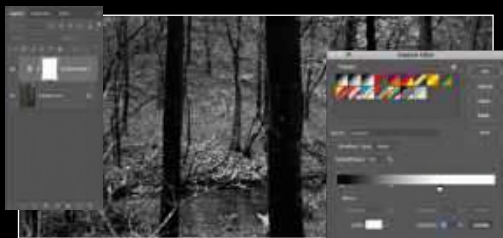
Przetwarzanie zdjęć

Opracuj ustandaryzowany proces edycji zdjęć monochromatycznych

Z prawej

Prosta forma

W tym przypadku ponura pogoda sprawiła, że kolorowy obraz jest rozczarowujący. Za to po konwersji do odcieni szarości ujęcie skupia się bardziej na pionowych formach.

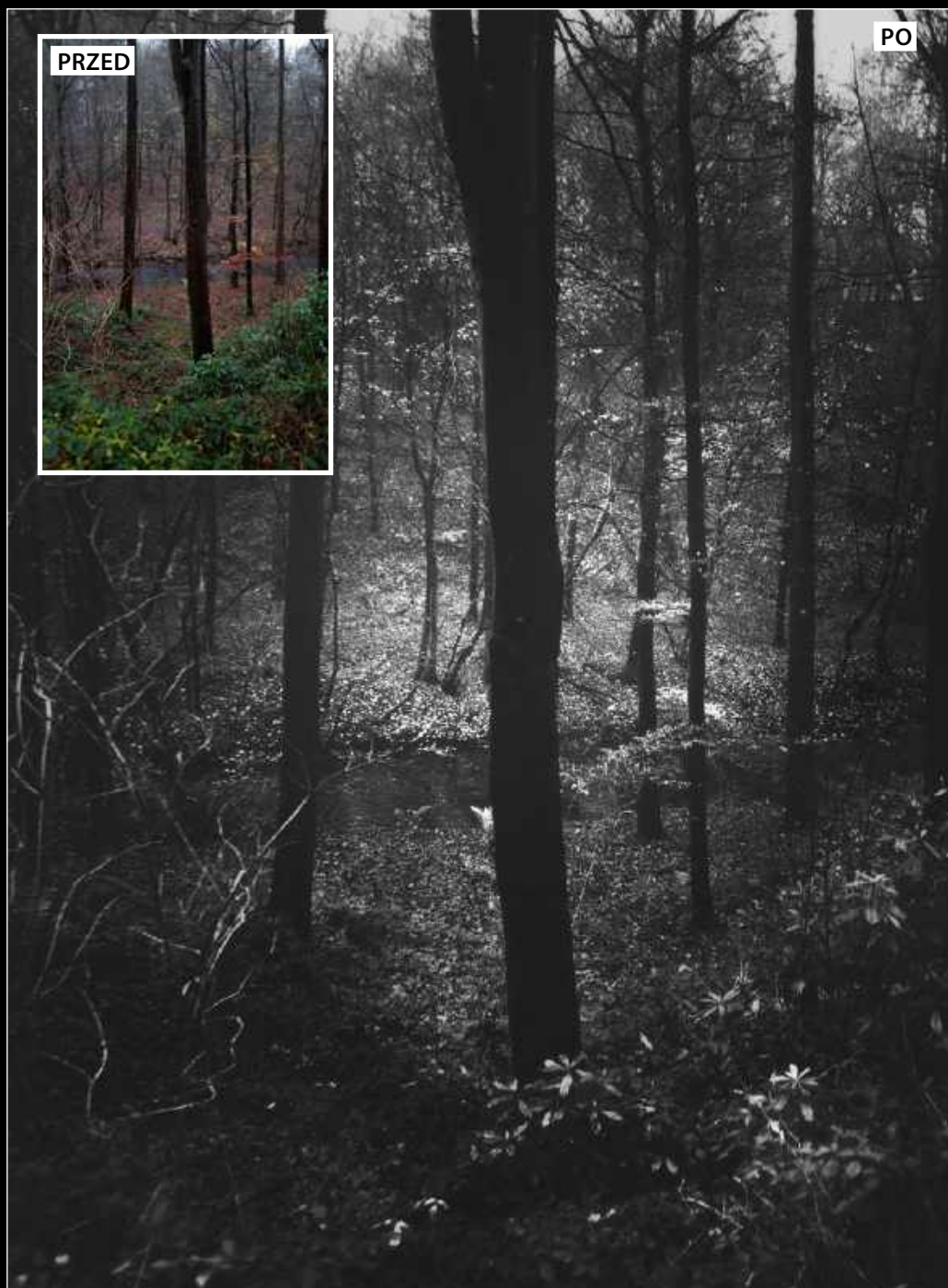
1 Kontrastowa konwersja Szybkim sposobem uzyskania obrazu monochromatycznego i dodania kontrastu jest użycie narzędzia Mapa gradientu. Otwórz zdjęcie w Photoshopie i naciśnij klawisz [D], aby ustawić domyślne kolory pierwszego planu i tła, a następnie kliknij ikonę warstwy Mapa gradientu.

2 Dostosuj szczegóły Powiel warstwę tło i wywołaj polecenie Filtr > Filtr Camera Raw. Aby wyregulować kontrast półcieni, dostosuj położenie suwaka Przejrzystość. W tym przypadku suwak został przeciągnięty w lewo, aby przytłumić nieco widoczność w kadrze drobnych szczegółów i uzyskać bardziej stonowany obraz bez jakichkolwiek zakłóceń.

3 Dostosuj Krzywe Dodaj warstwę dopasowania Krzywe, a następnie pobaw się luminancją w cieniach i światłach. Ponieważ podczas fotografowania tej sceny w powietrzu unosiła się już mgła, czern została lekko rozjaśniona, a cienie – wzmocnione, aby zwiększyć kontrast, odpowiednio zmodyfikowaną krzywą S.

4 Rozjaśnianie i przyciemnianie Aby uzyskać kontrolę lokalną, użyj narzędzia Rozjaśnianie, by subtelnie rozjaśnić jasne półcienie i światła, dzięki czemu z obrazu będzie emanował blask. Dodaj ponownie nieco głębszych cieni utraconych podczas dopasowywania krzywych za pomocą narzędzia Ściemnianie.

5 Przytnij zgodnie z własnym gustem Chociaż wyższy kadr pasowałby do obiektu, sprawiłby, że byłoby widać nieco za dużo pierwszego planu, więc podjęliśmy decyzję o przycięciu kadru do formatu 3:4, zamiast oryginalnego 2:3. Pozwoliło to skoncentrować uwagę i skierować wzrok w stronę górnej części kompozycji.

Jak uchwycić NIEWIDOCZNE ŚWIATŁO

Claire Gillo spędza dzień z **Davidem Clappem**, by nauczyć się fotografować krajobrazy w podczerwieni na zimnym i dzikim Dartmoor.

David Clapp

Fotograf krajobrazu David Clapp odwiedził i sfotografował jedno z najbardziej ikonicznych miejsc na świecie, eksplorując przeróżne środowiska - od naturalnych po zurbanizowane. Na co dzień mieszka w południowo-zachodniej Anglii i prowadzi warsztaty

fotograficzne zarówno w Wielkiej Brytanii, jak i za granicą. Więcej informacji o kursach oraz więcej zdjęć znajdziesz na jego stronie internetowej.

www.davidclapp.co.uk

Umawiam się z Davidem u niego w domu, skąd razem ruszamy na

Dartmoor. Mieszkamy w tej samej okolicy, więc – wyjątkowo – logistycznie wszystko jest dość proste. Po moim przyjeździe pijemy herbatę, omawiamy plan dnia, pakujemy sprzęt i ciepłe ciuchy do mojego auta i kierujemy się w stronę Haytor, małej wioski na obrzeżach Parku Narodowego Dartmoor. „Zapomniałem butów do chodzenia po górach” – mówi David, kiedy docieramy do pierwszej miejscówki, Emsworthy. Ja też mam tylko adidas, co – jak sobie myślę z lekkim opóźnieniem – raczej nie jest najlepszym wyborem na sesję na Dartmoor w samym środku zimy.

Dziś David fotografuje krajobrazy w podczerwieni i jednocześnie uczy mnie, jak się za to zabrać. W rękę trzyma przerobionego na pełne spektrum Canona EOS R5, a mnie pożyczył swojego starego, konwertowanego Canona EOS 6D (to nie jest aparat pełnospektralny, tylko przerobiony na czarno-białą podczerwień 665 nm), żebym też mogła spróbować IR. Jestem tym absolutnie zachwycona. Jeśli chodzi o fotografię w podczerwieni, David eksperymentuje z tym medium w takiej czy innej formie już od 12 lat i jest do niego niesamowicie zapalony. Zanim jednak zaczniemy „poważne” fotografowanie, David w skrócie tłumaczy mi zasadę działania swojego aparatu i wyjaśnia, czym jest światło IR. „Widzialne spektrum światła rozciąga się mniej więcej od 400 nm do 700 nm” – tłumaczy. „Powyżej 700 nm światło przechodzi w podczerwień, a poniżej 400 nm zaczyna się ultrafiolet. Ludzie

myślą, że w tych punktach jest twarde odcięcie, ale to nieprawda – spektrum płynnie przechodzi z UV w światło widzialne, a na drugim końcu z czerwieni w IR” – mówi David. „Mój aparat jest przerobiony na pełne spektrum, więc może rejestrować ultrafiolet, podczerwień i światło widzialne”.

David kupił swój aparat i akcesoria w Kolari Vision, amerykańskiej firmie specjalizującej się w sprzęcie do fotografii IR. Ma też adapter EF-EOS R z wbudowanym gniazdem na filtr, co oznacza, że żeby fotografować w podczerwieni, wystarczy, że wsunie do niego wybrany filtr IR z kolekcji i może od razu działać. Prościej się nie da – zero kombinowania. Ja wcześniej korzystałam z wkręcanego filtra IR na nieprzerobionym aparacie, co wiązało się z całą masą problemów – od bardzo długich czasów naświetlania po kłopoty z ustawianiem ostrości.

Już po pierwszych minutach z pożyczonym Canonem EOS 6D Davida widzę, jak bardzo łatwiej fotografuje się w podczerwieni aparatem po konwersji. Nie trzeba martwić się długimi ekspozycjami, a ostrość można normalnie ustawiać autofokusem. Przez cały dzień żadne z nas nie korzysta statywu – mamy pełną swobodę kadrowania z ręki. Bezlustrowiec Davida ma jeszcze jedną przewagę – może od razu podejrzeć kadr z efektem IR na ekranie LCD lub w wizjerze, więc natychmiast widzi, jak działa filtr.

Z małego parkingu na szczycie wzgórza do Emsworthy Barn prowadzi krótki spacer. Wokół tego kultowego miejsca jest tyle charakteru i faktur, że trudno

EMSWORTHY ROCKS

Dlaczego zieleń działa

W podczerwieni zieleń wychodzi jako biel - i potrafi dać naprawdę spektakularne efekty.

Zieleń i podczerwień idą w parze. Światło IR zamienia zieleń w biel, przez co scena wygląda tak, jakby była pokryta śniegiem. Działa to zarówno w czerni i bieli, jak i w niektórych wariantach kolorowej podczerwieni. To ujęcie z kolekcji Davida powstało w tej samej lokalizacji, w której fotografowaliśmy Emsworthy Barn - tyle że latem. David wyjaśnia, że kiedy aparat mierzy ekspozycję, odczytuje zielone odcienie jako szarości. Dlatego w scenach mocno „zielonych”, żeby uzyskać prawidłową ekspozycję, warto podbić kompensację ekspozycji o jedną lub dwie działki. Sprawdzaj też poszczególne kanały na histogramie, nie tylko jego standardową wersję - dzięki temu upewnisz się, że nic nie zostało przepalone.

© David Clapp

nie znaleźć ciekawego kadru – gdziekolwiek się odwrócisz. David staje w jednym ze swoich ulubionych miejsc, patrząc w stronę stodoły, i tak ustawia kadr, by drzwi znalazły się pomiędzy głazami na pierwszym planie. Potem czekamy, aż światło przebieje się przez chmury. „Chociaż da się fotografować w taki szary dzień jak dziś, naprawdę pomaga, gdy pojawia się choć odrobina światła z boku, które podkreśli scenę” – mówi.

Wyciągam swojego Canona i zaczynam próbować różnych kadrów, choć gdziekolwiek stanę, David twierdzi, że jestem w złym miejscu. Okazuje się, że ma rację. David jest ekspertem od Dartmoor i przez lata wypracował tu najlepsze możliwe kompozycje, więc ostatecznie słucham jego rad. Mówi mi, że jeśli nie skomponuje zdjęcia idealnie, potem nie może spać w nocy. Ja wręcz przeciwnie – śpię świetnie i jestem całkiem zadowolona z dopracowywania kompozycji na etapie edycji, jeśli trzeba.

Jeśli chodzi o ustawienia aparatu, David najczęściej fotografuje w trybie preselekcji przysłony (A/Av) albo w pełnym Manualu. Zwykle zaczyna od ISO 400 i przysłony f/8. „Powód, dla którego startuję z f/8, jest taki, że w fotografii IR rogi kadru

cierpią z powodu wady optycznej zwanej krzywizną pola” – wyjaśnia. To zjawisko, w którym narożniki kadru miękną, ale David zauważył, że przymknięcie przysłony do f/8 pomaga zminimalizować ten problem.

Kiedy kończymy przy stodole, ruszamy do kolejnej lokalizacji, oddalanej o krótki marsz pod górę. Idziemy do charakterystycznego drzewa i skały znanych kiedyś jako Saddle Tor, jednak miejsce to przemianowano ostatnio na dużo trafniej nazwane Emsworthy Rocks. David wskazuje przez dolinę na skały tworzące właściwe Saddle Tor. „Nic dziwnego, że ludzie się gubili” – mówi. David fotografował to miejsce wiele razy i nadal mu się nie nudzi. „To klasyczny Dartmoor” – stwierdza. „Skała i drzewo – czego chcesz więcej?”. Z bliska przyglądamy się drzewu, którego gałęzie miota wiatr, próbując zgadnąć, ile może mieć lat. David opowiada mi, że jedna z gałęzi oderwała się ostatnio podczas wichury. Mam nadzieję, że drzewo wytrzyma jeszcze kilka lat, bo szkoda byłoby stracić ten kadr.

W tej lokalizacji David robi kilka ujęć i znów mamy szczęście – chmury na moment się rozstępują i dodają jego czarno-białym zdjęciom dodatkowego „kopa”. Podobnie jak wcześniej, David używa

Sprzęt Dave'a do zdjęć IR

1 Canon EOS R5 Przerobiony na pełne spektrum EOS R5 jest zwinny i lekki, a do tego może działać zarówno jako aparat IR, jak i zwykły aparat, co daje mu ogromną elastyczność podczas sesji.

2 Konwerter EF - EOS R Dzięki adapterowi filtry IR wsuwane są między aparat a obiektyw. David preferuje szkła EF i w takim zestawie może z nich bez problemu korzystać.

3 Canon EF 24-70 mm f/4L IS USM i Canon EF 24-70 mm f/2.8L IS USM. David korzysta z obu, ale wersja f/4 jest mniej podatna na hot spoty (rozpraszają światło IR).

4 Canon EF 100-400 mm f/4L IS lens. Długi zoom świetnie sprawdza się

w fotografii krajobrazowej. David często sięga po 100–400 mm.

5 Canon EF 16-35mm f/4 L IS Możliwość użycia obiektywu szerokokątnego to świetna sprawa przy rozległych krajobrazach.

6 Filtry David ma filtr Aerochrome (kolorowy), filtry 665 nm i 590 nm, a także filtr typu clip, który pozwala przełączyć aparat z powrotem w tryb normalnego fotografowania, plus magnetyczny, nakładany polaryzator Breakthrough.

7 Statyw Choć podczas naszej sesji David nie korzystał ze statywu, zawsze ma przy sobie Gitzo 4543 XL. Opisuje go jako „stabilny i wyjątkowo przyjemny w użyciu, nawet w najdłuższych warunkach pogodowych.”

filtra 665 nm, który przepuszcza odrobinę światła widzialnego zmieszanego z podczerwienią. Efekty są bardzo inspirujące.

Około południa wracamy do samochodu i postanawiamy odwiedzić jeszcze jedno miejsce przed lunchem. David fotografował już wcześniej mały domek w Ponsworthy i oboje liczymy, że ponownie uda się zrobić dobry kadr... ale kiedy podjeżdżamy, widzimy przed domem kontener na gruz i zaparkowanego vana. Rezygnujemy i zamiast tego kierujemy się do kościoła w Buckland in the Moor, oddalonego o krótki przejazd. Gdy docieramy na miejsce, nad kościołem wiszą ciężkie, szare chmury, za to przed wejściem rozkwita piękny łąn żonkili, które idealnie zamykają pierwszy plan w kadrze Davida. Tym

razem decyduje się na kolorową podczerwień, więc wyciąga filtr Aerochrome. Efekt jest kompletnie surrealistyczny. Żonkile pozostają żółte, ale trawa w kadrze zamienia się w jesienny, pomarańczowy dywan.

Obojgu zaczynają nam burczeć brzuchy, więc staje się jasne, że musimy w końcu coś zjeść. Nasz pierwotny plan, żeby zatrzymać się w Widecombe in the Moor, upada – nic nie jest otwarte – więc jedziemy do miejscowości Princeton, znanej z owianego złą sławą więzienia Dartmoor, żeby złapać jakąś kanapkę. Kiedy w końcu udaje nam się znaleźć miejsce, które w ogóle coś serwuje (zimą wybór jedzenia na Dartmoor jest mocno ograniczony), siadamy i kontynuujemy rozmowę o fotografii IR. Pytam Davida, jakie motywy najlepiej się do niej nadają. „Dla mnie nie ma ograniczeń” – odpowiada.

Wyzwania podczerwieni

Fotografia IR ma swoje unikalne wyzwania - oto kilka wskazówek, które pomogą ci je pokonać

☛ **Hot spoty** Hot spot to wada optyczna, na którą podatne są niektóre obiektywy. David dobrze już wie, które szkła z jego kolekcji nadają się do fotografii IR, a których lepiej unikać. Jego podstawowym obiektywem do IR jest Canon EF 24–70 mm f/4L IS USM.

☛ **Jaki temat?** W fotografii w podczerwieni nie ma ograniczeń tematycznych. Sprawdzą się każda lokalizacja i każdy motyw - od natury po wielkomiejskie pejzaże. IR można też fotografować o każdej porze roku.

☛ **Przyda się boczne światło** Choć IR da się fotografować w każdej pogodzie, scena naprawdę zyskuje, gdy pojawi się choć odrobina światła kierunkowego, którym można się pobawić.

☛ **Zmieniaj proporcje kadru** David lubi eksperymentować z różnymi proporcjami obrazu w aparacie: od 16:9, przez 5:4, aż po 1:1. „Warto trochę urozmaicić i odejść od standardowego 2:3” - mówi.

☛ **Zobacz światło inaczej** David podkreśla, że aby dobrze fotografować w IR, trzeba nauczyć się widzieć w tym medium. „Jedyny sposób to ciągłe ćwiczenie i fotografowanie”.

BUCKLAND IN THE MOOR

„Są oczywiste rzeczy, jak trawa, która w IR robi się biała, ale nie musisz mieć trawy w kadrze, żeby zdjęcie działało. Uwielbiam też efekt IR w mieście” – dodaje. David pokazuje

mi wtedy kilka nierealnych kadrów zrobionych kolorowym filtrem Aerochrome w Londynie (wyglądają, jakby powstały w USA w latach 60.), a także kilka monochromatycznych

zdjęć wybrzeża Kornwalii. Tu efekt jest subtelniejszy, ale podczerwień dodaje głębi, której zwykła czerń i biel nie jest w stanie oddać. „Uwielbiam, jak roślinność na skałach

po prostu wyskakuje z kadru” – mówi.

W trakcie lunchu przypominamy sobie o kolejnej kultowej miejscówce – Nun’s Cross Farm – która nie jest zbyt daleko, więc wybieramy ją jako nasz ostatni punkt dnia.

Kiedy wysiadamy z auta, wiatr wyje i jest przenikliwie zimno. Poświęcamy chwilę, żeby porządnie się opatulć, zanim ruszymy w otwartą przestrzeń. Kiedy zbliżamy się do farmy, zauważamy tabliczkę na bramie. „Niebezpieczeństwo, nieoznaczone szyby górnicze” – głosi napis. Tym razem jednak nadal możemy zrobić zdjęcie. „Narzędzie klonowania będzie miało co robić, jak wrócę do domu” – mówi David.

Najpierw komponuje klasyczny czarno-biały krajobraz z fasadą domu, a potem wspina się wyżej, żeby w ostatnim kadrze połączyć w jednej scenie kamienny krzyż, dom i drzewo. Kiedy światło zaczyna nam definitywnie odmawiać współpracy, uznajemy, że na dziś wystarczy, i wracamy do domu, żeby rozmrozić się po plenerze kolejną filiżanką herbaty.

Jak fotografować w podczerwieni? Dave ma dla Was kilka wskazówek

David podpowiada, jak fotografować w podczerwieni Korzystając ze skonwertowanego aparatu i filtrów.

1 Wybierz filtr David najpierw decyduje, jakiego filtra IR chce użyć. W ten szary dzień najczęściej sięgał po filtr 665 nm, który przepuszcza też część światła widzialnego.

2 Załóż filtr Następnie wsadza filtr w adapter EF-EOS R, dzięki czemu filtr znajduje się między obiektywem a matrycą, a nie z przodu szkła — inaczej niż w większości filtrów.

3 Tryb fotografowania Do tego zadania David wybrał preselekcję przysłony. Zaczyna od ustawień f/8 i ISO 400, a potem dostosowuje je do warunków.

4 Ustaw mono Przez większość dnia David fotografował w czerni i bieli, więc ustawił swojego Canona EOS R5 w profil Monochrome.

5 Sprawdź histogram W fotografii IR kanał czerwony łatwo się przepala, więc warto kontrolować histogram po każdym zdjęciu. David regularnie sprawdza także histogramy poszczególnych kanałów.

NUN'S CROSS FARM

© David Clapp

JOSH DURY STARMAN

Odwiedzamy **Joshę Dury**, by porozmawiać o tym, jak przygotowuje się do swoich zdjęć astronomicznych, oraz jak radzi sobie z wyzwaniami, które napotyka.

Każdy zakątek naszej planety został już sfotografowany, ale wszechświat to wciąż temat nie do końca poznany i pełen tajemnic. Astrofotograf Josh Dury interesował się astronomią i zjawiskami nieba odkąd był dzieckiem. „Zainspirowały mnie dziecięce programy science fiction, marzenia o życiu na innych planetach i pragnienie, by się do nich zbliżyć” – wspomina. „Dlatego w trakcie nauki skierowałem się ku astrofotografii, a później ukończyłem studia w tym kierunku, dokumentując nasze miejsce we wszechświecie.”

Dury uzyskał dyplom z wyróżnieniem na University of the West of

England (UWE), a dziś jest uznanym, wielokrotnie nagradzanym fotografem krajobrazu nocnego nieba. Swoje prace prezentuje i omawia w wielu mediach – od magazynów (w tym Digital Photographer), przez telewizję i radio, po wykłady i podcasty. Jest również delegatem International Dark Skies Association, reprezentując Bristol i południowo-zachodnią Anglię. „Wykorzystuję fotografię jako narzędzie, by inspirować odbiorców i pokazywać, jak zanieczyszczenie światłem wpływa na nasze środowisko” – mówi. „Jako członek Royal Astronomical Society (RAS) mogę też angażować się w działania parlamentarne

Josh Dury aka Starman

Mieszkający w hrabstwie Somerset w południowo-zachodniej Anglii astrofotograf i działacz na rzecz ochrony nocnego nieba. Josh poświęcił swoją karierę wykorzystaniu fotografii do promowania inicjatyw proekologicznych i zwiększania świadomości na temat negatywnego wpływu zanieczyszczenia światłem. Zyskał uznanie jako nagradzany fotograf krajobrazu nocnego, prezenter, prelegent i autor.

Josh dwukrotnie znalazł się na short-liście APOTY – w 2017 i 2023 roku. W tym samym roku zdobył tytuł HPOTY. Jego prace były prezentowane w największych mediach, m.in. BBC, ITV i CNN.

joshduryphoto-media.com

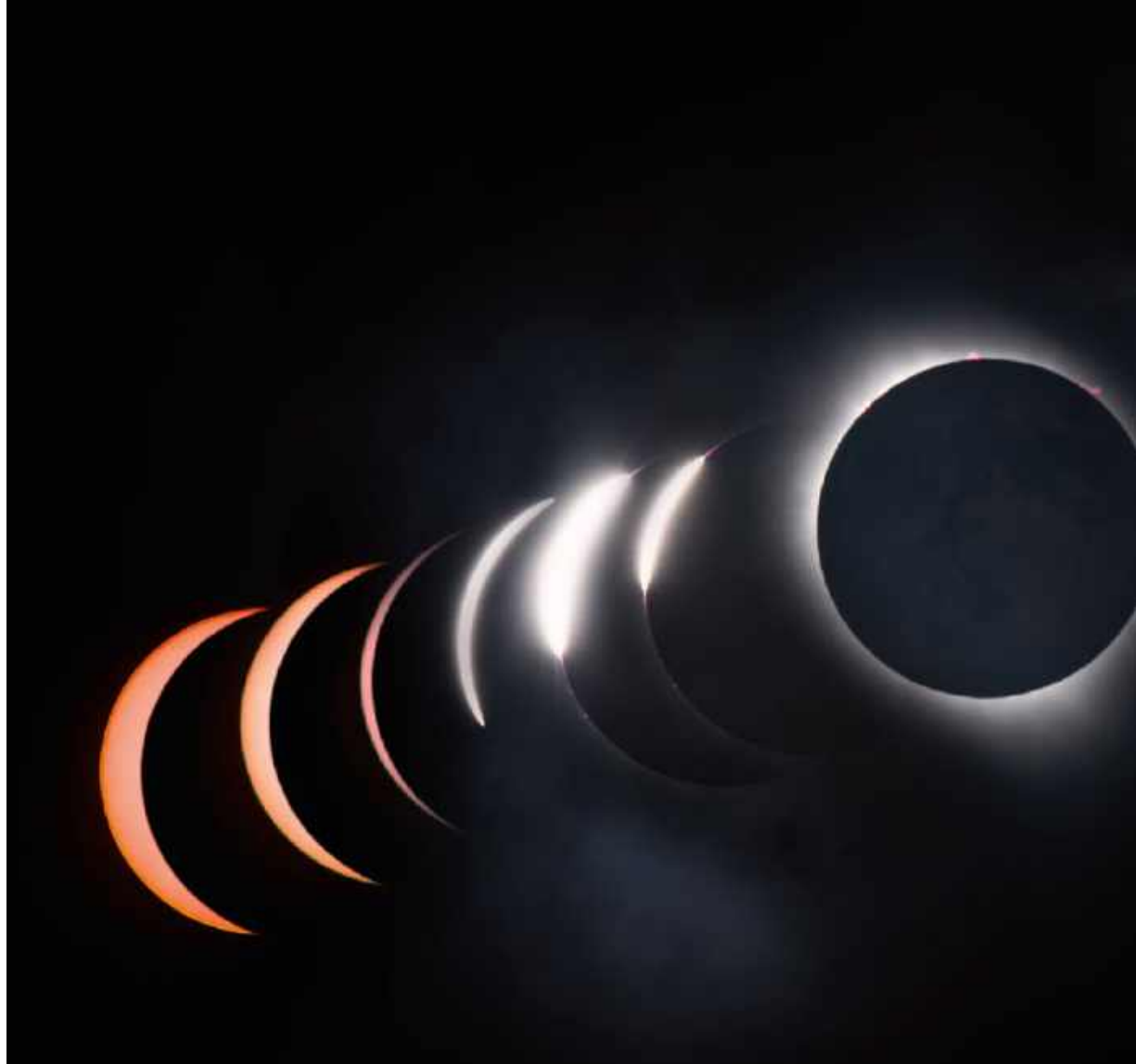
Instagram: [@josh_dury_photomedia](https://www.instagram.com/josh_dury_photomedia)

W zasięgu ujęcia

Josh uchwycił komety C/2020 F3 nad Stonehenge w 2020 roku, ale podkreśla, że komety są wyjątkowo nieprzewidywalne.

wspierające te inicjatywy. Wtedy mój głos nabiera realnej siły."

Spotykam się z Joshem w biurze DP w Bath, by porozmawiać o ekscytującym życiu astrofotografa – zwłaszcza w kontekście dwóch głośniejszych wydarzeń astronomicznych: zaćmienia Słońca w USA i spektakularnej zorzy polarnej widocznej nad Wielką Brytanią. Josh sfotografował oba. Zanim jednak zagłębimy się w szczegóły, pytam go o największe wyzwania, jakie niesie ta dziedzina fotografii. „Astrofotografia bywa jedną z najtrudniejszych praktyk. Żeby uchwycić gwiazdy i to, co dalej, trzeba osiągnąć efekt ‘Złotowłosej’ – zdjęcie nie może być ani za ciemne, ani za jasne, tylko w sam raz.” Najbardziej oczywistym problemem jest pogoda. „Nieważne, jak dobrze zaplanujesz plener, pogoda może zmienić zdanie w minutę. Trzeba też oswoić się z warunkami – zimnem, wiatrem i nocnymi odgłosami. To wszystko buduje emocje i napięcie.” Coraz większym problemem jest również zanieczyszczenie światłem. „To nie tylko kwestia Wielkiej Brytanii – to problem globalny” – podkreśla Dury. „Sztuczne światło nocą

Blaski i cienie
Sztuczne oświetlenie ogranicza widoczność gwiazd na nocnym niebie i tworzy nad miastami charakterystyczną lunę.

(ALAN) nie tylko zmniejsza liczbę widocznych gwiazd, ale także odbija się od cząsteczek wody w atmosferze, tworząc ‘lunę nieba’ nad miastami. Widać ją z kosmosu i obrysowuje kontynenty nocą.” „Zanieczyszczenie światłem dotyka również oceany – przez statki, platformy wiertnicze i gazowe. Są dowody, że wpływa ono nie tylko na życie nocnych i morskich zwierząt, ale również na ludzkie zdrowie.”

Mimo tych ponurych faktów rozmawiam z Joshem w niezwykle ekscytującym momencie – tuż po całkowitym zaćmieniu Słońca widocznym w USA oraz wyjątkowo intensywnej zorzy polarnej, która niedawno pokryła dużą część Europy Północnej. Cały zespół *Digital Photographer* śledził wyprawę Josha do USA poprzez jego transmisje live na Instagramie. „Zaćmienia nigdy mi się nie znudzą” – mówi. „Pierwsze widziałem w 1999 roku i widok tego pierwszego ‘ukąszenia’ Słońca zawsze wywołuje nostalgię. Każdy, kto widział totalność, powie, że w tym momencie dopadają cię ogromne emocje. Totalne zaćmienie to jak ‘armagedon’ – jakby kończył się świat.”

„Każdy, kto widział całkowite zaćmienie Słońca, powie, że emocje po prostu cię zalewają.”

Aby sfotografować zaćmienie, Josh wybrał się do Dallas w Teksasie. Po analizie wieloletnich danych pogodowych uznał, że tam szanse na czyste niebo były największe. Kolejne totalne zaćmienie będzie miało miejsce w 2044 roku, więc wszystko musiało być dopięte na ostatni guzik. „Od modernizacji sprzętu, przez rozmowy z współpracownikami, testy konfiguracji, po próby precyzyjnego ustawiania przenośnych trackerów – przygotowania trwały miesiącami” – mówi. Gdy trudno było zdobyć filtry słoneczne, zrobił własny. „Użyłem specjalnego materiału filtrującego, który bezpiecznie blokuje światło słoneczne zarówno do obserwacji, jak i fotografii.” Na wiele rzeczy był przygotowany, ale nie na chaos linii lotniczych. „Nie ufam liniom lotniczym, więc najcenniejsze elementy zawsze mam przy sobie. Ale to oznacza tłumaczenia się ze sprzętu, baterii czy laptopów.” Zawsze zabiera duplikaty: baterie, piloty, przewody – wszystko na „czarną godzinę”.

Tysiące fotografów z całego świata leciały do USA, by sfotografować to wydarzenie – i wielu, jak Josh, napotkało problemy. „Mój lot z Bristolu został odwołany, a linie nie udzieliły

żadnej pomocy. Czekałem sześć godzin. Kiedy dodzwoniliśmy się na infolinię, wszystkie inne loty były już zajęte.” Szanse topniały. Następnego dnia, dosłownie w przeddzień zaćmienia, udało się znaleźć nowy lot. „Dotarliśmy do Dallas, ale opóźnienie sprawiło, że hotel anulował naszą rezerwację. Prawdziwy koszmar.”

Gdy wreszcie uporano się z problemami logistycznymi, pogoda zaczęła płatać figle. „Przez dwa tygodnie przed zaćmieniem monitorowałem pogodę co godzinę. Potem zaczęły pojawiać się coraz gorsze prognozy. Wybrałem Dallas ze względu na dane historyczne, ale wszystko wskazywało na grube chmury.” W dniu zaćmienia Josh obudził się pod ciężkim zachmurzeniem. „Zostaliśmy w pobliżu hotelu, na otwartej przestrzeni. I wtedy spotkałem astronomów z Barbadosu, Chile i Niemiec – wszyscy czekali na ten sam moment.”

Dzięki przerwie w chmurach Josh zobaczył, jak ostatnie światło słoneczne słabnie, gdy cień Księżyca przesuwają się nad krajobrazem, a wokół pojawiają się barwy zachodu. Gdy Słońce zostało całkowicie zakryte, Księżyc stał się czarną kulą

Kolaboracje i sponsoring

Partnerstwa są kluczem do finansowania wypraw

Niezależnie od tego, czy jesteś pasjonatem, czy profesjonalistą, fotografia to kosztowne hobby – a gdy doliczyć do tego podróże w najdalsze zakątki świata, by uchwycić zjawiska astronomiczne, robi się jeszcze drożej. „Sponsoring i zlecenia odgrywają ogromną rolę w finansowaniu moich wypraw, a współprace pozwalają mi testować granice możliwości dzięki najnowszym osiągnięciom fotograficznym”. Josh współpracuje z kilkoma markami fotograficznymi, m.in. Sigma, Canon, Benro i NiSi. „To zaszczyt móc testować najnowsze technologie” – dodaje. „Kluczowe jest zaufanie do marki i elastyczność. Staram się przesuwac granice tego, co możliwe w astrofotografii, zachowując jednocześnie wierność rzeczywistości w obrazach.”

Podstawowy sprzęt Josha

1 Sony A7s III Sony wyznaczyło bardzo wysoki standard pracy w słabym świetle, umożliwiając rejestrowanie materiału w czasie rzeczywistym i oferując lepszy stosunek sygnału do szumu. „Ta linia aparatów w połączeniu z jasnymi, szerokokątnymi obiektywami to idealny zestaw o ogromnych możliwościach” – mówi Josh. „Większa jasność i czułość na światło sprawiają, że można ograniczyć poziom szumu w ciemnych warunkach, uzyskując znakomitą klarowność w astrofotografii krajobrazowej.”

2 Sigma 15 mm f/1,4 Diagonal Fisheye W swojej pracy Josh ma okazję testować najnowsze obiektywy na rynku, w tym Diagonal Fisheye od Sigmy. „Obiektywy Sigma rewolucjonizują rynek astrofotografii” – podkreśla. „To pierwsze szkła tego typu, które umożliwiają rejestrowanie szerokokątnych ujęć z imponującą jasnością f/1,4.”

3 Canon EOS R5 z ob. Canon 200-800 mm f/6,3-9 IS USM Najnowsze aparaty i teleobiektywy Canona zmieniają zasady gry w astrofotografii, zwłaszcza przy fotografowaniu Słońca i Księżyca, ponieważ świetnie nadają się do zdjęć alignmentowych. „Seria R oferuje wyższą liczbę megapikseli oraz dłuższe ogniskowe, co czyni ją doskonałym wyborem do rejestrowania zjawisk niebieskich” – mówi Josh. „Może to być tranzyt, zaćmienie czy kometa – i wiele więcej.”

4 Benro Tortoise 24CLV P Benro dominuje w segmencie, przystępnych cenowo, a jednocześnie wytrzymałych statywów. „Testowałem wiele modeli, ale moim faworytem jest Benro Tortoise 24CLV” – mówi Josh. „Jest wykonany z włókna węglowego i nie tylko jest niezwykle lekki, lecz także wytrzymały i lepiej sprawdza się w zimniejszych warunkach”

otoczoną chromosferą, z różowymi protuberancjami strzelającymi w przestrzeń. „Przez chwilę było widać gwiazdy, planety i oczekiwaną kometa 12P/Pons Brooks. Po wszystkim, przez co przeszedłem, dopadły mnie ogromne emocje.”

Z pojedynczych ujęć stworzył finalny kompozyt. „Udokumentowałem ‘pierścień diamentowy’, fazę zakrywania powierzchni Księżyca oraz naukowe kadry protuberancji i korony.”

Przed wyjazdem Josh udzielał wielu wywiadów. „Rozmowa dla BBC The One Show była dla mnie szczególnym wyróżnieniem, podobnie jak wywiad z Dame Dr. Maggie Aderin-Pocock z BBC Sky at Night” – mówi. „Oczywiście czułem presję, ale astrofotograf jest zawsze zdany na pogodę. Przez chwilę myślałem, że nie uchwyciłem niczego.”

Po powrocie do domu zdążył jeszcze sfotografować jedną z najsilniejszych zór polarnych widocznych kiedykolwiek w Wielkiej Brytanii. Zasięg elektromagnetycznych kolorów obejmował całe Wyspy, a nawet był widoczny nad Europą

kontynentalną i Iranem. „Tym razem w całym kraju dopisała pogoda, co zdarza się rzadko. Zorza otaczała nas owalem, a z obu stron wznosiły się filary światła.”

Aby uchwycić zjawisko w inny sposób, Josh odwiedził tego samego wieczoru kilka lokalizacji w Dorset: Corfe Castle, Knowlton Henge i Cranborne Chase. W jednej z nich naliczył ponad stu fotografów. „To wydarzenie zjednoczyło całą fotograficzną społeczność we wspólnym zachwycie nad jednym z największych spektakli natury” – mówi. „Astrofotografia nieustannie się rozwija, a niedawno straciliśmy jednego z jej mistrzów – Alynę Wallace’a. Był jedną z moich inspiracji i osobą, która przyjęła mnie do tej pasjonującej społeczności.” Josh wierzy, że społeczność jest kluczowa. „To ma być zabawa, a nie presja. Jesteśmy artystami wizualnymi – wiemy, jak coś powinno wyglądać, ale czasem wymaga to czasu. To proces jak ocean – płynny, nieprzewidywalny. Wszystko przychodzi, kiedy ma przyjść.”

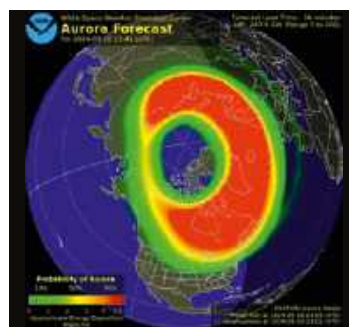

Mimo wyzwań fotografowanie kosmosu daje mu ogromną radość. „Kiedyś astronom powiedział mi: ‘Wierź do ostatniej chwili... jeśli nie spróbujesz, nigdy nie wygrasz’. Trzeba cieszyć się tematem, bo to zmienia sposób patrzenia na zdjęcie.”

Ta filozofia pomogła mu wrócić do astrofotografii po roku przerwy. „Jedno z pierwszych zdjęć w moim ‘okresie odrodzenia’ zdobyło nagrodę. Jest w tym lekcja: nigdy się nie poddawaj. Pisz własną historię i rób to, co jest ci bliskie.” Wzajemne wsparcie uważa za kluczowe. „Im więcej pasjonatów astronomii przyciągniemy, tym lepiej. Wtedy więcej osób będzie mogło podziwiać naturalne zjawiska i walczyć z zanieczyszczeniem światłem. Uwielbiam uczyć i inspirować ludzi do odkrywania nocnego nieba i fotografowania go. Ale w szerszej perspektywie chodzi o społeczność i wzajemną pomoc. Dzięki współpracy z rządem i Royal Astronomical Society moje zdjęcia nabierają nowego znaczenia. Pokazywanie majestatu nieba i jednocześnie nagłaśnianie ważnych problemów sprawia, że to coś więcej niż fotografia – to sposób

Pogoń za światłem

Gdy w maju zorza polarna dotarła nad Wielką Brytanię, Josh zdołał uchwycić to zjawisko w kilku lokalizacjach w hrabstwie Dorset.

Wskazówki Josha dotyczące fotografii nocnego nieba

Cztery porady, które pomogą ci tworzyć najlepsze zdjęcia astro

☀️ Wykorzystaj kreatywność

Przeglądając Instagram, łatwo ulec wrażeniu, że wszystkie najlepsze miejsca zostały już sfotografowane w najdrobniejszych detalach. Ja jednak wierzę, że każdy fotograf pokazuje dane miejsce na swój sposób – warto więc szukać także nowych lokalizacji.

☀️ Nie poddawaj się. Miej wiarę.

Nieważne, ile razy sprawdzisz prognozę pogody – nie przewidzisz tego, co wydarzy się nad Twoją

głową. Może się zachmurzyć, zorza może się nie pojawić. To nieistotne – nie pozwól, by pogoda cię zniechęciła. Jako artyści wizualni wiemy, jak wygląda dobra scena, więc czasem warto poczekać na ten idealny moment.

☀️ Nie zrażaj się konkurencją

Dziś łatwo się zniechęcić liczbami, statystykami i mocno przetworzonymi zdjęciami. Moja rada: pisz własną historię.

Czasem dobrze fotografować w grupie, ale równie dobrze – w samotności.

☀️ Baw się fotografią

Coraz więcej fotografów publikuje w mediach społecznościowych codziennie, co potrafi być przytłaczające. Moim zdaniem najlepsze zdjęcia powstają wtedy, gdy masz radość z ich robienia. Ta cierpliwość zawsze się opłaca. Daj sobie czas, aby uchwycić ujęcie w warunkach, które ci odpowiadają.

na życie. W moim okresie odrodzenia zrozumiałem, jak ważne jest bycie autentycznym i wiernym sobie."

Na koniec pytam, czy po tak intensywnych miesiącach czeka go w tym roku coś jeszcze. „Jednym z moich faworytów może być kometa C/2023 A3 (Tsuchinshan-ATLAS)” – mówi. „Mówi się, że może to być 'kometa stulecia' – jaśniejsza niż C/2020 F3 (NEOWISE) w 2020 roku i widoczna gołym okiem. Ale komety są nieprzewidywalne, więc musimy poczekać do września i liczyć, że prognozy się sprawdzą.” Jak w całej astrofotografii – wszystko zależy od warunków i odrobiny szczęścia.

Orion w samym centrum

Kulisy powstania zdjęcia „Starstruck” wykonanego na Glastonbury

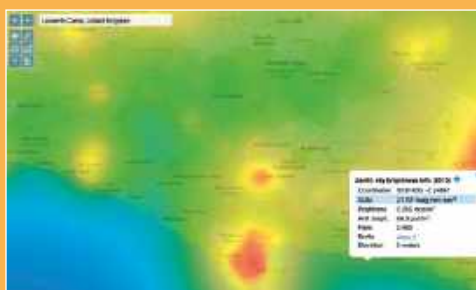
Fotografowie – podobnie jak inni artyści – czerpią inspirację z wielu różnych źródeł, a kreatywność jest w fotografii równie ważna jak w każdej innej dziedzinie sztuki. „Muzyka odegrała ogromną rolę w mojej pracy i obecności w mediach społecznościowych; wzmacnia emocjonalny przekaz i więź z odbiorcą” – mówi Josh. „Dlatego naturalne wydało mi się stworzenie kadru nawiązującego do słynnego festiwalu Glastonbury.” „Zdjęcie chwytą kultową Pyramid Stage na tle konstelacji Oriona, łącząc fotografię, astronomię i muzykę. Ten autoportret nawiązuje do gwiazd, które występowały tam wcześniej – takich jak David Bowie, Dolly Parton czy Sir Elton John.” W tej opowieści Josh pokazuje króla gwiazd – Oriona – przejmującego główną scenę. Zdjęcie zostało zaprezentowane przez BBC oraz liczne serwisy informacyjne w ramach relacji zapowiadających tegoroczny festiwal Glastonbury. Josh dedykuje ten kadr dwóm swoim muzycznym idolkom: Kate Bush i Grace Jones.

Sposoby Josha na walkę z zanieczyszczeniem światłem

1 Sprawdź pogodę Pogoda jest absolutnie kluczowa w astrofotografii, więc warto stale monitorować prognozy. Nie polegaj jednak na jednej stronie – Weather.com czy Met Office to dobre miejsca na start.

2 Poznaj środowisko pracy Podczas fotografowania dobrze jest wiedzieć, jakie jest otoczenie i poziom zanieczyszczenia światłem. Mapy Light Pollution pokazują jego intensywność według skali Bortle'a – od 1 (ciemne niebo) do 9 (mocno zanieczyszczone).

3 Szukaj ciemnego nieba Jeśli mieszkasz w miejscu z dużą ilością światła, nawet pół godziny jazdy może zrobić ogromną różnicę. A dla jeszcze lepszych efektów wybierz lokalizację o klasie 1 w skali Bortle'a. Przy dobrej pogodzie zobaczysz tam najczystsze nocne niebo.

4 Światło księżyca Oprócz sztucznego światła trzeba brać pod uwagę także naturalne, np. blask Księżyca. Wraz z fazami zmienia się jego intensywność – najlepszym momentem na zdjęcia jest okolica nowiu, gdy światło księżycowe jest minimalne.

5 Metoda prób i błędów Czasami warto uchwycić zanieczyszczenie światłem w kadrze albo spróbować innej kompozycji. Moja rada to eksperymentować. Próbuje – bez tego nie ma sukcesu.

6 Użyj filtra Jeśli nie możesz wyjechać albo w Twojej okolicy jest silna łuna, możesz skorzystać z filtrów redukujących zanieczyszczenie światłem. Dobrym przykładem jest NiSi Natural Night, który ogranicza wpływ oświetlenia sodowego i lamp o wysokim CRI.

OPOWIESCI Z DALEKIEJ ARKTYKI

Kim Bunermann dołącza do **Shauna Antle'a**, by odkryć lodowatą prawdę stojącą za jego wyprawą fotograficzną

Wyruszenie na wyprawę na krańce naszej planety to doświadczenie intensywne, ale dla fotografa jedno z najbardziej satysfakcjonujących. Zanurzenie się w niegościnnym środowisku, spotkania z lokalnymi mieszkańcami i realizacja marzenia o uchwyceniu zapierających dech krajobrazów oraz zróżnicowanej fauny to cel wielu osób, a dla kanadyjskiego fotografa przyrodniczego Shauna Antle'a stało się to rzeczywistością. Shaun jest

stałym współpracownikiem *Digital Photographer* i już podczas naszej wcześniejszej rozmowy opowiadał o ambitnych planach dotyczących ekspedycji w Arktykę, która była wtedy na etapie przygotowań. Jego pasja i determinacja były wyczuwalne od pierwszych zdań, a po pomyślnym zakończeniu wyprawy pod koniec ubiegłego roku rozpoczął teraz trasę wykładów.

Spotykamy się z Shaunem podczas krótkiej przerwy w jego trasie, by dowiedzieć się, jak zamienił wiz-

ję w rzeczywistość, jakiego sprzętu potrzebował, by odnaleźć rzadkie arktyczne gatunki w ekstremalnych warunkach pogodowych, oraz które momenty zdefiniowały tę niezwykłą wyprawę.

„Po raz pierwszy zapragnąłem dostać się do Arktyki już kilka lat temu” – opowiada Shaun. „Przyciągała mnie świadomość, że w rejonie Churchill w Manitobie spotykają się trzy różne ekosystemy. To obszar subarktyczny, wszystko jest tu w ciągłym ruchu, nic nie

Mroźne wyzwanie

„Ekstremalne temperatury wymagają specjalnego sprzętu. Dobrze uszczelnione body jest kluczowe”
- podkreśla Shaun

Biały miś

Pierwszym arktycznym zwierzęciem, które Shaun sfotografował, był niedźwiedź polarny. "Całkowicie niespodziewane spotkanie podczas krótkiej przerwy w pracy w ośrodku."

Shaun Antle

Shaun Antle, znany jako Oh Me Nerves Photography, pochodzi z Ontario, ale za swój dom uważa Nową Fundlandię. Od 2001 roku podróżuje po świecie, realizując

projekty zwracające uwagę na problemy społeczne, m.in. pomagając sierotom i osobom potrzebującym w Afryce Zachodniej. Jego fotografia obejmuje podróże, dziką przyrodę, portret i ujęcia z powietrza, a jednocześnie pełni funkcję terapii, pomagając mu radzić sobie z lękiem i depresją. Jego prace wykorzystywali m.in. Canon Canada i CBC Newfoundland, a organizacje takie jak Canadian Geographic wyróżniły go – otrzymał tam wyróżnienie honorowe w konkursie Photographer of the Year 2023.

www.ohmenervesphotography.ca

Instagram: @oh.me.nerves_photography

„Obróciłem głowę w lewo. Jakies 15 metrów dalej stał ogromny niedźwiedź polarny. Kompletnie mnie zatkało”

pozostaje uśpione – i myślę, że dopóki ktoś tego nie doświadczy na własnej skórze, nie zrozumie, jak wyjątkowe jest to miejsce. Pociągała mnie także fascynacja ludźmi żyjącymi w tak ekstremalnych warunkach – szczególnie rdzennymi społecznościami Kanady. A na dodatek wizja zobaczenia i sfotografowania niedźwiedzi polarnych, lisów, zorzy polarnej i niezwykłych krajobrazów była po prostu wisienką na torcie”.

Wiosną 2024 Shaunowi udało się nawiązać współpracę z Churchill Northern Studies Centre i stało się jasne, że jego wyprawa dojdzie do skutku. „Zapewnili mi nocleg, karmili mnie trzy razy dziennie i dali niesamowite możliwości sfotografowania wszystkiego, po co przyjechałem, i jeszcze więcej. Część czasu spędziłem tam jako wolontariusz – pracowałem w kuchni, pomagając w codziennych obowiązkach”.

Podczas swoich 13 dni w regionie Shaun odwiedził różne lokalizacje w Wildlife Management Area i w samym Churchill. Pojechał także do Winnipeg, fotografując zarówno na miejscu, jak i w trakcie podróży pociągami na północ. „Pierwszym

zwierzęciem, jakie udało mi się sfotografować, był niedźwiedź polarny – i zdecydowanie jest moim ulubionym” – mówi Shaun. Nie było to jednak zwykłe spotkanie na zorganizowanej wycieczce – przeciwnie, zdarzyło się zupełnie niespodziewanie. „Pracowałem akurat w kuchni i wyszedłem na chwilę na świeże powietrze po zewnętrznych schodach. Obróciłem głowę w lewo, a mniej niż 15 metrów ode mnie stał ogromny niedźwiedź polarny. Kompletnie mnie zatkało”. Shaun pobiegł do środka po aparat, biegnąc przez budynek i krzycząc „Niedźwiedź na obiekcie” – zgodnie z protokołem, który zakłada zamknięcie całego budynku do czasu, aż niedźwiedź sam odejdzie lub zostanie odstraszone przez strażników.

„W tym przypadku podjechała jedna z firm organizujących wycieczki. Świetnie znają niedźwiedzie i potrafiły go odgonić” – mówi Shaun, który zdążył zrobić zdjęcia swoim Canonem R7 i obiektywem 100–500 mm. „Czułem się jak dzieciak w sklepie z cukierkami. To było moje pierwsze spotkanie

Promuj się tak jak Shaun

Wyjaśnia, jak ważne jest nawiązanie kontaktu z mediami jeszcze przed wyruszeniem na wyprawę.

„Przed wyprawą skontaktowałem się z kilkoma redakcjami – w tym z *Digital Photographer*, kilkoma magazynami regionalnymi w Ontario oraz kilkoma ogólnokrajowymi mediami – z pytaniem, czy byłoby zainteresowane opisaniem mojej historii” – mówi Shaun. Zdobyte pierwszych publikacji dało mu przewagę przy rozmowach ze sponsorami. „Wysłałem setki maili i wiadomości do lokalnych firm, dołączając plan wyprawy i swoje portfolio. Stworzyłem kilka poziomów pakietów sponsorskich, wszystkie nazwane na cześć arktycznych zwierząt. Dzięki temu, że miałem już pewne konkrety i gotowy materiał, udało mi się znaleźć wiele firm zainteresowanych wsparciem. Łącznie dołożyły około 10 tys. dolarów kanadyjskich (około 26 tys. zł) do kosztów wyprawy.”

Zestaw fotograficzny Shauna

1 Canon RF 100-500 mm f/4,5-7,1L IS USM

„Ten obiektyw jest ostry i szybki, a w połączeniu z którymkolwiek z korpusów Canon, R7 albo R5 Mark II - daje świetne rezultaty. Choć to pełna klatka wyciąga z niego absolutnie wszystko” - mówi Shaun. Ma przy sobie także telekonwerter RF 1,4x, który w dobrych warunkach oświetleniowych skutecznie wydłuża ogniskową, pozwalając mu robić zbliżenia obiektów znajdujących się jeszcze dalej.

2 Canon RF 16 mm f/2.8

Shaun zainwestował w ten kompaktowy, ultralekki obiektyw szerokokątny specjalnie z myślą o swojej arktycznej wyprawie. „Stał się

moim podstawowym szkłem do zdjęć i timelapse'ów zorzy polarnej”.

3 Sigma 50 mm f/1.4 DG HSM

„Obiektyw stałoogniskowy, który potrafi stworzyć piękne bokeh. Był moim podstawowym szkłem do portretów i wszystkich ujęć z ludźmi w roli głównej. Skutecznie podkreśla fotografowane osoby, oferując przy tym znakomitą ostrość”.

4 Vanguard Alta Rise 48 Camera Bag

„Ta torba była moim codziennym wołem roboczym i mieściła wszystko, czego potrzebowałem. Jest solidnie wykonana, świetnie zaprojektowana i naprawdę sporo wytrzyma”.

z arktyczną fauną – tak zupełnie nieoczekiwane, że wszystkie techniki, które planowałem wykorzystać, wyleciały mi z głowy. Na szczęście udało się zrobić kilka ujęć”. W swojej etycznej fotografii dzikiej przyrody Shaun potrzebuje teleobiektywów, które pozwolą mu fotografować z bezpiecznego dystansu. Przy długich ogniskowych kluczowa jest ostrość, ale ciężkie obiektywy są trudne w obsłudze. Dlatego niezawodna stabilizacja obrazu jest absolutnie niezbędna. „Potrzebowałem najlepszego sprzętu, na jaki mogłem sobie pozwolić, plus zapasowych korpusów – tak na wszelki wypadek. Moim głównym aparatem był Canon R5 Mark II, a Canon R7 pełnił rolę zapasowego. Mimo że ma już parę lat, to nadal świetne body APS-C stworzone do fotografii przyrodniczej, ptaków, sportu i wielu innych zastosowań”.

Shaun wyjaśnia, że ekstremalne temperatury wymagają specjalnego wyposażenia i dodatkowej ostrożności. „Używam rękawa nakładanego na obiektyw, który można podłączyć przez USB, żeby utrzymać go w cieple. Na szczęście nie musiałem z niego korzystać, choć było blisko. Niezwykle ważny jest też sprzęt z dobrą uszczelnioną konstrukcją”.

Oprócz mrozu dochodzi silny wiatr, który utrudnia stabilizację, nawet przy statywie. „Zabrałem ze sobą statyw Vanguard VEO GO 265HCB” — mówi Shaun. „To jeden z najlepszych lekkich statywów, a przy tym wytrzymuje solidne obciążenie. Można go też zamienić

„Moje pierwsze spotkanie z arktyczną fauną było tak niespodziewane - czułem się jak dzieciak w sklepie z cukierkami”

Wskazówki Shauna

📌 Przyklej go do ręki

Noś aparat ze sobą wszędzie i o każdej porze. Wielokrotnie udało mi się uchwycić momenty, które zdobyły nagrody albo zebrały świetne opinie, tylko dlatego, że byłem przygotowany. Nieważne, czy odwożę dzieci do szkoły, czy jadę po zakupy - aparat pod ręką robi ogromną różnicę.

📌 Zrób research

Znajomość miejsca, w którym fotografujesz, jest kluczowa. Dzięki temu rozumiesz otoczenie, w tym warunki oświetleniowe i wiatr. To pomaga zdecydować, jaki sprzęt naprawdę trzeba zabrać. Uwierz mi - zdarzało się, że targalem ze sobą masę wyposażenia i myślałem tylko, ile energii zmarnowałem, skoro mogłem zabrać połowę tego, co wziąłem.

📌 Wyjdź poza schemat

Bądź gotów łamać wszystkie zasady - oczywiście fotograficzne, nie życiowe. Wyrwanie się z „fotograficznej ramy” bywa trudne, bo łatwo ulec opiniom innych albo modom z social mediów. Myśl po swojemu,

baw się fotografią i nie bój się próbować nowych albo innych rzeczy.

📌 Opanuj ustawienia

Zrozumienie „trójkąta ekspozycji” jest kluczowe, żeby móc bez wahania wprowadzać poprawki w locie. Zanim wyruszysz fotografować dziką przyrodę, poświęć też chwilę na przejrzenie menu aparatu i lepsze poznanie jego funkcji. Możesz się zdziwić, ile ukrytych możliwości da się tam odkryć.

📌 Pozostań sobą

W świecie fotografii często słyszysz o „najlepszym” sprzęcie i „właściwych” metodach. Odkryj to, co działa dla ciebie, kochaj to, co fotografujesz, i każdego dnia staraj się być lepszy niż dzień wcześniej. Unikaj toksycznych relacji i otaczaj się pozytywnymi, doświadczonymi ludźmi, którzy są życzliwi i wspierają twoją drogę.

📌 Bądź pełen pasji

Bądź nieustępliwy w dążeniu do swoich marzeń. I absolutnie, pod żadnym pozorem, nigdy się nie poddawaj... Nigdy. Przenigdy.

Lis arktyczny

Shaun mówi, że najważniejszym momentem jego wyprawy było sfotografowanie lisa arktycznego. To było rzadkie spotkanie i pierwszy zaobserwowany osobnik w tym sezonie.

w monopod, a kolumna centralna może pracować w poziomie, co pozwala zamontować dwa aparaty”. W Arktyce było to kluczowe, bo Shaun mógł nagrywać wideo i jednocześnie robić zdjęcia.

Wyzwanie stanowi nie tylko temperatura, lecz również warunki wizualne. Fotografowanie białych zwierząt na śnieżnym tle utrudnia uzyskanie poprawnej ekspozycji. „To nie jest łatwe” – przyznaje Shaun. „Nie chodzi tylko o zwierzęta o białym futrze – te o czarnym też są trudne, dlatego kompensacja ekspozycji jest absolutnie niezbędna”. Rozmawiamy o najważniejszych momentach wyprawy i twarz Shauna rozjaśnia się. „Mam remis między dwoma doświadczeniami – i żadne z nich nie dotyczy niedźwiedzia po-

larnego” – mówi po chwili namysłu. „Najważniejsi byli dla mnie ludzie, których spotkałem, oraz moment, w którym udało mi się sfotografować lisa arktycznego. Nikt nie widział ich w tym sezonie. Mogło mnie to załamać, ale powiedziałem sobie: ‘Nie wyjadę stąd bez zdjęcia lisa arktycznego’. Zostałem naprawdę przetestowany – udało się dopiero ostatniego dnia wyprawy”.

Shaun i jeden z jego współpracowników wsiedli wtedy do jednego z pojazdów należących do centrum. „Jechaliśmy około pół godziny, gdy zauważyliśmy coś nietypowego. I rzeczywiście – to był lis arktyczny. Ledwo mogliśmy oddychać, serca nam waliły, gdy robiliśmy zdjęcia z prędkością 30 klatek na sekundę. Parę minut później zobaczyliśmy

„Powiedziałem sobie: nie ma mowy, żebym wyjechał stąd bez zdjęcia lisa arktycznego”

go ponownie, jak truchtał w dal, wtapiając się w śnieg. Kilka godzin później opuszczałem Churchill”.

Oprócz tego rzadkiego, nieuchwytnego lisa Shaun sfotografował także inne gatunki lisów, m.in. rude, krzyżaki i srebrzyste, a także niedźwiedzie polarne z młodymi, biegusy, kruki, pardwy i sójki kanadyjskie. Choć jego głównym celem była fauna, ekspedycja otworzyła przed nim wiele innych możliwości fotograficznych, pozwalając stworzyć spójny materiał, który – jak liczył – pomoże mu otworzyć nowe drzwi. „Udokumentowałem całą wyprawę, żeby mieć ujęcia zza kulis – to kluczowe dla zbudowania więzi między moją pracą a odbiorcami. Fotografowałem też architekturę, zatopiony statek Ithaca, ‘Miss Piggy’ – samolot, który rozbił się w 1979 roku – oraz starą Rocket Research Range z lat 50.”.

Ostatniego wieczoru Shaun miał szczęście zobaczyć zorzę polarną, rozświetlającą niebo. „Naprawdę

trudno było mi opuścić to miejsce, które tak pokochałem – ludzi z całego świata, lokalnych mieszkańców, kulturę i dziką przyrodę. Te zapierające dech krajobrazy – niesamowite zderzenie lasu borealnego, tundry i Oceanu Arktycznego – zostaną we mnie na zawsze. Nie chciałem stamtąd wyjeżdżać. Na szczęście kocham moją żonę, dwójkę dzieci i psa na tyle, żeby jednak wrócić”.

Po powrocie Shaun musiał zmiężyć się z ogromną ilością plików – zdjęć i wideo – które czekały na obróbkę. „Częścią mojej umowy z CNSC było dostarczenie im materiałów na stronę internetową, media społecznościowe i do celów marketingowych”. Dzisiejsi fotografowie muszą działać wielotorowo, by osiągnąć sukces. Shaun zaczął już podpisywać umowy z galeriami i pracuje nad książką o swojej wyprawie – „Arctic Frontiers: Life at the Edge of a Changing World”. „Chciałbym inspirować młodych ludzi, by marzyli i naprawdę wierzyli

w siebie”. Obecnie Shaun szuka dodatkowych źródeł finansowania, które pozwolą mu zrealizować pierwszą część trzyodcinkowej serii dokumentalnej. Planuje także uruchomienie OMNP Studio Podcast – twórczego projektu, w którym chce poruszać tematy od fotografii i podróży po eko-turystykę i zdrowie psychiczne. „Dzieje się naprawdę dużo. Wysłałem kilka zdjęć z Arktyki na konkursy fotograficzne, ale niektóre perełki zachowuję na wystawy i prelekcje oraz na specjalny

kalendarz na rok 2026, który ukaże się jesienią”. Co dalej? Pytam, czy planuje wrócić do Arktyki. „Mam nadzieję wrócić do Churchill w sierpniu, żeby sfotografować wieloryby beluga, niedźwiedzie czarne, niedźwiedzie polarne i niedźwiedzia brunatnego”.

Shaun planuje też zorganizować wyprawę w Arktykę. „Zawsze chętnie zbieram grupę ludzi zainteresowanych takim wyjazdem. Te krajobrazy trzeba zobaczyć na własne oczy, albo przez wizjer aparatu”.

„Chciałbym inspirować młodych ludzi, by marzyli i naprawdę wierzyli w siebie”

Sprzęt do filmowania Shauna

DJI OSMO ACTION 4

„Ta kamera sportowa okazała się zaskakująco przydatnym elementem zestawu, którego wcześniej nawet nie testowałem. Obudowa SmallRig jest magnetyczna, więc montowaliśmy ją z przodu lub na dachu pojazdów, rejestrując świetnej jakości wideo 4K, timelapse'y i wideo 120 kł./s. To naprawdę niesamowity sprzęt.”

SAMSUNG S23 ULTRA

„Nagrałem mnóstwo materiału 4K na tym smartfonie, bo ma świetny aparat. W połączeniu z DJI Mic 2 mogłem rejestrować lepszy dźwięk i łączyć go z bardzo dobrym obrazem.”

DJI MIC 2

„Używałem mikrofonu DJI Mic 2 razem z Samsungiem S23 Ultra, żeby połączyć świetny obraz z jeszcze lepszym dźwiękiem. Sprawdzało się to szczególnie dobrze przy rolkach i vlogach.”

SENNHEISER MKE 600 SHOTGUN MIC

„Użyliśmy tego mikrofonu kilkakrotnie do nagrywania odgłosów dzikiej przyrody. Ma wysoką kierunkowość, filtr dolnozmorowy i świetnie odwzorowuje niskie częstotliwości.”

ZIMOWE ŚWIATŁO

Vestrahorn

Wczesny start
w południowo-wschodniej
Islandii umożliwił
uchwycenie tego ujęcia
o wschodzie słońca.

Ross Hoddinott podpowiada, jak robić udane zdjęcia w mroźnych warunkach, oraz jak wydobyć kolor i detale w cieple domowego studia podczas edycji.

Zima nadciąga – i czuć to już coraz wyraźniej. Robi się chłodno, a dni są krótsze. Nie daj się jednak zbyt łatwo skusić ciepłem domowego zacisza. Zima oferuje mnóstwo fantastycznych okazji fotograficznych, zwłaszcza dla miłośników krajobrazu.

Pogoda jest kluczowym elementem udanych, nastrojowych zimowych zdjęć. Śnieg i szron potrafią zamienić krajobraz w prawdziwą

zimową krainę czarów, a mgła czy zimowe burze przynoszą magiczne i dramatyczne światło. W zależności od miejsca zamieszkania takie warunki mogą występować rzadko, dlatego tak ważne jest, by maksymalnie wykorzystać każdą okazję, kiedy tylko się pojawi. Alternatywą jest wyjazd specjalnie w chłodniejszy klimat – z myślą o zimowych sceneriach. Regularnie sprawdzaj prognozy

pogody i zjawiaj się na miejscu wcześniej, szczególnie gdy zapowiadany jest mróz, szansa na szadź, mgłę osiadającą lub świeżą warstwę śniegu. Ubierz się adekwatnie – często trzeba poczekać na najlepsze światło, a gdy zrobi Ci się zimno, motywacja do fotografowania szybko spada. Wysiłek jednak się opłaca. Zima potrafi zaoferować jedne z najbardziej angażujących i najpiękniejszych scenerii w całym roku...

Sesja w kilku krokach

	Next 48 Hours		This Week		Next Week		Next 6 Months	
	Forecast Time							
Day	From	Until	Temp	Feels Like	Rai/Sno	Cloud	Dir	Speed
Wed 9 Jan	0:00	11:59	1°C	-3°C	0.0 mm	4%	↓	9 mph
	12:00	14:59	1°C	-4°C	0.0 mm	4%	↓	10 mph
	15:00	17:59	0°C	-6°C	0.0 mm	45%	↔	12 mph
	18:00	20:59	-1°C	-5°C	0.0 mm	65%	↔	7 mph
	21:00	23:59	-2°C	-5°C	0.0 mm	85%	↔	7 mph
Thu 10 Jan	0:00	2:59	-2°C	-4°C	0.0 mm	82%	↔	7 mph
	3:00	5:59	0°C	-2°C	0.1 mm	91%	↔	8 mph
	6:00	8:59	0°C	-2°C	1.1 mm	95%	↔	11 mph

1 Sprawdź prognozę pogody Pogoda jest kluczowa przy fotografowaniu zimowych krajobrazów. Zimą sprawdzaj prognozy codziennie, korzystając ze swojej ulubionej aplikacji – AccuWeather, Clear Outside, The Met Office, Yr.no czy Windy to jedne z najlepszych sposobów, aby być na bieżąco ze zmiennymi warunkami.

3 Ubierz się odpowiednio Załóż dobrej jakości, techniczną odzież outdoorową – dzinsy i zwykła kurtka nie wystarczą na zimno. Montane, Paramo i Rab to świetne marki. Ubieraj się warstwowo i noś wodoodporne oraz wiatroodporne warstwy zewnętrzne. Przydadzą się solidne buty z dobrą przyczepnością, czapka i rękawice.

5 Kontroluj ekspozycję Zaśnieżone sceny często wprowadzają błąd w pomiar światła, prowadząc do niedoświetlenia. Użyj Live Histogram – jeśli widzisz przerwę po prawej stronie (z przewagą pikseli po lewej), dodaj dodatnią kompensację ekspozycji (lub wybierz dłuższy czas w trybie Manual).

2 Nastaw budzik Najlepsze zimowe warunki pojawiają się zwykle wcześniej rano, gdy śnieg jest nienaruszony, a szron jeszcze nie zaczął topnieć. Wstań wcześniej i daj sobie dużo czasu na dotarcie na miejsce. Dojazd może być trudny, zwłaszcza wąskimi, nieodśnieżonymi drogami. Nigdy nie ryzykuj kosztem bezpieczeństwa.

4 Używaj szerokiego kąta Na miejscu poruszaj się ostrożnie, aby jak najmniej naruszać dziewiczy zimowy krajobraz. Przy szerokich pejzażach najlepiej sprawdza się szeroki kąt. Obiektyw 14–30 mm pozwala włączyć do kadru ciekawy pierwszy plan, jak gałązki, fakturę śniegu czy prowadzącą linię, co nadaje głębi i równowagi.

6 Zadbaj o stabilność i ostrość Przy niskim ISO i wąskiej przysłonie czasy migawki będą dłuższe. Aby uzyskać idealną ostrość, użyj statywu. Unikaj fizycznego naciskania spustu migawki – skorzystaj z pilota lub samowyzwalacza aparatu.

Przydatny sprzęt

RĘKAWICZKI

Twoje dłonie szybko zmarzną w rzeźkim, zimnym powietrzu, więc zabierz ze sobą porządną, ocieplaną parę rękawic.

ZAPASOWE BATERIE

Na mrozie baterie rozładują się szybciej, więc zawsze zabieraj w pełni naładowane zapasowe akumulatory.

SZMATKA

Zimowe warunki sprzyjają kondensacji pary wodnej, więc zabierz dużo ściereczek, aby wszystko utrzymać w czystości.

Jak fotografować zimowe krajobrazy

Pięć sposobów na udaną sesję w zimowy dzień

1 Jeśli twoje dłonie zmarzną, szybko stracisz motywację i kreatywność. Trzymaj w torbie ogrzewacze do rąk – mogą to być modele wielokrotnego użytku albo jednorazowe wkłady działające nawet do 10 godzin. Są na tyle małe, że zmieszczą się w rękawicach.

2 Kontroluj histogram. Jasne, białe, zaśnieżone sceny często wprowadzają pomiar TTL w błąd, prowadząc do niedoświetlenia. Histogram pomoże ci to wychwycić i skorygować błędy pomiaru ekspozycji..

3 Zadbaj o sprzęt. Choć współczesne aparaty są dobrze uszczelnione, warto zainwestować w osłonę przeciwdeszczową lub ochronną pelerynę na śnieg i deszcz ze śniegiem. Pamiętaj też o parowaniu obiektywów i filtrów. Miej przy sobie ściereczkę, by szybko usuwać wilgoć.

4 Dobrze jest odwiedzić lokalizację wcześniej, by wiedzieć, ile czasu zajmie dotarcie do punktu widokowego (w uwzględnieniu zimowych warunków), jaki sprzęt będzie potrzebny i gdzie w danym momencie znajdzie się słońce względem

twojego kadru. Ta wiedza pozwoli Ci działać sprawniej na miejscu..

5 Uważaj, gdzie stąpasz, kiedy docierasz na lokalizację. Śnieg jest najbardziej fotogeniczny wtedy, gdy jest

dziewiczy, bez śladów butów i smug. Dlatego po świeżych opadach przemysł trasę, którą wybierzesz. Nie wchodź w miejsca, które później możesz chcieć sfotografować.

Kroki edycji

1 Zastosuj profil Zaczynij od nałożenia profilu Adobe Landscape. To może być skuteczny skrót w obróbce – dodaje nasycenie, kontrast, wydobywa nieco detali z cieni i światła oraz uwydatnia tekstury. Profile nie zawsze poprawiają każde ujęcie, ale w tym przypadku Adobe Landscape okazał się dobrym punktem wyjścia.

3 Dopracuj ekspozycję i kontrast Następnie przechodzimy do panelu Tone i dopracowujemy ekspozycję, używając suwaków Exposure, Highlights, Shadows, Whites i Blacks, aby osiągnąć oczekiwany rezultat. Zwykle oceniam to na oko, stopniowo regulując każdy suwak i eksperymentując, aż uzyskam efekt, którego szukam.

5 Usuń rozpraszacze Zawsze obejrzyj zdjęcie przy 100 proc. powiększeniu, aby wypatrzeć plamki, ślady czy rozpraszające elementy. Użyj narzędzi Clone, Heal lub Generative Remove, aby je usunąć. Możesz szybko zmieniać rozmiar i krycie pędzla. Tutaj było kilka drobnych skaz na czarnym piasku, które wyglądały lepiej po retuszu.

2 Dostosuj temperaturę barwową Profil Adobe Landscape ma tendencję do przesycania niebieskich i zielonych tonów, dlatego kolejnym krokiem była korekta temperatury barwowej. Korzystając ze sliderów Temp i Tint, wyregulowałem balans bieli tak, aby zneutralizować niebieską dominantę i uzyskać cieplejszy, bardziej naturalny efekt.

4 Użyj maski nieba Narzędzia maskowania w Lightroomie są bardzo skuteczne i łatwe w obsłudze. Kliknij Masking > Select Sky, a Lightroom automatycznie przeanalizuje obraz i wybierze tylko niebo. Możesz wtedy wprowadzać lokalne poprawki wyłącznie w tej części. Tutaj dodałem odrobinę Dehaze, aby zwiększyć kontrast i głębię nieba.

6 Wyostrz Na koniec zastosowałem preset Sharpen (Classic General > Sharpen-Scenic), który zwykle bardzo dobrze sprawdza się przy krajobrazach. Przytrzymaj Alt/Option i przeciągnij suwak Masking, aby zamaskować obszary, które nie powinny być wyostrzane (np. niebo). Białe obszary będą wyostrzane, czarne – nie.

Trochę płasko

Niedopracowany oryginał ma mało kontrastu i nie wydobywa w pełni faktur powierzchni w scenie.

PRZED

PO

Tony i kolory

Edycja dodaje zdjęciu energii dzięki podniesieniu kontrastu, a detale w strukturach stają się znacznie bardziej wyraźne.

ŚWIATŁA NOCY

Aby uzyskać najlepsze efekty, fotografuj zaraz po zmierzchu, a potem w postprodukcji zbalansuj trudne kolory, detale i ekspozycję.

Miasto zawsze było popularnym tematem fotograficznym – trudno się dziwić, bo wielu z nas mieszka w metropoliach lub tuż obok nich, spędzając ogromną część życia wśród budynków, latarni i samochodów. Dlatego tym większym zaskoczeniem bywa odkrycie, jak wymagające potrafi być miejskie środowisko, gdy próbujemy wiernie oddać kolor i ekspozycję – często kończy się to rozczarowaniem. Jednym z najczęściej

brakujących elementów w takich zdjęciach jest aktywny kolor nieba. Wbrew pozorom większość profesjonalnych nocnych zdjęć miejskich wcale nie powstaje nocą – fotografuje się je w złotej lub niebieskiej godzinie. Wtedy można oddać wrażenie mroku, jednocześnie unikając pustej, czarnej plamy na górze kadru. Uzyskanie właściwej ekspozycji dla obiektów oświetlonych od wewnątrz oraz kontrola balansu bieli przy świetle naturalnym i sztucznym

wymagają precyzyjnego pomiaru światła i umiejętnej, punktowej obróbki. Do tego dochodzi konieczność fotografowania z ręki w miejscach, gdzie statyw jest niepraktyczny – nawet dla doświadczonego fotografa utrzymanie spójności nocnych kadrów miejskich może być wyzwaniem. Przyjrzyjmy się więc, jak najlepiej poradzić sobie z ekstremalnym kontrastem barw i jasności, gdy w wietrzny wieczór po deszczu ruszamy na miejską sesję.

Nastrojowe błękity

Fotografowanie o zmierzchu pozwala uzyskać wrażenie mroku, a jednocześnie zachować głębię sceny. Trzeba jednak zmierzyć się z kilkoma wyzwaniami – przede wszystkim z bardzo wysokim kontrastem.

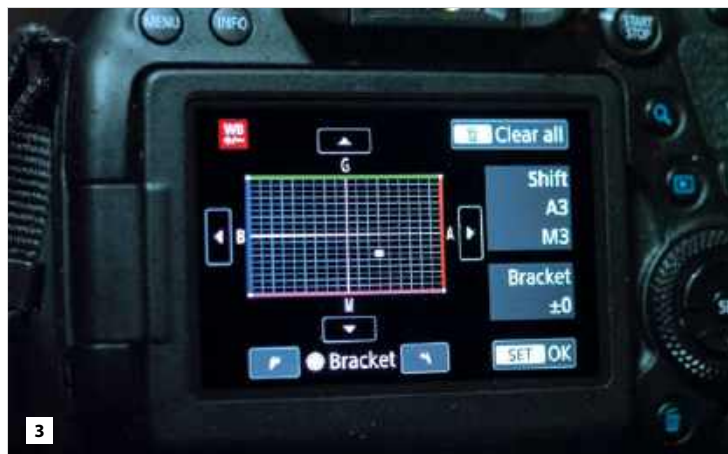

Etapy sesji

1 Zabezpiecz aparat Fotografowanie z ruchliwego przejścia uniemożliwiało użycie statywu, więc ustawiliśmy aparat na monopodzie, który zapewnił kompromis między stabilnością a bezpieczeństwem w porywnych warunkach. Pamiętaj, aby zabezpieczyć luźne paski od aparatu – nawet niewielkie drgania mogą wpłynąć na ostrość zdjęcia.

2 Wybierz pomiar częściowy Tryb punktowy lub matrycowy da zbyt szczegółowe albo zbyt ogólne pomiary ekspozycji. Częściowy pozwala uzyskać odczyt z bardziej lokalnych obszarów kontrastu, bez zakłóceń spowodowanych skrajną jasnością lub ciemnością. Mierz światło w pobliżu – ale nie bezpośrednio na – wewnętrznych źródłach światła budynku.

3 Dopasuj balans bieli AWB w aparacie prawdopodobnie pogubi się przy tak dużym kontraście barwowym między światłem naturalnym a sztucznym. Wybierz ręczną wartość w Kelvinach, a następnie wejdź w menu White Balance Shift/Bracket. Zrób zdjęcie testowe i koryguj proporcje kolorów, aż uzyskasz naturalny efekt.

4 Dobierz przysłonę W fotografii krajozobowej często z przyzwyczajenia mocno przymykamy obiektyw, jednak w nocnych ujęciach miejskich światło jest na wagę złota. Jeśli w Twojej kompozycji nie ma wyraźnego pierwszego planu, spróbuj fotografować na f/4 lub szerzej, by zebrać jak największej dostępnej światła.

5 Włącz tryb seryjny Wokół było sporo ludzi, a chodnik drżał gdy przejeżdżały ciężkie pojazdy, dlatego korzystaliśmy z trybu zdjęć seryjnych, aby uchwycić kilka klatek na sekundę. Dzięki temu przynajmniej jedno ujęcie miało wystarczającą ostrość. Wykonaj kilka serii po pięć–sześć klatek, z krótkimi przerwami między nimi.

6 Lekko prześwietl To trudne w warunkach słabego oświetlenia, ale lepiej jest delikatnie podnieść ISO i zebrać jak najwięcej światła w aparacie, niż później rozjaśniać ciemne, niedoświetlone zdjęcie. W tym przypadku zastosowaliśmy dodatknią kompensację ekspozycji, aby uchwycić resztkową poświatę nieba po zmierzchu.

OBIEKTYW ZOOM

Choć statka oczywiście dałaby radę, ten standardowy zoom ma bardzo przydatną stabilizację obrazu.

STATYW

Użyliśmy statywu z wyjmowaną kolumną centralną, którą można wykorzystać jako monopod.

FILTR UV

Filtr UV pomaga odpychać krople wody, a przy okazji redukuje miejską mgiełkę i zamglenia.

Kontroluj histogram

Zachowaj szczegóły we wszystkich kanałach.

W zdjęciach miejskich ogromna rozpiętość temperatur barwowych i wartości tonalnych sprawia, że precyzyjne kontrolowanie ekspozycji bywa trudne. Sprawdzaj histogramy RGB, aby ocenić, jak blisko przepalenia znajduje się każdy kanał – zwłaszcza kanał czerwony, który najłatwiej „ucieka”. W innych obszarach nie przejmuj się zbytnio clippingiem: w najjaśniejszych miejscach,

takich jak małe okna biurowe czy same żarówki, utrata detalu jest naturalna i w tym kontekście nie stanowi problemu. Dobrym rozwiązaniem może być włączenie ostrzeżeń o przepaleniach – pokażą Ci one, gdzie w obrazie występują obszary ogólnego clippingu. Następnie, patrząc na histogramy RGB, możesz zdecydować, czy jest to istotne dla twojego zdjęcia.

Kroki edycji

1 Przyciemnij Ponieważ delikatnie przeeksponowaliśmy obraz, aby zachować jak najwyższą jakość, cofnij ekspozycję w pliku RAW, by przywrócić wrażenie mroku. Celem jest oddanie atmosfery wieczornego światła przy jednoczesnym zachowaniu odrobiny koloru nieba. Użyliśmy krzywych (Curves), aby przyciemnić przede wszystkim tony średnie.

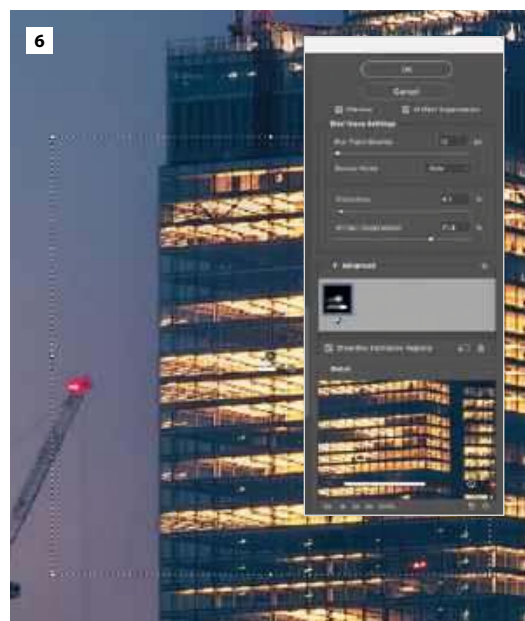
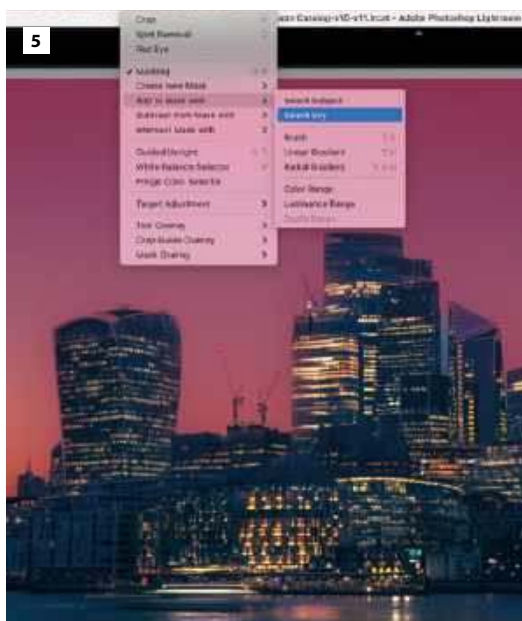
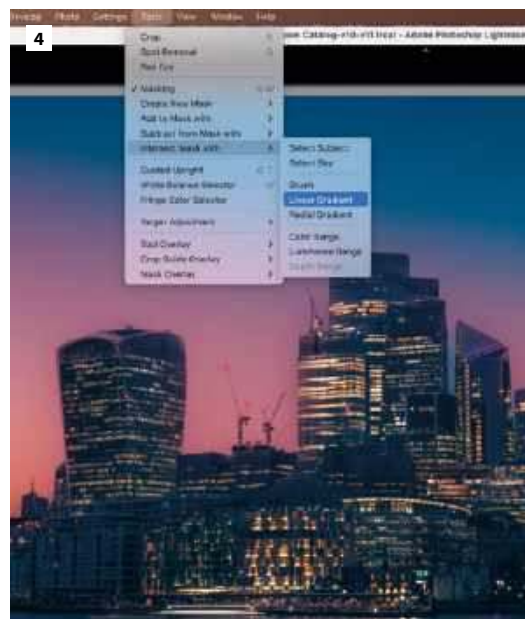
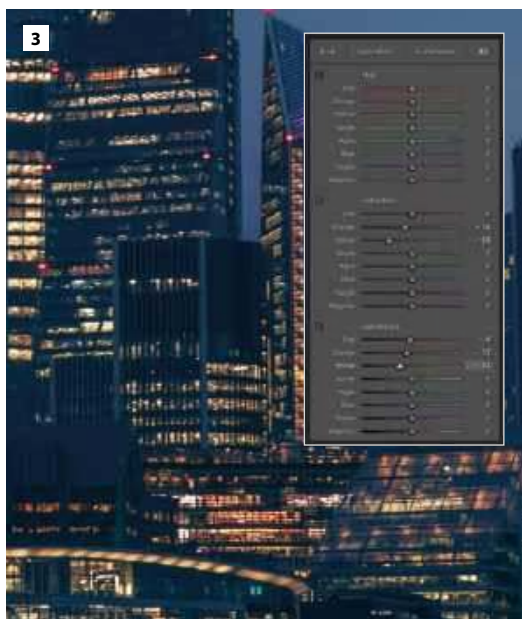
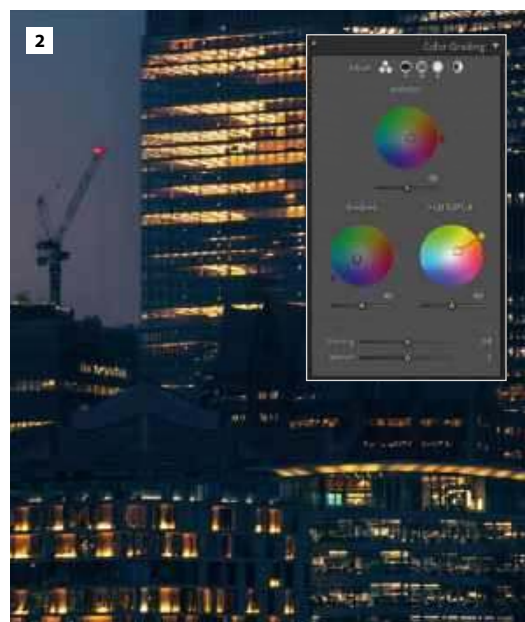
2 Rozdziel kolory Niebieski jest kluczowym kolorem tej pory dnia. Nasz własny balans bieli zachował ciepło zachodu słońca, ale za pomocą Colour Grading zadbaliliśmy, by w cieniach pozostało nieco błękitów. Dodaliśmy też zakres żółtawych odcieni w światłach.

3 Kontroluj każdy kanał Nasycenie żółci w oknach biurowca stało się teraz zbyt wysokie, więc w panelu HSL zmniejszyliśmy je do wartości: Yellow -50, Orange -14. Obniżyliśmy także jasność kanałów Reds, Oranges i Yellows, używając ujemnych wartości Luminance.

4 Odwróć gradient nieba Musimy lekko rozjaśnić światło przy horyzoncie, aby budynki bardziej odcinały się od jednolitego tła. W Lightroomie wybraliśmy Tools > Create New Mask > Select Sky, dopracowując zaznaczenie tam, gdzie było to konieczne. Następnie użyliśmy Tools > Intersect Mask With > Linear Gradient, zaznaczyliśmy Invert i przeciągnęliśmy Gradient za budynkami.

5 Odszum Jednolite niebieskie niebo pokazuje więcej szumu niż inne obszary. Aby zmniejszyć ziarno na pierwszym planie, zaznacz niebo szybkim narzędziem wyboru lub inteligentną selekcją nieba, sprawdź maskę, zmniejsz Sharpness i Texture oraz zastosuj umiarkowane Noise Reduction.

6 Zredukuj mikrodrżania Nawet przy monopodzie widać lekkie drżania aparatu przy powiększeniu 100%. W programie do edycji zastosuj redukcję drgań. W Photoshopie wybierz Filter > Sharpen > Shake Reduction, ustaw Blur Trace na miękkim obszarze kadru i skoryguj suwaki, by uniknąć nadmiernego wyostrenia.

Utracony mrok

To zdjęcie uniknęło problemu jednolitego czarnego nieba, ale obraz prosto z aparatu jest zbyt jasny, przez co traci się atmosferę zmierzchu.

ŚWIATŁA NOCY

PRZED

Atmosfera zmierzchu

Zmniejszenie ekspozycji daje plik o lepszej charakterystyce szumowej i bardziej dramatycznym, wieczornym charakterze. Zdecydowaliśmy się też na ciaśniejsze kadrowanie, aby zminimalizować pustą przestrzeń.

PO

103

Światłem malowane

PARTNER PUBLIKACJI:

Zobaczcie, jak w kilku prostych krokach tworzyć nieziemskie świetlne kule, które sprawiają, że znajomi będą się zastanawiać, jak Ty to właściwie zrobiłeś?!

Wraz z krótszymi dniami łatwo pomyśleć, że mamy mniej czasu na fotografowanie. W rzeczywistości

wcale tak nie jest – wystarczy podejść kreatywnie do oświetlenia. Fotografia dosłownie oznacza „światło” (photo) i „rysować” (graph), więc możemy dodać własne światło do nocnych scen, korzystając z techniki zwanej „malowaniem światłem”.

W przeciwieństwie do fotografowania w dzień, gdzie oświetlenie zależy wyłącznie od słońca i pogody – ostre światło, miękkie światło, złota godzina i tak dalej – po zachodzie słońca masz pełną kontrolę nad tym, jakie światło znajdzie się w kadrze i jak chcesz oświetlić scenę. Możesz „pomalować” duże fragmenty kadru fleszem, stosując nawet kolorowe folie, by światło błysku nabrało barwy, albo użyć małej latarki czy nawet gołej żarówki, by tworzyć znacznie cieńsze, misterniejsze linie „światelnego graffiti”. W tym tutorialu pokażę, jak fotografować i edytować świetlną kulę (light orb). Te zakrzywione, niemal kosmiczne kadry wyglądają jak nie z tego świata – i łatwo nabrać znajomych, że powstały w AI – ale zdziwią się, gdy dowiedzą się, że robi się je w całości w aparacie. Oczywiście praca w ciemności wiąże się z dodatkowymi wyzwaniami, dlatego zawsze polecam fotografowanie z kimś. Jedna osoba może obsługiwać aparat, podczas gdy druga maluje światłem – jest bezpieczniej i dużo przyjemniej. Warto również ubrać się na ciemno, aby przypadkiem nie pojawić się na zdjęciu podczas „malowania” sceny. A oto jak to wszystko zrobić...

Kula światła

Wykonanie tego typu efektownych zdjęć jest prostsze niż myślisz. I nie potrzebujesz do tego profesjonalnego sprzętu.

1 Ustaw latarkę Kulę świetlną tworzysz, machając latarką po łuku. Potrzebujesz małej latarki i wytrzymałej taśmy, która pozwoli Ci przymocować sznurek. Długość sznurka wyznacza promień twojej kuli. Aby aparat łatwiej wykrył światło, możesz przykleić do latarki zmiętą folię spożywczą.

2 Rozstaw statyw Ta technika wymaga długiego czasu otwarcia migawki, tak abyś mógł machać latarką przez scenę i budować kulę światła. Żeby uzyskać ostre zdjęcie przy długich ekspozycjach, np. 10 sekund, aparat musi stać na solidnym statywie.

3 Ustaw ostrość w ciemności W ciemności trudno ustawić ostrość, dlatego najlepiej poprosić znajomego, by stanął tam, gdzie chcesz mieć swoją kulę światła i zaświecił latarkę, tak by aparat mógł złapać ostrość. Jeśli AF ma z tym problem przełącz na ręczne ostrzenie i ustaw ostrość, a następnie połóż na ziemi znacznik, by wiedzieć, gdzie stanąć i kręcić latarką.

4 Ustawienia aparatu W trybie Ręcznym (M) ustaw czas otwarcia migawki 30 s i włącz 10-sekundowy samowyzwalacz – da Ci to czas, by rozpocząć malowanie światłem i wejść w kadr. Ustaw ISO 100 dla najlepszej jakości i przysłonę ok. $f/3.5$. Zrób zdjęcie testowe i koryguj przysłonę (lub ISO), aż ekspozycja będzie właściwa.

5 Zaczynj machać Naciśnij spust migawki, aby uruchomić samowyzwalacz, i przejdź do znacznika. Włącz latarkę i zacznij nią machać, zanim rozpocznie się naświetlanie, żeby uniknąć smug. Staraj się prowadzić ją tak, by każdy ruch przechodził dokładnie nad znacznikiem – dzięki temu kula będzie równa.

6 Pomaluj tło Gdy kula świetlna jest gotowa, zostaw aparat włączony i dodaj nieco światła w tle. W tym ujęciu oświetliłem łuk kolejowy lampą LED RGB wyzwalaną poza aparatem podczas 30-sekundowej ekspozycji, używając oddzielnych czerwonego, zielonego i niebieskiego światła, aby dodać tłu odrobinę koloru.

Czego potrzebujesz

By Twoje zdjęcia malowane światłem wyglądały jak najlepiej

Światłne smugi

Stworzenie idealnej kuli nie jest proste! Wymaga skupienia i zręczności, również podczas edycji.

1 Latarka SmallRig 4634 (RF 10C)

Świetnie nadaje się do malowania światłem, bo łączy mocne, równe światło z bardzo precyzyjną kontrolą wiązki. To kompaktowa latarka LED 10W z regulacją kąta świecenia (ok. 10–60°), więc możesz łatwo przejść od wąskiej, ostrej kreski do szerokiej, gładkiej plamy – dokładnie tego potrzebujesz, by orb był równy i „pełny”. Wysokie CRI gwarantuje czyste kolory, a zmiana barwy światła pozwala na kreatywne eksperymenty.

3 Tamron 16-30 mm f/2,8 Di III VXD G2

Szerokokątny zoom jest najlepszym wyborem, bo pozwala pokazać temat w szerszym kontekście sceny – linie, spirale czy Light Orby wyglądają wtedy bardziej spektakularnie, a perspektywa 16 mm dodatkowo je powiększa i buduje głębię. Stałe światło f/2.8 ułatwia pracę nocą (niższe ISO) a przy light paintingu często liczy się właśnie elastyczność ekspozycji w słabym świetle. Do tego jest kompaktowy, lekki (440 g), ma szybki i cichy silnik VXD oraz uszczelnienia, co przyda się podczas zimowych plenerów!

2 Ubieraj się na ciemno (i na ciepło)

Założ jak najciemniejsze ubrania, aby nie odbijały światła i nie pojawiały się w kadrze. Czarne rękawiczki fotograficzne pomogą ukryć dłonie i zapewnią ochronę przed zimnem. Nasze ulubione to Vallerret Senja Liner – są cienkie, ale ciepłe i wiatroszczelne, więc przy długich ekspozycjach nie marzną Ci dłonie, a elastyczny materiał daje świetną precyzję ruchu. Antypoślizgowe wzmocnienia zapewniają pewny chwyt sznurka, a końcówki do ekranów dotykowych pozwalają obsługiwać aparat lub telefon bez zdejmowania rękawiczek.

4 Nanlite PavoTube II 6XR

To idealne, światło do tła i efektów, bo w małej tubie (ok. 25 cm) łączy pełne RGBWW z dużą kontrolą barwy. Zakres 2700–12 000 K, tryby HSI/Gel/FX i wysoka jakość światła pozwalają łatwo budować kolorowe akcenty, neony czy subtelne podświetlenie planu. Największą przewagą jest 8-strefowy tryb pixelowy, dzięki któremu w tle możesz uzyskać płynące przejścia, pulsacje lub „uciekające” światło, sterując tym z lampy albo aplikacji.

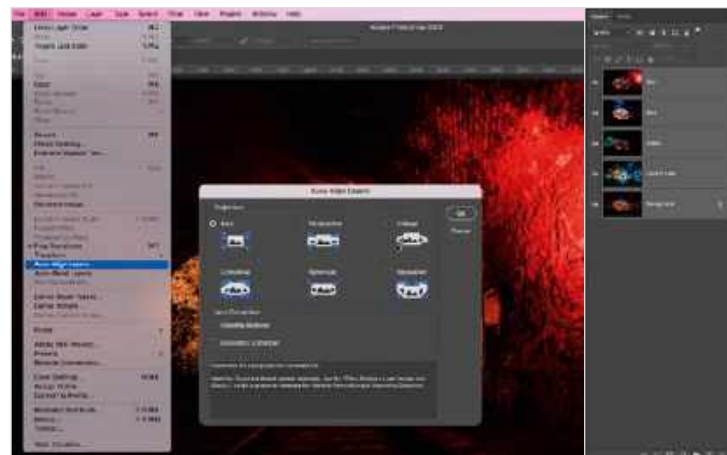
5 Statyw SmallRig AP255 PRO

To jeden z najtańszych sensownych statywów karbonowych do pracy w terenie. Waży 1,5 kg, składa się do 52 cm i rozkłada do 160 cm, a pięciosekcyjne nogi z karbonu zapewniają dobrą sztywność przy długich czasach. Do tego ma płynną głowicę wideo i półkulę do szybkiego poziomowania, co ułatwia ustawienie kadru w ciemności bez ciągłego przekręcania nóg.

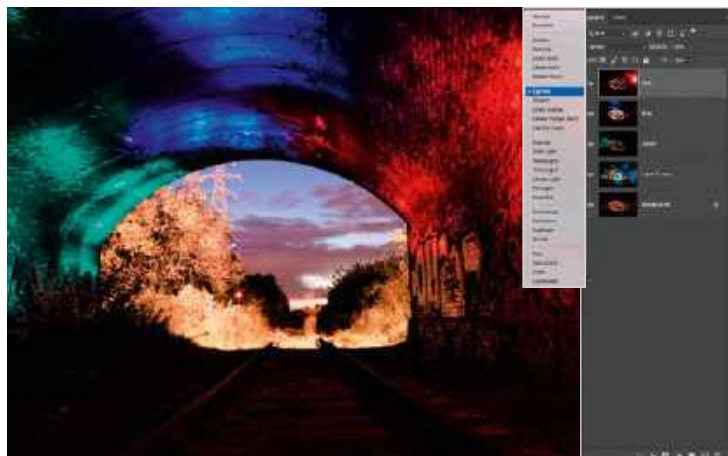

1 Załaduj warstwy Najpierw otwórz Adobe Bridge i zaznacz wszystkie zdjęcia z serii light painting. Następnie przejdź do Tools > Photoshop > Load Files into Photoshop Layers, aby wczytać wszystkie naświetlenia light painting do jednego pliku Photoshopa jako kolejne warstwy w stosie.

2 Wyrównaj zdjęcia W panelu Layers (Window > Layers) kliknij górną warstwę, następnie przytrzymaj Shift i kliknij warstwę na samym dole stosu. Teraz przejdź do Edit > Auto-Align Layers. Pozostaw Projection ustawione na Auto i kliknij OK, aby wszystkie warstwy zostały idealnie wyrównane.

3 Zmień tryb mieszania Możesz zmieniać tryby mieszania oraz krycie każdej warstwy osobno, aby kontrolować, jak dana warstwa łączy się z tymi znajdującymi się pod nią w stosie. Aby zmienić tryb mieszania, kliknij rozwijane menu z napisem „Normal” w panelu warstw i wybierz odpowiedni tryb – najczęściej najlepiej sprawdzają się Lighten oraz Screen.

4 Usuń niedoskonałości Mało prawdopodobne, że twoja kula wydzie idealnie okrągła, więc warto oczyścić jej krawędzie w Photoshopie, aby wyglądała perfekcyjnie. Wybierz narzędzie Clone Stamp Tool, przytrzymaj Alt i kliknij fragment obrazu, który chcesz pobrać jako „czysty” wzorec, a następnie zamaluj nim zbłąkane linie światła, aby je usunąć ze zdjęcia.

5 Zaznacz kulę Wykonaj precyzyjną selekcję kuli, abyśmy mogli usunąć wszelkie krawędzie. Użyj narzędzia Elliptical Marquee, by naszkicować zaznaczenie wokół kuli, a jeśli chcesz uzyskać idealny okrąg, przytrzymaj Shift podczas przeciągania. Aby dopracować zaznaczenie, przejdź do Select > Transform Selection i przeciągaj rogi ramki, dopasowując jej kształt.

6 Użyj masek warstw Teraz wykorzystamy maski warstw, aby „ukryć” te fragmenty warstwy, których nie chcesz widzieć. W panelu Layers kliknij ikonę Add Layer Mask, a następnie użyj Ctrl/Cmd+I, aby całkowicie odwrócić maskę i ukryć całą warstwę. Teraz miękkim białym pędzlem zamaluj te obszary, które chcesz ponownie odsłonić i przywrócić do kadru swoje malowanie.

PRZED

PO

Spróbuj też tego!

Nanlite Wand Full-Color Mint Blue

To poręczny „światlny miecz” o długości 49 cm, z silnikiem Nebula C4 RGBW (pozwala mieszać kolory precyzyjniej i równiej niż proste LED-y), która daje pełną kontrolę nad kolorem i światłem białym w zakresie 2700–7500 K oraz dostęp do ok. 36 tys. barw w trybie HSI. W light paintingu działa jak gotowy pędzel: smukła forma ułatwia rysowanie precyzyjnych smug, a wysoka jasność (ok. 4020 lux z 1 m przy 5600 K) i dobra jakość światła (CRI ok. 95) pozwalają uzyskać czyste, nasycone ślady bez brzydkich dominant. Jest lekka (ok. 420 g), może pracować z akumulatorami NP-F lub zasilaniem USB-C PD, więc bez problemu zabierzesz ją w plener i użyjesz jako kolorowego akcentu, tła albo narzędzia do świetlnych efektów w długich ekspozycjach.

Stwórz kinową scenę we własnym domu!

Za zimno na plener? Użyj prostych rekwizytów, by stworzyć dynamiczne zdjęcia AKCJI w domowych warunkach

Na przestrzeni ostatnich lat fotografia figurek zyskała ogromną popularność wśród fotografów i kolekcjonerów.

Ten gatunek oferuje niemal nieograniczony potencjał kreatywny, co czyni go wymarzonym polem do zabawy dla fotografa. Poza artystyczną frajdą, która sama w sobie jest wystarczającym powodem, by spróbować, istnieje też wiele komercyjnych zastosowań. Pokazana tu technika świetnie sprawdzi się w fotografii produktowej i reklamowej na poziomie profesjonalnym.

Największym wyzwaniem w fotografii

figurek jest nadanie scenie filmowego charakteru oraz stworzenie spójnej atmosfery. Najlepszym sposobem na wprowadzenie dramatyzmu jest użycie efektów praktycznych. Deszcz, śnieg czy ogień potrafią wzbogacić kadr - to narzędzia dobrze znane z produkcji filmowych, więc widz automatycznie odczytuje je jako naturalne i wiarygodne.

Ten tutorial pokaże, jak wykorzystać ogień do podkreślenia klimatu zdjęć figurek - bezpiecznie i przy użyciu minimalnej ilości sprzętu.

W ogniu walki

Korzystając z podstawowych rekwizytów i figurek, możesz stworzyć sceny wyglądające jak kadry filmowe.

Czego potrzebujesz

- ⌘ Zapalniczka i płyn
- ⌘ Folia aluminiowa
- ⌘ Statyw z głowicą
- ⌘ Wąż spustowy / pilot do wyzwalania migawki
- ⌘ Wiadro z wodą (dla bezpieczeństwa)
- ⌘ Mielony cynamon
- ⌘ Photoshop, Lightroom lub Affinity do finalnej edycji
- ⌘ Pistolet na sprężone powietrze

Etapy Sesji

1 Zaplanuj ujęcie Pierwszym krokiem, zanim zrobisz cokolwiek innego, jest przemyślenie sceny, którą chcesz stworzyć. Wyobraź sobie kadr i ustaw elementy sceny na zewnątrz, w kontrolowanych warunkach. W miarę możliwości unikaj wietrznej pogody.

2 Ustabilizuj aparat Umieść aparat na statywie i obniż go tak, aby fotografować scenę na wprost. To zmaksymalizuje głębię ostrości i zminimalizuje wrażenie, że fotografowany obiekt jest miniaturą. Ograniczając kontekst wokół kadrów, wzmacniasz realizm sceny.

3 Ustawienia aparatu Podłącz do aparatu pilot zdalnego wyzwiania migawki i ustaw tryb zdjęć seryjnych, aby uchwycić wiele klatek. Przyda się krótki czas naświetlania, ok. 1/200 s, a ISO i przysłona będą zależą od światła. Lubię ustawiać przysłonę na f/4,5 i nie przekraczać ISO 500.

4 Przygotuj scenę Połóż mały kawałek kory na kawałku folii aluminiowej około 10 cm za figurką lub obiektem. Obok kory nasyp odrobinę mielonego cynamonu i polej korę niewielką ilością płynu do zapalniczek. Sprawdź w wizjerze, czy kompozycja Ci odpowiada.

5 Stwórz efekt Podpal kawałek kory i weź do ręki pistolet na sprężone powietrze oraz pilot migawki, przygotowując się do wykonania zdjęć. Gdy kora wciąż się pali, użyj pistoletu do dmuchnięcia chmury cynamonu przez płomień, aby stworzyć za figurką efekt ognistej kuli. Działaj szybko - efekt trwa tylko chwilę.

6 Ostatnie ujęcie Upewnij się, że trzymasz wciśnięty spust migawki na kablu lub pilocie w momencie tworzenia ognistej kuli. Dzięki temu uchwycisz wiele klatek eksplozji. Po wszystkich użyj wiadra z wodą, by zgasić płomień, a następnie przejrzyj serię zdjęć. Ustaw scenę ponownie i powtórz, jeśli trzeba.

Ustawienia

APARAT I OBIEKTYW

Każdy aparat z obiektywem makro 100 mm albo teleobiektywem z funkcją semi-macro sprawdzi się w tej technice. Fotografuj z bezpiecznej odległości, zachowując dystans między płomieniem a przednim elementem obiektywu. Zakres 70–300 mm również działa świetnie. Obiektyw makro 90 mm lub dłuższy będzie idealny.

ŹRÓDŁO POWIETRZA

Do tego ujęcia użyłem pistoletu na sprężone powietrze, aby wytworzyć strumień powietrza nad płomieniem - to tworzy ognistą kulę za figurką. Możesz użyć dowolnego źródła sprężonego powietrza, o ile nie zawiera łatwopalnych gazów (unikaj aerozoli).

KORA I FOLIA

Łatwopalna kora wytworzy płomień, a folia aluminiowa ochroni podłoże oraz ułatwi zebranie rozsypanego cynamonu po „eksplozji”.

PODPAŁKA

Wysoco łatwopalny, ale jednocześnie przydatny do szybkiego gaszenia płomieni po wykonaniu ujęcia.

CYNAMON

Użyj sproszkowanego cynamonu, aby stworzyć efekt rozprysku iskier. Zaczynj od niewielkiej ilości i dodaj więcej, jeśli to potrzebne.

Cenne wskazówki Dalliana

Kluczowe kroki, by uzyskać realistyczne efekty

- 🔦 **Użyj macro** Choć technicznie możesz fotografować każdym obiektywem, makro pozwala uzyskać niezwykle szczegółowe zbliżenia - a to klucz do wiarygodnej miniaturowej sceny.
- 🔦 **Eksperymentuj** Efekty, takie jak ogień i deszcz mogą znacząco podnieść realizm sceny. Warto testować różne kombinacje.
- 🔦 **Przygotuj scenę** Zaplanuj, co chcesz stworzyć, zanim zaczniesz fotografować. Dobre przygotowanie ustawienia kory, folii, światła i figurki zaoszczędzi czas i usprawni pracę.
- 🔦 **Z bliska** Nie bój się kadrować ciasno. Nie musisz pokazywać całej figurki — czasem mniej znaczy więcej, a ciaśniejszy kadr dodaje scenie filmowego charakteru.

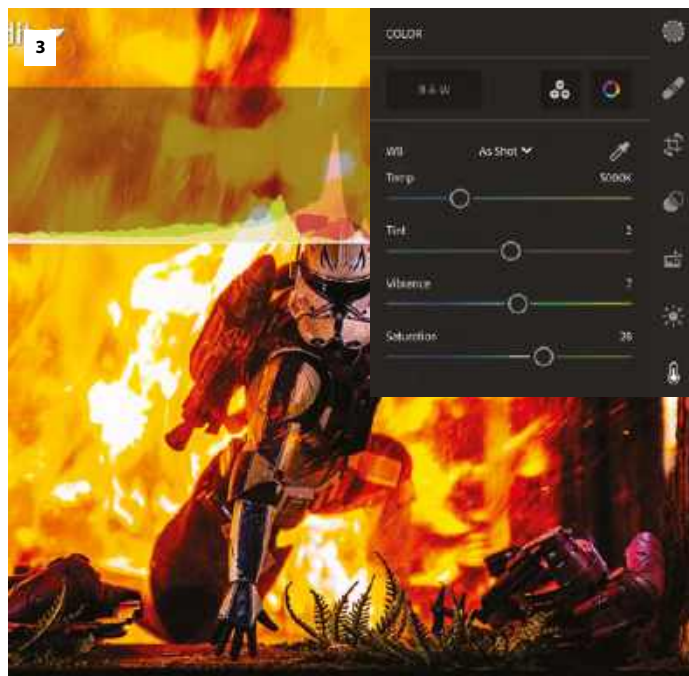
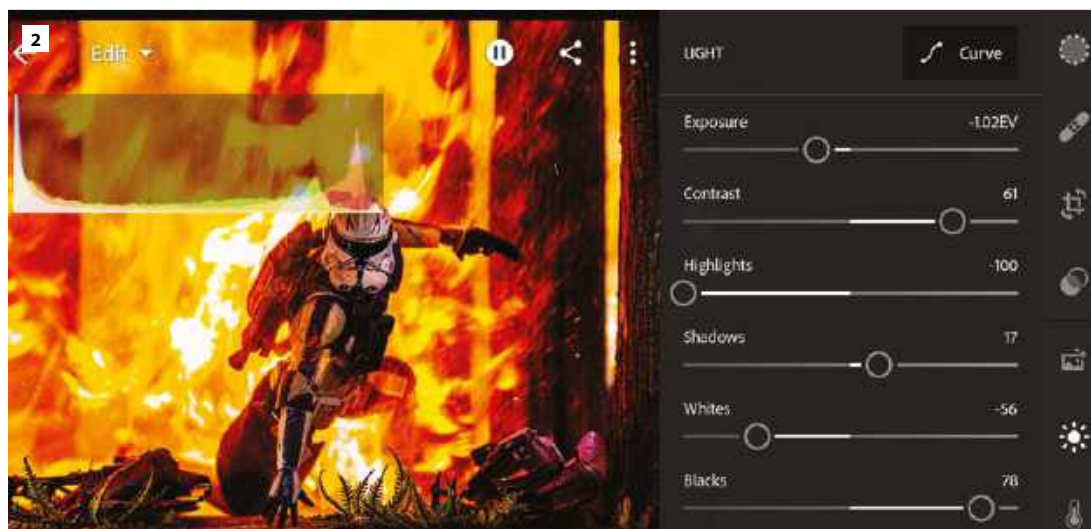
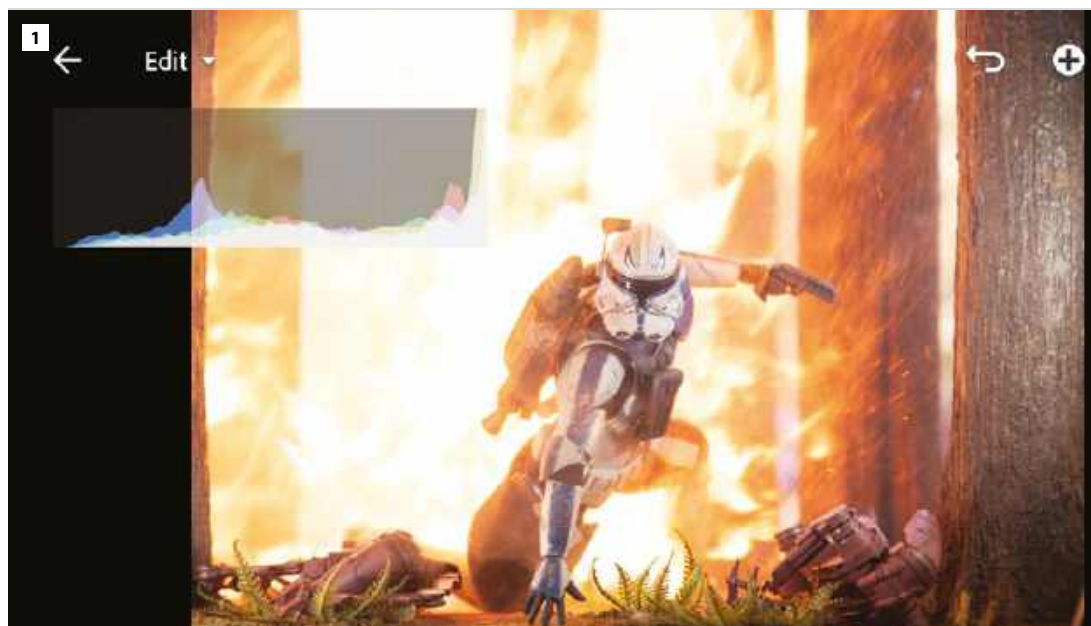
Kroki edycji

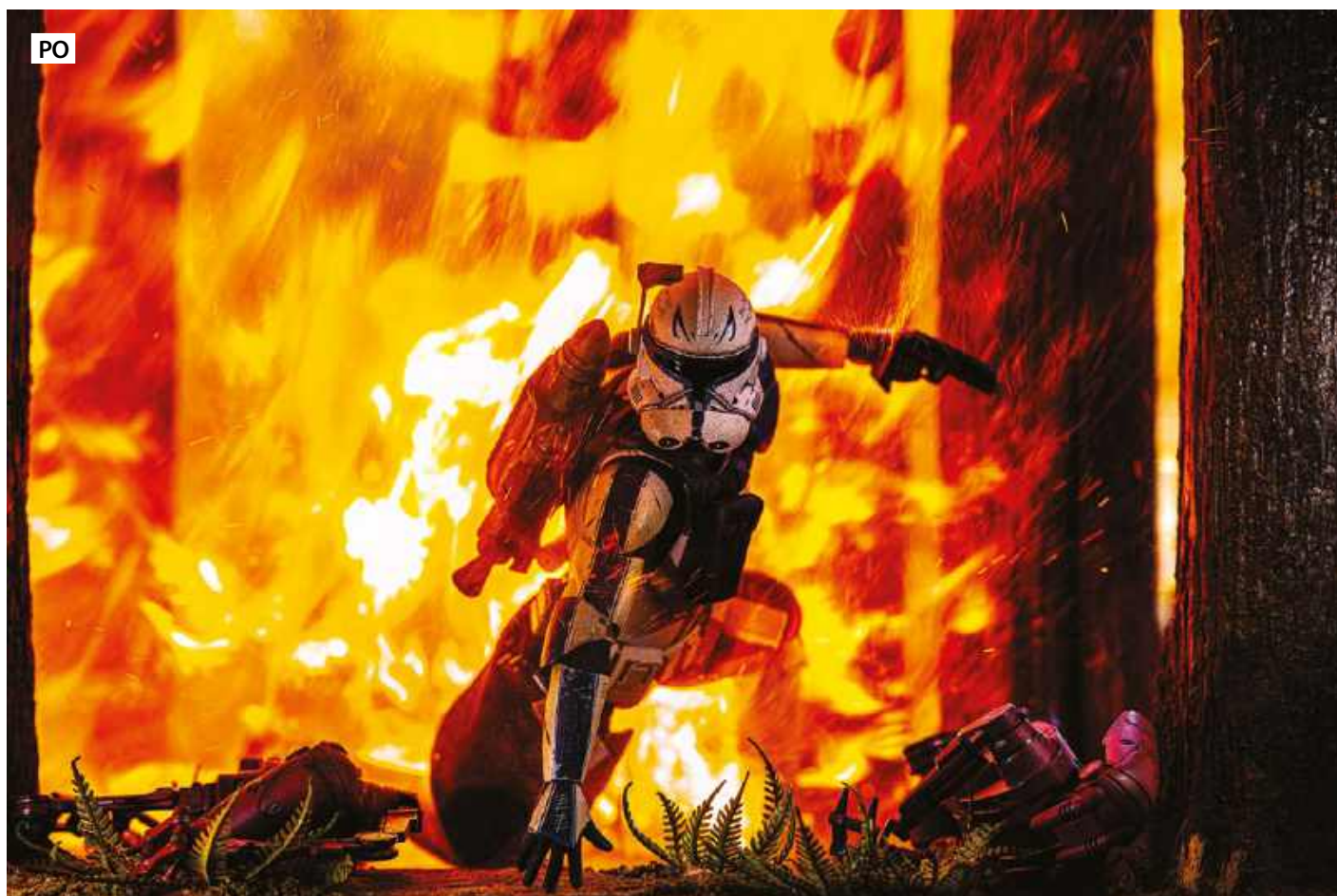
1 Skup się na światłach Podczas edycji pierwszym krokiem jest obniżenie jasnych partii i usunięcie jak największej ilości bieli z eksplozji. Nie przejmuj się prześwieczeniami w małych, odizolowanych miejscach - to naturalne przy tego typu efekcie.

2 Popraw kontrast Podnieś kontrast, aby kolory w wypłowiałych fragmentach kadru stały się bardziej wyraziste. Możesz zrobić to zwykłym suwakiem Contrast lub za pomocą krzywej tonalnej (S-kształtnej).

3 Nasycenie barw Podnieś intensywność (Vibrance), przesuwając suwak w prawo, aby wzmocnić najsłabiej nasyczone barwy. Następnie zdecydowanie zwiększ globalne nasycenie, aby wydobyć żółcie i czerwienie eksplozji w tle.

4 Ostrość i przejrzystość Zwiększ Dehaze, aby usunąć resztę bieli z eksplozji. Potem podnieś zarówno Clarity, jak i Sharpness, by podkreślić kontury i wyostrzyć obraz. Dzięki temu iskry wylatujące z eksplozji zyskają bardziej realistyczny wygląd.

Jak pracować z mglistymi kadrami

Użyj Lightrooma, by mocniej wyeksponować główny obiekt, jednocześnie zachowując mglistą atmosferę.

Fotografowanie we mgle może czasem sprawiać wrażenie bezsensownej walki z żywiołem, ale taki stłumiony, uproszczony krajobraz aż kipi atmosferą i możliwościami. Nie każdy temat się sprawdzi, jednak cała

frajda fotografowania we mgle polega na odkrywaniu, co działa - a tego nie dowiesz się, dopóki nie spróbujesz. Dlatego przyjrzymy się, jak sprawić, by główny obiekt wyraźnie się wyróżnił, jednocześnie nie osłabiając ogólnej, nastrojowej mgiełki.

Twoje narzędzia

- Panel podstawowej korekty
- Krzywa tonalna
- Korekcja obiektywu
- Kalibracja
- Maski

1 Podstawowe korekty Zaczynamy od suwaków: Ekspozycja, Biele, Podświetlenia (jeśli trzeba odzyskać prześwietlenia), niewielkiej ilości Tekstury i Klarowności oraz jednego z presetów Średni kontrast lub Silny Kontrast w krzywej tonalnej. Celem jest delikatne podniesienie całej sceny przy zachowaniu atmosfery.

2 Korekcje obiektywu Przejdź do panelu Optyka i zaznacz Usun aberrację chromatyczną oraz Włącz korekcję profilu. Jeśli obiektyw nie zostanie wykryty, wybierz go ręcznie. W przypadku tego zdjęcia wykonanego na f/4 winietowanie było nadal widoczne, więc w sekcji Ręczne ustawiono Winietowanie: Kwota +15, Środek 50.

3 Wzmocnij nasycenie W tak stłumionym świetle nasycenie kolorów jest bardzo niskie. Przejdź do panelu Kalibracja i podnieś suwak Nasycenie - Niebieski podstawowy do wartości pomiędzy +30 a +50, co daje subtelniejszy efekt niż tradycyjne metody podbijania koloru.

4 Zaznacz obiekt Kliknij ikonę Maskowanie pod histogramem i wybierz opcję Obiekt, aby automatycznie zamaskować główny temat. Przybliż obraz i upewnij się, że maska nie pominęła żadnych fragmentów. Jeśli tak się stanie, kliknij „Dodaj”, wybierz Pędzel i domaluj brakujące części, regulując rozmiar i miękkość pędzla.

5 Dopracuj korekty Celem jest subtelne wyróżnienie obiektu na tle miękkiego, zamglonego otoczenia, jednocześnie zachowując jego naturalny wygląd. W tym przykładzie ustawiono: Ekspozycja 0,23; Podświetlenia -50; Cienie 10; Biele 10; Czernie -10; Usuwanie mgły 30. Eksperymentuj, by znaleźć optymalne wartości.

WSKAZÓWKA ZRÓB TO LOKALNIE

Globalne korekty, takie jak Klarowność i Usuwanie mgły, wydobywają szczegóły w obrazach wykonywanych we mgle, ale mogą osłabić naturalny klimat sceny. Najlepszym rozwiązaniem jest stosowanie ich lokalnie - za pomocą masek - tylko w wybranych obszarach.

Surowe składniki

Plik RAW zachowuje szczegóły dzięki poprawnej ekspozycji, choć obraz może wyglądać na matowy, a winietowanie obiektywu może być widoczne.

Subtelna klarowność

Dzięki delikatnym korektom globalnym i mocniejszym poprawkom lokalnym główny obiekt staje się bardziej wyrazisty, a mglista atmosfera pozostaje zachowana.

PRZED

PO

Czas na kolejne szkło!

Przegląd optyki Fujifilm X

Największą zaletą aparatów systemowych jest oczywiście możliwość korzystania z różnej optyki – długiej lub szerokiej, jasnej i pozwalającej podejść naprawdę blisko. O co warto więc poszerzyć swój kit-owy zestaw, gdy podstawowy zoom przestaje nam już wystarczać?

Kiedy ktoś nas pyta, czy przesiąść się na droższy korpus, czy zainwestować w dodatkowy obiektyw, nie wahamy się ani chwili. Dziś, gdy w zasadzie każdy aparat oferuje świetną jakość zdjęć, to właśnie optyka jest tym co

naprawdę „robi różnicę”. I co faktycznie może przenieść naszą fotografię na wyższy poziom.

Pierwsza jasna stałka, pierwszy zoom f/2,8, pierwsze długie tele – to często momenty zwrotne, które zupełnie odmieniają nasze podejście do fotografii. I jak nic innego napędzają nas do działania.

Wybór oczywiście nie jest prosty, bo oferta optyki Fujinon również jest już bardzo szeroka. Ten tekst to więc selekcja naszych ulubionych szkielec XF – z podziałem na typy optyki i różne półki cenowe.

By w pełni wykorzystać możliwości swojego aparatu, rozwijaj system kompletując zestaw niezbędnych obiektywów.

Jasna stałka

Nieważne jaka fotografia zajmuje Cię najbardziej, wcześniej czy później będziesz chciał mieć w swojej torbie standardową „stałkę”. To obiektywy małe, lekkie i uniwersalne. A to cecha, która nie jeden raz przesądzi o tym, że aparat jednak nie zostanie w domu. Tak zwany „standard” to obiektyw

z przedziału 23-35 mm, który bardzo naturalnie oddaje wygląd sceny. Idealnie nadaje się dzięki temu do dokumentacji codziennych chwil, ale znajdzie zastosowanie również w fotografii krajobrazu i szerszym, środowiskowym portrecie. Jest to więc najlepszy wybór do podróżniczego *Places&Faces*.

Trzy najlepsze codzienne standardy

Ultra-kompaktowy, jasny i cichy lub optycznie bezkompromisowy

XF 23 MM F/2,8 R WR

To tak zwany „naleśnik” co odzwierciedla jego wyjątkowo kompaktową konstrukcję. Z tym obiektywem aparat dużo łatwiej schować do niedużej torby, nerki czy nawet kieszeni kurtki. Mała, solidna i uszczelniona (WR) obudowa pomieściła jednak całkiem zaawansowany układ składający się z 8 elementów i aż 11-listkowej przysłony, co przekłada się na miękkie oddanie nieostrości. To świetny, niedrogi model do codziennej fotografii!

XF 23 MM F/2 R WR

W bardzo zbliżonej cenie Fujifilm oferuje też model Fujinon XF 23 mm f/2 R WR. Jest nieco większy i cięższy (choć to nadal zaledwie 190 g), ale też jaśniejszy, dzięki czemu lepiej sprawdzi się w warunkach słabszego oświetlenia, a także w środowiskowym szerszym portrecie. Ma też bardzo szybki i cichy AF, przez co chętnie wybierany jest przez fanów street photo oraz ulicznego reportażu.

XF 23/33 MM F/1,4 R LM WR

Większy, cięższy i droższy, ale optycznie najlepszy będzie model f/1,4. Do wyboru mamy tu dwie niemal bliźniacze konstrukcje o ogniskowej 23 mm i nieco bardziej portretowej 33 mm (odpowiednik 50 mm w systemie 35 mm). Oba modele wyposażono w topowy silnik AF i przede wszystkim zaawansowany układ optyczny, bogaty w elementy specjalne. Jeśli zależy Wam na jak najlepszej jakości obrazu, naszym zdaniem warto dopłacić!

Portretówka na trzy sposoby

Kieszonkowa stałka, mistrz bokehu, portret w każdym detalu

XF 50 MM F/2 R WR

To z kolei nieco „dłuższy” wariant wspomnianego XF 23 mm f/2 R WR. Jednocześnie najbardziej kompaktowa (i najtańsza) portretówka w systemie. Obiektyw tak mały, że zawsze znajdzie się dla niego miejsce w każdej torbie czy plecaku foto. Oferuje ekwiwalent ogniskowej 76 mm dla systemu 35 mm, co w połączeniu z dużą przysłoną f/2 zapewnia już przyjemne rozmycie i wyraźną separację fotografowanej osoby z tła.

XF 56 MM F/1,2 R WR

Najbardziej „rasowym” portretowym szkłem w systemie X jest jednak niewątpliwie XF 56 mm f/1.2 R WR. Dłuższa ogniskowa spotyka tu superjasną przysłonę f/1,2 zbudowaną z aż 11 zaokrąglonych listków, co przekłada się na kołowe oddanie punktów świetlnych i efektowny i bajeczny wręcz bokeh. Obiektyw jest przy tym świetnie skorygowany i zadziwiająco szybki. Tym modelem Fujifilm udowodniło, że APS-C nie musi mieć w portrecie żadnych kompleksów.

XF 80 MM F/2,8 R LM OIS WR

Wielu fotografów, do zdjęć portretowych lubi też wykorzystywać obiektywy macro, takie jak np. XF 80 mm f/2.8 R LM OIS WR. Ze względu na swoją specyfikę i przeznaczenie zapewniają bowiem ponadprzeciętną ostrość i znacznie krótszy minimalny dystans ostrzenia, dzięki czemu możemy kadrować naprawdę ciasno (co jeszcze potęguje rozmycie tła). To też idealny model do fotografii beauty, gdzie detal odgrywa kluczową rolę!

Uniwersalny, jak zoom

Jeśli obiektywy typu zoom lepiej pasują do Waszego stylu fotografowania - dają Wam elastyczność, z której nie macie ochoty rezygnować, być może najlepszym wyjściem będzie po prostu przesiadka na

standardowy zoom o lepszych parametrach. Zwłaszcza, że pod względem jakości obrazu zoomy mogą już dziś konkurować również z obiektywami stałoogniskowymi. Fujifilm ma tu sporo do zaoferowania.

Trzy najlepsze obiektywy standardowe

Kit premium, prawdziwy profesjonalista, najlepszy przyjaciel podróżnika

XF 16-50 MM F/2,8-4,8 R LM WR

Zacząc należy od modelu XF 16-50 mm f/2,8-4,8, który można by określić jako „kit premium”. Nadal mały, nadal niedrogi, a jednak półkę wyżej niż typowy zoom oferowany w zestawie z aparatem. Nowa odsłona tego modelu oferuje nie tylko światło f/2,8 na szerokim kącie, ale również wewnętrzne ogniskowanie (nie zmienia długości), cichy silnik liniowy (LM) oraz uszczelnienia (WR).

To też wyjątkowo lekki zoom, bo waży zaledwie 240 g!

XF 16-55 MM F/2,8 R LM WR II

Najwyżej pozycjonowany jest nowy model XF 16-55 mm f/2,8 R LM WR II, a więc druga, odchudzona odsłona flagowego standard-zooma. Mniejszy i lżejszy od poprzednika, a do tego ze stałym światłem f/2,8 w całym zakresie, układem naszpikowanym specjalnymi elementami i aż 11-listkową przysłoną, co wśród zoomów prawie się nie zdarza. Do tego przełącznik płynnej pracy pierścienia dla filmowców, najszybszy silnik AF producenta i oczywiście topowe uszczelnienia.

XF 16-80 MM F/4 R OIS WR

I choć 16-55 to genialny obiektyw, w podróż zabrałoby model XF 16-80 mm. Przede wszystkim oferuje większą rozpiętość ogniskowych, dzięki czemu może okazać się jedynym obiektywem jakiego potrzebujecie. Gorsze o 1 EV światło rekompensuje nam optyczna stabilizacja OIS, o skuteczności aż do 6 EV, obiektyw zachowuje też dzięki temu rozsądne wymiary i wagę (440 g). To najbardziej wszechstronny standardowy zoom Fujifilm, który sprawdzi się i w krajoznictwie i w portrecie.

Szeroko, z daleka i z bliska

Coś dla pejzażysty, przyrodnika i fana dużych powiększeń

XF 10-24 MM F/4 R OIS WR

Gdybyśmy mieli wybrać jeden model do szerszych ujęć, bez wątpienia byłby to XF 10-24 mm f/4 R OIS WR. To pierwszy i najlepszy wybór każdego pejzażysty w systemie Fujifilm X. Charakteryzuje się dobrze wyważoną specyfikacją, to też świetny balans gabarytów i możliwości, wynikający z połączenia stałej jasności f/4, stabilizacji optycznej OIS i uzyskanej w ten sposób niskiej wagi 385 g. Konstrukcja jest przy tym zamknięta (wewnętrzne ogniskowanie) i uszczelniona, dzięki czemu idealnie nadaje się w plener!

XF 70-300 MM F/4-5.6 R LM OIS WR

Jeśli jednak niedosyt odczuwacie raczej na drugim końcu zakresu, polecamy zacząć od XF 70-300 mm. To kompaktowy telezoom na bardzo dobry początek, pozwoli bowiem efektywnie zwiększyć zasięg, bez rujnowania domowego budżetu. Mnożnik ogniskowej okazuje się tu wielką zaletą, bo realny zakres wynosi już ok. 105-450 mm (dla formatu 35 mm), a to pozwoli na śmiało eksperymenty z fotografią przyrody oraz akcji. Obiektyw jest też stabilizowany a optyczny system OIS - ze względu na inny charakter drgań - będzie tu nawet skuteczniejszy, niż ten wbudowany w korpus aparatu.

XF 30 MM F/2.8 R LM WR MACRO

Na koniec obiektyw często niedoceniany, czyli zaskakująco wszechstronny Fujifilm XF 30 mm f/2.8 R LM WR Macro. Ta mała stałka to oczywiście pełnoprawne macro oferujące skalę odwzorowania 1:1. Dzięki nieoczywistej ogniskowej (odpowiednik ok. 45 mm dla systemu 35 mm), sprawi to, że obiektyw sprawdzi się nie tylko w fotografii przyrodniczej, ale również np. kulinarnej, portretowej czy produktowej. To też idealny obiektyw „hobbystyczny”, bo pozwoli pokazać z bliska i w szczegółach, to co Was najbardziej kręci!

„Pod względem jakości obrazu
zoomy mogą dziś konkurować
również z obiektywami
stałogniskowymi”

Mniejsza matryca APS-C,
to jednocześnie znacznie
mniejsze obiektywy niż
w systemie pełnoklatkowym.
Warto o tym pamiętać.

Gordon Glenister

Gordon Glenister jest ekspertem w dziedzinie marketingu influencerskiego oraz założycielem Meetings and Events Support Association. Jest autorem książki

Influencer Marketing Strategy, której celem jest pokazanie, w jaki sposób marketing internetowy może wspierać rozwój biznesu. Prowadzi warsztaty pomagające firmom budować marki, a także jest gospodarzem podcastów Influence Global Podcast oraz Membership World Podcast.

gordonglenister.com

 [@gordon.glenister](https://www.instagram.com/gordon.glenister)

JAK PODBIĆ SIEĆ

Zwiększ swój zasięg w sieci i spraw, by Twoje zdjęcia były oglądane na całym świecie – opanuj techniki marketingu influencerskiego!

Wszyscy słyszeliśmy o znaczeniu SEO, algorytmów mediów społecznościowych i pozycji w wyszukiwarce Google. W ostatnich latach panuje przekonanie, że twórcy treści toczą nieustanny wyścig zbrojeń z Google – walcząc zarówno z jego inteligentnymi mechanizmami, jak i z innymi twórcami o widoczność. Choć brzmi to dość pesymistycznie, istnieje kilka kluczowych kroków, które możesz podjąć, aby zoptymalizować swoją obecność w sieci

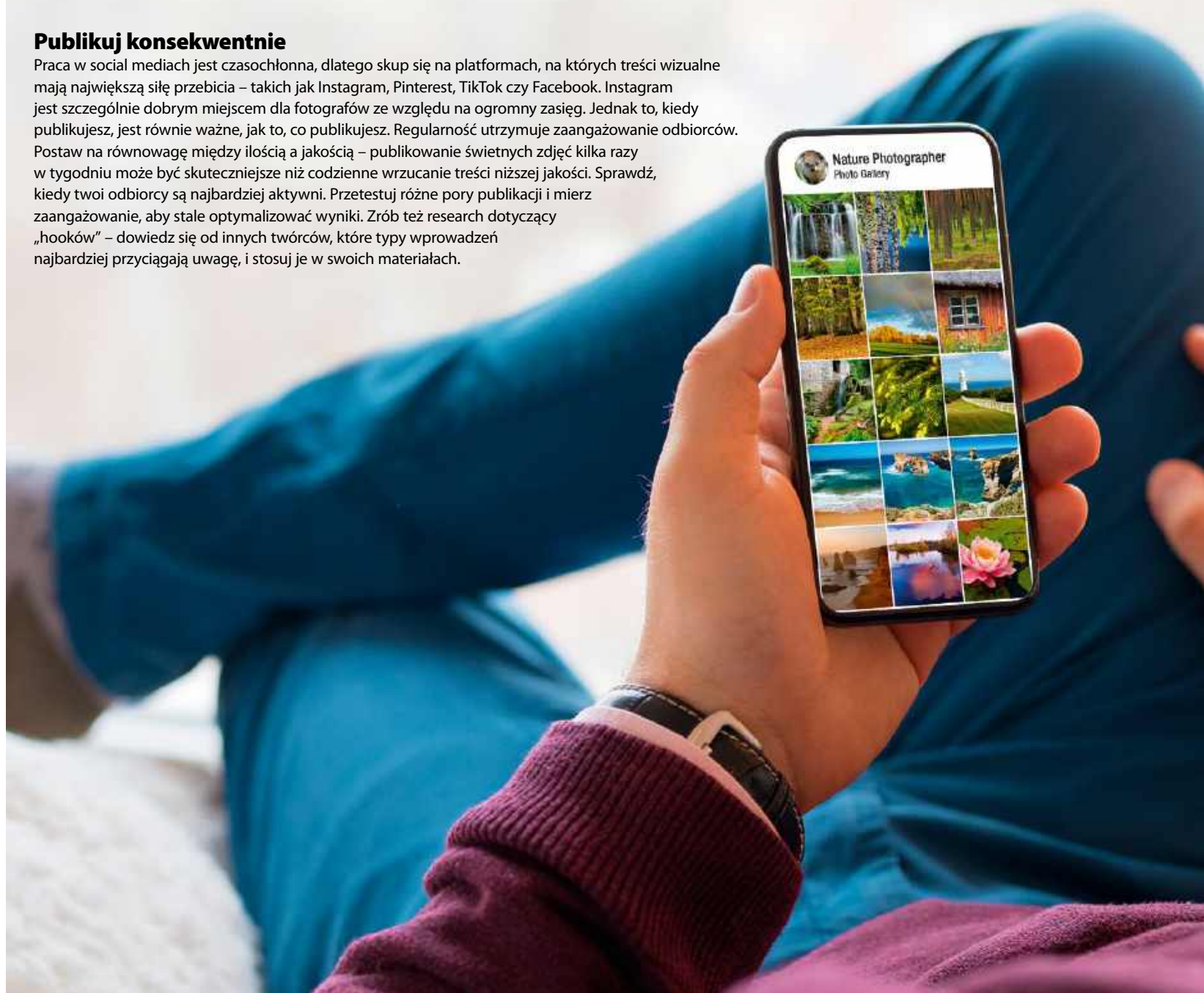
i organicznie zwiększyć zasięgi. Gordon Glenister wyjaśnia, jak budować społeczność, współpracując z platformami społecznościowymi i wyszukiwarkami, traktując je jako narzędzia do zdobycia globalnej ekspozycji. Podkreśla, że rozwijanie publiczności jako fotograf wymaga połączenia prezentowania swojej pracy, aktywnego zaangażowania w społeczność oraz umiejętnego wykorzystania dostępnych platform cyfrowych. Oto pięć wskazówek, które pomogą ci poszerzyć zasięg.

Podbij świat

Platformy online dają możliwość zdobycia klientów na całym świecie, więc warto poznać strategie marketingowe stosowane przez najbardziej skutecznych influencerów.

Publikuj konsekwentnie

Praca w social mediach jest czasochłonna, dlatego skup się na platformach, na których treści wizualne mają największą siłę przebicia – takich jak Instagram, Pinterest, TikTok czy Facebook. Instagram jest szczególnie dobrym miejscem dla fotografów ze względu na ogromny zasięg. Jednak to, kiedy publikujesz, jest równie ważne, jak to, co publikujesz. Regularność utrzymuje zaangażowanie odbiorców. Postaw na równowagę między ilością a jakością – publikowanie świetnych zdjęć kilka razy w tygodniu może być skuteczniejsze niż codzienne wrzucanie treści niższej jakości. Sprawdź, kiedy twoi odbiorcy są najbardziej aktywni. Przetestuj różne pory publikacji i mierz zaangażowanie, aby stale optymalizować wyniki. Zrób też research dotyczący „hooków” – dowiedz się od innych twórców, które typy wprowadzeń najbardziej przyciągają uwagę, i stosuj je w swoich materiałach.

Angażuj społeczność

Warto poświęcić czas na odpowiadanie na komentarze pod swoimi postami. Buduje to poczucie wspólnoty, zachęca do większej interakcji i działa na korzyść algorytmu. Rozważ także współpracę z innymi twórcami. Nawiąż kooperację z fotografami lub influencerami działającymi w twojej niszy - wspólne projekty czy wzajemne polecenia mogą zaprezentować twoją twórczość nowej, szerszej publiczności. Ponadto komentuj posty potencjalnych klientów - znajdź typ odbiorców, z którymi chcesz pracować, i zostawiaj przemyślane komentarze pod ich treściami; to skuteczny sposób, by zostać zauważonym. Warto również rozważyć stworzenie platformy członkowskiej - nawet darmowej - która pozwoli zebrać twoje treści i pomysły w jednym miejscu oraz umożliwi potencjalnym klientom bliższy kontakt i interakcję z tobą.

Wykorzystuj hashtagi i geotagi

Używaj mieszanki popularnych i niszowych hashtagów, aby zwiększyć widoczność swoich postów. Sprawdź, jakie hashtagi trendują w społeczności fotograficznej, i wybieraj te, które najlepiej pasują do twojej twórczości. Mogą to być np. #photographer #photography #videographer #photooftheday #instaphotography #canonphotography #nikonphotography

#portraitphotography #naturephotography #streetphotography czy #travelphotography. Warto też stworzyć własny, unikalny hashtag związany z twoją marką — to świetny sposób na budowanie rozpoznawalności. Kiedy ma to sens, dodawaj również geotagi. Mogą one przyciągnąć lokalnych odbiorców i sprawić, że twoje zdjęcia trafią do osób zainteresowanych konkretną lokalizacją.

Twórz angażujące treści

To właśnie ta część najbardziej interesuje fotografów. Jednak poza samymi zdjęciami warto pokazywać także kulisy pracy – kadry zza kulis lub krótkie nagrania pokazujące, jak powstają twoje fotografie. Tego typu materiały są niezwykle angażujące i dodają twojej marce osobistego charakteru. Pokazywanie procesu tworzenia to obecnie jedno z najlepiej działających treści na TikToku i Instagramie, zwłaszcza gdy stoją za nimi naprawdę spektakularne zdjęcia lub ujęcia wideo. Dodatkowo dawaj odbiorcom wartość: dziel się wskazówkami fotograficznymi, tutorialami z edycji czy omówieniem swojego procesu twórczego. Przyciągniesz w ten sposób początkujących fotografów i pasjonatów, którzy chcą się uczyć. Pamiętaj, że twoje treści powinny inspirować, edukować i bawić. Twórz materiały, które przynoszą realne efekty, i zawsze testuj oraz mierz ich skuteczność. Zaplanuj harmonogram publikacji w formie kalendarza treści i regularnie przypominaj swojej społeczności o udostępnianiu twoich materiałów – zapisy i udostępnienia są dla algorytmów znacznie cenniejsze niż polubienia.

Zostań mistrzem blogowania

Stwórz na swojej stronie blog, na którym będziesz dzielić się historiami z planów zdjęciowych, wskazówkami i własnymi spostrzeżeniami. To świetnie wpływa na SEO i buduje twoją pozycję jako eksperta w swojej dziedzinie. Upewnij się, że twoja strona i blog są zoptymalizowane pod wyszukiwarki, używaj słów kluczowych w tytułach, podpisach i metadanych. Korzystaj z narzędzi do wyszukiwania słów kluczowych, by wiedzieć, czego szukają użytkownicy - twórz wpisy, które odpowiadają na te potrzeby. Rozważ reklamę online opartą na słowach kluczowych. Możesz licytować mniej popularne frazy, które mimo wszystko mogą przyciągnąć ruch na twoją stronę.

Instagram:

Socialowe Q&A

Szybkie odpowiedzi na najczęściej zadawane pytanie

Jaką rozdzielczość zdjęć stosować na Instagramie by zdjęcia miały najlepszą jakość?

W 2025 roku Instagram wprowadził przyjazny fotografom pionowy format 3:4. Jest on najkorzystniejszy, bo zdjęcie ma naturalne proporcje i jest zwyczajnie większe, nie jest też przycinane w widoku siatki profilu. Optymalna rozdzielczość dla 4:3 to 1080×1440 px. Nadal akceptowane są zdjęcia 4:5 (1080×1350 px), ale algorytm oraz design aplikacji faworyzują aktualnie 3:4. Unikaj publikowania zdjęć o szerokości mniejszej niż 1080 px, aby uniknąć degradacji jakości przez kompresję.

Lepiej publikować jedno zdjęcie czy karuzelę?

Karuzela to obecnie nawet do 20 zdjęć lub filmów w jednej publikacji. To znaczący wzrost względem wcześniejszych limitów. Użyj karuzeli, jeśli chcesz opowiedzieć historię lub pokazać serię zdjęć lub pojedynczego kadru, gdy materiał jest mocny sam w sobie. Algorytm „lubuje się” w karuzelach, warto więc z nich korzystać!

Co jeszcze premiuje obecnie algorytm Instagrama?

Już nie lajki i nie komentarze. Kluczowymi wskaźnikami są teraz zapisania (saves) i udostępnienia (shares), czyli jak wielu użytkowników zapisało Twoje zdjęcie w swojej kolekcji i jak wiele razy zostało ono przesłane dalej. Dlatego też warto tworzyć posty edukacyjne z praktycznymi wskazówkami i poradnikami. Takie treści początkujący fotografowie chętnie zapisują, by móc wrócić do nich w odpowiednim czasie.

Jak dobierać hashtagi, żeby miały sens?

Wybieraj kombinację popularnych i niszowych hashtagów – mniej znanych, ale bardziej trafnych dla twojej niszy. Uzupełnieniem działania są geotagi, które zwiększają szansę dotarcia do lokalnej społeczności zainteresowanej danym miejscem. Również dodanie muzyki zapewni lepsze pozycjonowanie przez algorytm aplikacji.

Czy mogę planować i publikować posty z komputera?

Tak. Narzędzia takie jak Later, Buffer, Hootsuite czy Meta Business Suite pozwalają planować posty i publikacje z komputera (również na wielu platformach jednocześnie), monitorować komentarze i analizować statystyki.

Jak często publikować?

Regularność jest kluczowa – np. 2–4 posty tygodniowo dobrej jakości będą skuteczniejsze niż codzienne publikacje niskiej jakości. Testuj pory publikacji i mierz zaangażowanie.

Fujifilm GFX100RF

Pierwszy taki kompakt

Ten aparat to spełnienie marzeń każdego fana fotografii podróżniczej i reportażowej.

To pierwszy na świecie kompakt ze 102-milionową średnioformatową matrycą (44x33 mm) zamkniętą w stylowym, solidnym i przede wszystkim zaskakująco małym i poręcznym korpusie. Pod precyzyjnie frezowanym pancerzem z lekkich stopów znajdziemy topowe podzespoły znane z flagowego modelu GFX100II, w tym wydajny główny układ X-Processor 5 oraz „inteligentny” system AF z precyzyjnym śledzeniem i rozbudowanym trybem detekcji. Niemniej ciekawy jest stałogniskowy, kompaktowy obiektyw 35 mm f/4 (ekwiwalent 28 mm dla formatu 35 mm) z wbudowaną migawką centralną, która pozwala na synchronizację błysku z superkrótkimi czasami. Aparat ma też wbudowany filtr ND i fizyczny przełącznik proporcji kadru (9 formatów do wyboru) – 100 milionów pikseli daje nam w końcu niezwykłą swobodę kadrowania, ale także eksperymen-towania z formatem zdjęcia: od pionowego 3:4, przez klasyczne 1:1, aż po bardzo szerokie ujęcia 65:24. Zdaniem niektórych jest to zresztą aparat zaprojektowany właśnie z myślą o spektaku-larnych panoramach!

www.fujifilm-x.com/pl-pl/

W 2026 ROKU

ZAINWESTUJ W SIEBIE!

Jak rozbudować swój workflow, by w nowym roku być lepszym twórcą foto/wideo

URTH Arkose

Bo siła tkwi w prostocie

Czy Wam też plecaki foto wydają się dziś zbyt uduchowione? Jeśli tak, postawcie na prostotę. URTH to nowa marka, która pokazuje, że czasem mniej znaczy więcej i oferuje rozwiązania dla twórców, ceniących sobie minimalizm. Arkose to dyskretny plecak, który dzięki wyjmowanemu insertowi może posłużyć zarówno do bezpiecznego przenoszenia sprzętu, jak i jako plecak miejski. Budowa typu 50/50 w każdej sytuacji zapewnia nam sporo miejsca na rzeczy codziennego użytku, a zaskakująco dużo kieszeni wewnętrznych zachwyci porządników. Do tego wygodny system nośny, ukryta kieszeń na dokumenty i pętelki pozwalające na podpięcie dodatkowych akcesoriów. www.fotoforma.pl

Sennheiser Profile Wireless

Bezprzewodowo, bezproblemowo

W 2026 roku ułatw sobie pracę z dźwiękiem. Profile Wireless to prosty w obsłudze bezprzewodowy system mikrofonowy, który nie wymaga skomplikowanej konfiguracji ani dedykowanej aplikacji. Zestaw zawiera 2-kanalowy odbiornik 2,4 GHz, 2 mikrofony na klipsie oraz etui ładujące, które posłuży również jako mikrofon do ręki. Odbiornik i mikrofony można podłączać do aparatu, komputera, telefonu lub używać jako mikrofonu stacjonarnego, a 2-kanalowy system 2,4 GHz umożliwia jednocześnie nagrywanie z dwóch źródeł. Dzięki wbudowanej pamięci 16 GB zapiszemy nawet do 30 h nagrań (wbudowana bateria pozwala na ok. 7 h nieprzerwanej pracy). Monitorowanie pracy urządzenia umożliwia wbudowany wyświetlacz OLED oraz wyjście słuchawkowe, a montaż ułatwią dodawane do zestawu adapter zimnej stopki, klipsy i magnesy do przymocowania do ubrania. www.sennheiser.pl

Leica M EV1

Zacznij przygodę z systemem M

W 2026 roku zacznij przygodę z systemem M od modelu, który ułatwia wejście w ten świat. Leica M EV1 to pierwsza „M-ka” z wbudowanym wizjerem elektronicznym co przekłada się na dużo prostsze kadrowanie i ostrzenie dla osób, które wcześniej nie pracowały klasycznym dalmierzem. Producent nazywa ją nowym kamieniem milowym właśnie dlatego, że ma otworzyć system na nowych użytkowników, którzy chcą poczuć legendarną jakość wykonania i mieć dostęp do obiektywów M, ale z komfortem podglądu na żywo, dobrze znanym z cyfrowych bezlusterkowców. Jeśli zawsze kusiła Cię M-ka, ale barierą był dalmierz, model EV1 będzie najlepszym i najbardziej intuicyjnym sposobem na rozpoczęcie tej przygody. www.leicastore.pl

Godox AD400Pro II

Zabierz studio w plener

W 2026 roku przejdź na poziom PRO w plenerze, najlepiej z Godox AD400Pro II. To nowa generacja mobilnej lampy akumulatorowej, która łączy studyjną moc 400 Ws z kompaktową obudową i szybkim workflow w terenie. AD400Pro II oferuje tryb Freeze z czasem trwania błysku do 1/27 770 s, co pozwala skutecznie zamrozić ruch w dynamicznych ujęciach, a synchronizacja HSS do 1/8000 s ułatwia pracę w ostrym słońcu. Lampa zapewnia też bardzo precyzyjną regulację energii w szerokim zakresie 1/512–1/1 z krokiem 0,1 EV, dzięki czemu łatwo dopasujesz moc do sceny i zachowasz powtarzalność. Na pokładzie znajdziesz wydajne światło modelujące LED 30 W o regulowanej temperaturze barwowej 2800–6000 K, wbudowany system radiowy Godox X 2.4 GHz oraz czytelny ekran TFT, które przyspieszają konfigurację i pracę z wieloma źródłami. Do tego pełna kompatybilność z modyfikatorami Bowens i systemem Godox sprawia, że to uniwersalna lampa do zdjęć i wideo w każdych warunkach. www.godox.pl

Lumix S1II

Najbardziej opłacalna inwestycja

Jeśli w 2026 chcesz rozwijać się jako hybrydowy twórca, nowy Lumix S1II będzie prawdopodobnie najlepszym wyborem. W tej cenie trudno bowiem o konkurencję. Aparat wyposażono w nową 24-milionową, częściowo warstwową matrycę, nastawioną na szybkość działania. Bardzo szybki odczyt pozwala bowiem na realizację serii do 70 kl./s z migawką elektroniczną (10 kl./s mechanicznie) i tryb Pre-Burst zapisujący w pętli jeszcze przed dociśnięciem spustu (idealne do dynamicznego reportażu i akcji). Co ważne, wydajność nie jest realizowana kosztem jakości: zakres dynamiczny 15 EV to najlepszy

wynik w historii aparatów Lumix, a pliki RAW nawet w trybie seryjnym zapisywane są w z pełną informacją o kolorze 14-bit. S1II jest też naprawdę potężnym narzędziem filmowym. Oferuje wewnętrzny zapis 10-bit Open Gate 6K/30p oraz 5.1K/60p, a także ProRes HQ i ProRes RAW 5.8K/30p i C4K/60p, z możliwością zapisu na dyskach SSD. Dostajemy ponadto funkcje znane z profesjonalnych kamer: Cinemascope 2.4:1, False Color, markery kadru, timecode przez Bluetooth i opcję 32-bit float przez adapter. Całość zamknięto w identycznym jak topowy S1RII korpusie - ergonomicznym, świetnie uszczelnionym i wygodnym w obsłudze, z topowym wizjerem 5,7 Mp, uchylno-obracanym ekranem i podwójnym slotem SD/CFexpress B. Stabilizacja 8 EV oraz tryb Active bez cropa pomagają też utrzymać kadr z ręki nawet w trudnych warunkach. www.panasonic.pl

Lexar Workflow

Nowy poziom zarządzania danymi

W 2025 roku przyspiesz obieg pracy, by mieć więcej czasu na robienie zdjęć. Nowa stacja Workflow składa się z głównej jednostki oraz wymiennych modułów. Sześć zatok gotowych jest na przyjęcie czytników kart SD, CFexpress, XQD oraz microSD. Do tego oferuje gniazda na dyski SSD NVMe oraz porty USB-C i USB-A. Stacja obsługuje standard USB 3.2 Gen 2, co zapewnia prędkość transferu danych do 10 GB/s, a w przypadku dysków NVMe nawet 20 GB/s. Taka konstrukcja pozwala zgrywać kilka kart jednocześnie, co przyspiesza pracę. Eliminuje też konieczność korzystania z wielu pojedynczych czytników, a co za tym idzie, ilość kabli, które płączą się wokół naszego komputera! www.focusnordic.pl

Zhyiun FIVERAY M20C

Światło zawsze w kieszeni

To mała, ok. 200-gramowa panel LED o mocy 20 W, który zmieści się w kieszeni, a potrafi uratować portret, detale czy szybki plan wideo w terenie. Oferuje pełne RGB/HSI z precyzyjną regulacją barwy i jasności oraz bardzo szeroki zakres temperatury 2500–10 000 K, więc łatwo dopasujesz klimat do sceny albo „pomalujesz” światłem tło. Wysokie CRI/TLCI (ok. 94/96) trzyma kolory w ryzach, a 16 efektów FX i tryb muzyczny dają gotowe kreatywne presety. Wbudowany magnes ułatwia montaż na metalowych powierzchniach, a akumulator 4500 mAh pozwala pracować ok. 40 min na pełnej mocy i ładować/pracować jednocześnie przez USB-C PD. To idealne „awaryjne” światło dla fotografów i twórców, którzy chcą być gotowi zawsze i wszędzie.

www.focusnordic.pl

Sony WH-1000XM6

Słuchaj nas w podróży!

Jeśli Twój kalendarz w 2026 wypełniony jest lotami, zainwestuj w słuchawki z naprawdę mocną redukcją hałasu (ANC). A to zdecydowanie domena słuchawek Sony, takich jak WH-1000XM6. To flagowy model stworzony do podróży: genialnie wycina szum samolotu i „lotniskowy” harmider dzięki nowemu procesorowi ANC i zestawowi 12 mikrofonów, a przy tym gra bardzo dojrzałe, wygodnie siedzą też na głowie przez długie godziny. Do tego ponad 30 godzin pracy z włączonym tłumieniem, szybkie ładowanie USB-C i składana konstrukcja z poręcznym etui, więc bez problemu wrzucisz je do plecaka obok aparatu. Efekt? Mniej zmęczenia w trasie, lepsza regeneracja między przesiadkami, a w czasie lotu możesz spokojnie włączyć muzykę albo nadrobić nasze inspirujące podcasty Fotopolis!

www.sony.pl

Fujifilm X-E5

Zrób w końcu coś dla siebie!

W 2026 roku znajdź czas na fotografowanie dla własnej przyjemności. Mały i niezwykle wdzięczny w obsłudze Fujifilm X-E5 na pewno Ci to ułatwi. To powrót serii X-E w zupełnie nowym wydaniu: dyskretny korpus w stylu dalmierzowym, ale z wykończeniem klasy premium i specyfikacją topowych modeli systemu X. W wyciętym z jednego bloku aluminium body umieszczono rekordową w segmencie APS-C 40-milionową matrycę X-Trans CMOS 5 HR i procesor X-Processor 5, a więc ten sam wydajny tandem, co w zaawansowanych modelach X-T5 oraz X100VI. Do tego system AF z najnowszymi algorytmami, systemem detekcji i śledzenia oraz, po raz pierwszy w tej linii, stabilizacja matrycy o skuteczności do 7 EV. X-E5 to też po prostu piękny obiekt i już samo obcowanie z nim dostarcza sporo radości. Designerzy zadbałi tym razem o każdy detal: wraca przełącznik trybów AF, pojawia się pokrętło symulacji filmów, wielofunkcyjna dźwignia z przodu i analogowy tryb wyświetlania Classic Display w wizjerze, który zachęca do spokojniejszego kadrowania. To mały aparat, który ma duże możliwości i sprawia, że po prostu chce się go nosić ze sobą wszędzie!

www.fujifilm-x.com/pl-pl/

Co zrobić, żeby wydruki wyglądały tak, jak na ekranie? Dlaczego klient prosi o poprawki, skoro u nas zdjęcia lub filmy wyglądają zupełnie dobrze? Te pytania prędzej czy później zada sobie każdy twórca. Jedną z najlepszych inwestycji, jakie możemy poczynić jest monitor graficzny, który wreszcie pozwoli nam zobaczyć nasze zdjęcia i filmy dokładnie tak, jak wyglądają w rzeczywistości, a w perspektywie czasu - oszczędzi wielu frustracji i długich godzin spędzonych na postprodukcji.

AOC U32U3CV

Budżetowo, zawodowo

Do niedawna problemem pozostawała cena - dobre monitory graficzne często wykraczały poza budżet twórców, zwłaszcza tych na początku swojej drogi. Dziś jednak na naprawdę wydajne jednostki są już w stanie pozwolić sobie nawet hobbysci. Tak, jak w przypadku modelu AOC U32U3CV z graficznej linii U3, który zamyka profesjonalną specyfikację w konstrukcji ze średniego segmentu. AOC U32U3CV ma do zaoferowania bardzo dużą, 31,5-calową, matową matrycę w technologii Nano IPS, która może pochwalić się wysoką rozdzielczością 4K (3840x2160 px), dużym zagęszczeniem pikseli (140 ppi), szerokim gamutem (100% sRGB i Red.709, 98% DCI-P3), dokładną reprodukcją kolorów (Delta<2) i możliwością precyzyjnej sprzętowej kalibracji (certyfikat Calman Ready). Do tego możliwość obrócenia do pionu, obsługa treści HDR (certyfikat VESA DisplayHDR 400) i złącze USB-C Display Port, pozwalające na podłączenie i zasilanie notebooka jednym kablem. To wszystko w cenie, w jakiej zwykle nie znajdujemy monitorów o takich możliwościach. www.aoc.com/pl

AOC Q27U3CV

Jeszcze tańszy bliźniak

Jeśli AOC U32U3CV jest nadal za drogi, w tej samej linii monitorów graficznych AOC znajdziecie również bliźniaczy model Q27U3CV, który zamyka gros możliwości swojego większego brata w nieco mniejszej (27 cali) i prawie dwukrotnie tańszej konstrukcji. Poza rozmiarem, główne różnice to nieco niższa rozdzielczość matrycy (2K, 2560x1440 px) oraz technologia jej wykonania (IPS Quantum Dot). Parametry wyświetlania i funkcjonalność pozostają jednak prawie identyczne, a mniejsza jednostka oferuje nawet lepsze wartości odświeżania (75 Hz) czy możliwość łańcuchowego łączenia monitorów. Idealna propozycja dla początkujących, którzy szukają niedrogiego wyświetlacza z rzetelnym odwzorowaniem obrazu.

www.aoc.com/pl

Porcelana cienka 1 mm

- nowoczesność i elegancja.

Masz firmę?
Zamów w aplikacji!

OPAL
FOTOCERAMIKA

HISTORIA UKRYTA ZA KADREM

Fotograf: Amirhossein Naghian

Instagram: @amirhosseinnaghian

Miejsce: Tehran, Iran

Ustawienia: Fujifilm XT-20, Fujion 11-16 mm,
1/30 s, f/11, ISO 200

O zdjęciu: W fotografii często bywa tak, że najlepsze ujęcia zdarzają się niespodziewanie. Możesz planować bez końca i odkryć, że wymarzony kadr wcale się nie materializuje - a potem, gdy najmniej się tego spodziewasz, wszystkie elementy nagle się zazębiają. Dlatego warto mieć aparat przy sobie gdziekolwiek idziesz. Doskonale pokazuje to historia stojąca za fantastycznie nastrojowym, czarno-białym zdjęciem Amirhosseina Naghiana.

„To ujęcie powstało w miejscu zwanym Ahmadabad Mostofi, niedaleko Teheranu” - wspomina. „Pewnego mglistego dnia jechałem na uczelnię i moją uwagę przyciągnęły te drzewa. Zawsze mijałem je po drodze, ale pierwszy raz zobaczyłem je w takiej, mglisto-pyłowej aurze. Na szczęście miałem przy sobie aparat i wszystko było gotowe, by uchwycić ten kadr. Po kilku próbach osiągnąłem idealną kompozycję i zarejestrowałem to zdjęcie. Chciałem oddać mroczny, tajemniczy klimat. Największym wyzwaniem było dobranie właściwego kąta ujęcia. Chciałem jednocześnie uchwycić wszystkie rzędy drzew, słońce i odbicie w wodzie.”

Dziś wszyscy nosimy aparat w kieszeni, więc czemu nie trzymać aplikacji aparatu „w pogotowiu” podczas codziennych dojazdów? Zużyje odrobinę więcej baterii, ale będzie gotowa, gdy - tak jak Amirhossein - trafisz na idealne warunki do zrobienia zdjęcia.

Po prawej

Tree Story

Na etapie obróbki Amirhossein wykonał korekcję perspektywy, a następnie zastosował selektywne poprawki osobno dla nieba i dla pierwszego planu, korzystając z masek luminancji.

HISTORIA UKRYTA ZA KADREM

Fotograf: Alisa Zuniga

📷 @the_elevated_exposure

Strona: www.theelevatedexposure.com

Miejsce: Monarch Pass, Colorado, USA

Ustawienia: Nikon Z 9, Nikkor Z 70-200 mm f/2.8 VR S,
1/250 s, f/13, ISO 100

O zdjęciu: Co roku Alisa Zuniga wybiera się w inne miejsce, by powitać Nowy Rok. W zeszłym jednak postanowiła zostać bliżej domu w stanie Kolorado. „Wybrałam południowy zachód, bo to mój ulubiony rejon” – mówi. W trakcie podróży intensywne opady śniegu całkowicie odmieniły krajobraz – zasypane drzewa były ledwo widoczne, ale wciąż zachwycające.

„Moja trasa do Ridgeway prowadzi przez przełęcz Monarch i ten moment nie mógł być bardziej idealny” – wspomina Alisa. „Od razu wiedziałam, że muszę się zatrzymać i sfotografować te ‘piankowe’ drzewa stojące na tle nieba w odcieniu bluebird.”

Piankowe drzewa

„Nawet przy wyjątkach podmuchach wiatru, patrząc na te wielkie, białe drzewa, trudno nie poczuć wszechogarniającego spokoju.”

W fotografii krajobrazowej znalezienie właściwej kompozycji bywa wyzwaniem. „Zamiast robić panoramę szerokim obiektywem, zdecydowałam, że chcę uchwycić jak najwięcej piękna tej sceny i przekazać to, co widziałam i czułam” – opowiada. Alisa sięgnęła po teleobiektyw i wykonała serię pionowych kadrów. Miejsce znajdowało się na wysokości 3350 m n.p.m., na szczycie

Monarch Pass, więc Alisa musiała zmierzyć się nie tylko z mrozem, ale i wiatrem. „Żeby uniknąć poruszenia, użyłam statywu i krótkiego czasu migawki, by uchwycić kontrast bieli na tle niebieskiego nieba.”

W obróbce Alisa zaimportowała ośmiokadrową panoramę do Adobe Camera Raw, zaznaczając miniatury, aby wszystkie modyfikacje były stosowane jednocześnie do całej sekwencji RAW-ów. Po korekcji kontrastu, światła i cieni scalała zdjęcia w Photoshopie za pomocą Photomerge, układając je w jedno spójne ujęcie. „Przycięłam i połączyłam warstwy, uzyskując duży, finalny obraz” – podsumowuje.

HISTORIA UKRYTA ZA KADREM

Photographer: Todd Wain

@todd.wain

toddwainphotography.picfair.com

Miejsce: Belgrade, Serbia

Ustawienia: Fujifilm XT30, Fujifilm XF 23 mm f/2,
1/35 s, f/9, ISO 160

Historia zdjęcia: Odkąd Todd zaczął fotografować, ciągnęło go w stronę historycznej architektury. „Przeprowadzka do Europy dała mi idealną okazję, by w pełni rozwinąć tę pasję” – mówi. „Po relokacji do Belgradu trzy lata temu mogłem sfotografować wiele najbardziej rozpoznawalnych miejsc w tym niesamowitym mieście.”

Choć zabytkowe budowle przetrwały próbę czasu, otaczający je krajobraz zmienia się znacząco – często również pod wpływem pór roku, które potrafią podkreślać detale i sprawiać, że budynki wyglądają zupełnie inaczej w zależności od sezonu. „Wiosną zrobiłem podobne zdjęcie i wiedziałem, że zimą, zwłaszcza w śniegu, będzie wyglądało spektakularnie” – wspomina. Znając już tę lokalizację, miał jasny plan. „Chciałem wykorzystać prowadzące linie parku, żeby skierować wzrok odbiorcy na kościół. Zaintrygował mnie kontrast między jego kolorami a białą, śnieżną scenerią. Belgrad kojarzy się zwykle z architekturą brutalistyczną, ale tym zdjęciem chciałem pokazać inną stronę miasta.”

Fotografując znane zabytki, zwykle skupiamy się na samej architekturze, jednak pojawiający się w kadrze ludzie potrafią odciągnąć uwagę. „Zdjęcie zrobiłem o wczesnej porze, ale największym wyzwaniem było upewnienie się, że nikt nie wszedł w kadr” – opowiada Todd. „Poranni spacerowicze z psami utrudniali idealne wycucie momentu, a dodatkowo musiałem poczekać, aż chmury śnieżne się rozproszą i pojawi się poranne światło.”

Choć fotografia nie należy do jednego, spójnego projektu, ulubione miejsca Todda – kościoły, zamki i klasztory – wyraźnie tworzą powracający motyw w jego twórczości.

Crkva Svetog Marka (Cerkiew św. Marka)

„Zastosowałem jedynie podstawowe prostowanie i drobne korekty w Lightroomie. Ponieważ był to plik RAW, pewna obróbka była konieczna, aby wydobyć ze zdjęcia to, co najlepsze.”

HISTORIA UKRYTA ZA KADREM

TYTUŁ: Durdle Door w śniegu

KIT: Canon EOS 5D IV
 Canon EF 16-35 mm f/2,8L III USM
 Lee Filters (0.6 ND soft grad + polaryzator)

STRONA:
www.pinner-photography.co.uk

„Moja miłość do fotografii zaczęła się dzięki dziadkowi, który zawsze chodził wszędzie z aparatem w ręku. Kiedy zmarł, kupiłem własny aparat. Od tamtej pory ani razu nie obejrzałem się za siebie”

Matt Pinner

Matt Pinner to brytyjski fotograf krajobrazu. Współpracował z wieloma markami i redakcjami (Canon, Toyota, The Times i wieloma innymi). Prowadzi indywidualne warsztaty dla początkujących fotografów krajobrazu, a także wydaje książki i kalendarze

z własnymi zdjęciami natury, fotografowane z jego charakterystycznej perspektywy.

KONTRASTUJĄCE ELEMENTY

Ważna jest umiejętność dostrzegania sytuacji, które dodają scenie kolejne warstwy wizualne. „Kiedy zapowiadano uderzenie ‘bestii ze wschodu’ w Wielką Brytanię, nie mogłem się powstrzymać przed sfotografowaniem tego słynnego miejsca w śniegu – wiedziałem, że taka okazja może się już nie powtórzyć” – mówi Matt.

Przeciwnie, elementy idealnie się tu równoważą, sprawiając, że krajobraz nabiera wyjątkowego charakteru. „To zdjęcie niesie ze sobą poczucie wewnętrznego spokoju. Uchwyciłem tę scenę, by pokazać, że w oku cyklonu też może panować cisza”

LINIE WIODĄCE

Kompozycja prowadzi wzrok widza do punktu centralnego dzięki połączeniu organicznych linii. „Linia brzegowa jest podkreślona przez krystaliczny śnieg i głęboki, morsko-zielony kolor wody” – mówi Matt. „Pomiędzy nimi pojawiła się morska piana i odsłonięty piasek, tworząc naturalną ścieżkę prowadzącą wprost do skały.” Aby jeszcze mocniej zaakcentować główny punkt kadru, Matt uchwycił jak najwięcej pierwszego planu. „Zbliżyłem się niemal do samej linii wody, żeby wydłużyć obraz i maksymalnie wykorzystać otoczenie.”

PRZYGASZONE TONY

Uspokajający charakter tego zdjęcia wynika przede wszystkim ze stonowanej palety barw. „Szarość i zieleń w połączeniu z błękitem i bielą wzajemnie się równoważą, tworząc atmosferę, która oddaje solidność samej skały” – mówi Matt. Stara się, by jego fotografie mówiły same za siebie, dlatego ingeruje w nie możliwie najmniej. „Nie robiłem tu nic szczególnego – poza obniżeniem jasnych partii i lekkim podbiciem cieni. Zdjęcia powinny pozostać tak organiczne, jak to tylko możliwe”.

SOLIDNA STRUKTURA

Durdle Door ma wyjątkowy kształt, który dominuje nad otaczającym krajobrazem. „Użyłem techniki długiej ekspozycji, żeby stworzyć iluzję ‘zamrożonego’ morza i zbudować wizualne połączenie między wodą a śniegiem” – mówi Matt. Dzięki temu zabiegowi kontrastuje oba elementy i jeszcze mocniej wydobywa charakter skały. „Gładki piasek i zakrzywione linie brzegu prowadzą wzrok prosto do twardej faktury formacji skalnej” – dodaje. Tą decyzją Matt stworzył ciekawe zestawienie różnych struktur obecnych w kadrze.

HISTORIA UKRYTA ZA KADREM

FOTOGRAF: Neverland

SPRZĘT: DJI Air 2S
 22 mm

STRONA: www.marcogelpiphotography.com

„Włóż całe serce w ujęcie, które właśnie robisz, zamiast próbować odtwarzać kolejne ‘pewniaki’, które widziałeś już tysiące razy w social mediach”

Marco Gelpi

„Marco zaczynał od fotografii jako prostego sposobu na utrwalanie miejsc, które odwiedzał. Dziś zgromadził

sporą społeczność obserwujących na różnych platformach, a jego prace wyróżniają się malarskim podejściem do koloru i imponującym oddaniem dynamiki tonalnej.”

SKALA

Jedną z wad ujęć z góry jest to, że łatwo zgubić poczucie skali. Ponieważ odległości między obiektami się spłaszczają, krajobraz może wyglądać bardziej dwuwymiarowo. W tym zdjęciu Marco wybrał kąt, który mocno podkreśla charakter fotografii z lotu ptaka, ale jednocześnie zachowuje kontekst. Wprowadzenie budynków wzbogaca kadr i nadaje scenie epicką skalę. „Nieustannie przyciągają mnie krajobrazy, w których można wyczuć potęgę natury. W tym sensie wyspy Lofoty w północnej Norwegii są po prostu idealne” – mówi Marco.”

ABSTRAKCJA

Zdjęcie Marco ma nieco abstrakcyjny charakter dzięki perspektywie z lotu ptaka. To sposób na pokazanie dobrze znanego miejsca w świeży, nieoczywisty sposób. Marco nie zapomniał jednak o podstawach kompozycji – a to częsty błąd w fotografii lotniczej. Ułożył elementy sceny tak, by budowały głębię kadru i prowadziły wzrok widza. „W tym ujęciu starałem się oprzeć kompozycję na trójkątnych kształtach wyspy na pierwszym planie oraz góry w tle” — wyjaśnia.

CZAS

Fotografia lotnicza w dużej mierze opiera się na kierunkowym świetle, które buduje kształt i formę. Planując to ujęcie, Marco musiał uwzględnić warunki środowiskowe, by trafić na idealny moment. „Lofoty to jedno z najlepszych miejsc do fotografii krajobrazowej, ale fotografowanie tam zimą jest naprawdę wymagające. Niewiele światła i wiatr sprawiają, że każdy kadr trzeba zaplanować z wyprzedzeniem. Gdybym został w łóżku choć chwilę dłużej, nie uchwyciłbym tego krótkiego momentu ciepłego światła.”

FILMOWY STYL

Lokacje fotografowane setki razy często prowadzą do powtarzalnych ujęć, dlatego Marco wprowadził do kadru malarski, wręcz filmowy styl obróbki, by spotęgować jego wyraz. „Celem mojej fotografii jest przekazanie widzowi tego, co sam czułem stojąc za aparatem – poprzez kompozycję i postprodukcję inspirowaną malarstwem romantycznym oraz literaturą fantasy” – mówi Marco. „W tym ujęciu uwielbiam kontrast między ciepłym światłem wschodzącego słońca, znajdującego się poza kadrem, a zimnymi cieniami w południowo-zachodniej części zatoki.”

HISTORIA UKRYTA ZA KADREM

Name: Zamrożone w słońcu

Kit: Nikon Z6 II
 Nikon Z 70-200 mm f/2,8
 Statyw

“Fotografia daje mi powód, by wychodzić z domu i odkrywać rzeczy oraz miejsca - zarówno te tuż obok, jak i te daleko - z otwartą, ciekawą głową.”

Jonas Lindell

Jonas Lindell odkrył swoją pasję do fotografii po kontuzji, która uniemożliwiła mu dalsze uprawianie sportu. Szybko wciągnęło go to medium, a dziś specjalizuje się w fotogra-

fowaniu fińskich krajobrazów - zarówno w dzień, jak i w nocy - podkreślając naturalne zjawiska zachodzące na niebie. Oferuje także sesje portretowe, fotografię eventową oraz usługi dla firm
 @jonas.lindell | jlp photography.fi

MAGICZNA ATMOSFERA

„Samotność i spokój są głównymi emocjami w tym kadrze” - mówi Jonas. Scena przedstawia niewielką, prywatną wyspę położoną w pobliżu helsińskiego Market Square, wyłaniającą się z mgły unoszącej się nad częściowo pokruszonym lodem. „Tego poranka było -20°C, więc różnica temperatur między morzem a powietrzem przekraczała 15°C. To właśnie wtedy pojawia się zjawisko tzw. ‘sea smoke’ - pary wodnej unoszącej się nad otwartą wodą, tam gdzie stały ruch statków uniemożliwia całkowite zamarznięcie powierzchni” - wyjaśnia.

ZŁOTY DYM

Aby osiągnąć ten magiczny efekt, Jonas fotografował pod słońce, tworząc złocistą mgiełkę. „Zimą mgła morska jest zazwyczaj najbardziej widoczna rano. Później w ciągu dnia, gdy pogoda się ociepla, mgła stopniowo zanika aż do złotej godziny tuż przed zachodem słońca” – mówi. „Jednak wschód słońca nadaje mgle morskiej piękny, ciepły blask, nawet jeśli pogoda jest pełnym przeciwieństwem ciepła.” Jonas zastosował zasadę trójpodziału, aby odpowiednio umieścić słońce, przyciągając wzrok widza i balansując elementy w kadrze.

STORYTELLING

Rejestrując atmosferę i kolory, Jonas stworzył filmowy kadr. Jest tu ta mistyczna, mroczna, samotna atmosfera, która sprawia, że widz zaczyna się zastanawiać, czy w tym domu ktoś w ogóle mieszka. Mocne światło kontrowe dodatkowo wzmacnia warstwę opowieści. W tym przypadku można by zastosować HDR, aby zwiększyć zakres dynamiczny sceny, ale ponieważ Jonas fotografował z płynącego promu, taka technika nie była możliwa. Użyłem statywu i krótkiego czasu naświetlania, z włączoną stabilizacją matrycy (IBIS), ale tak silne światło kontrowe wymaga od aparatu naprawdę dobrego zakresu dynamicznego. Zimno oszroniło ekran aparatu — jeden z przycisków prawie się zaciął, bo mój oddech momentalnie zamarzał, pokrywając sprzęt lodem.”

UNIKALNA PERSPEKTYWA

Aby wykonać to ujęcie, Jonas wybrał się na wycieczkę promem, co umożliwiło mu zbliżenie się do obiektu i stworzenie unikalnej perspektywy. „Tę małą wyspę widać z lądu, ale kursuje turystyczny prom, który przepływa znacznie bliżej. Dystans między łodzią a wyspą ciągle się zmieniał, jednak wiedziałem, że nigdy nie znajdziemy się naprawdę blisko, dlatego potrzebowałem obiektywu o dużym zasięgu. Zdolność do regulacji ogniskowej w zakresie 70–200 mm była idealnym wyborem” – relacjonuje Jonas. „Zimno sprawiło, że nie mogłem łatwo i szybko zmienić obiektywu, a dodatkową presję wywoływał fakt, że prom płynął dalej bez zatrzymania, stwarzając ryzyko stracenia okazji”.

REDAKCJA

Redaktor naczelny

Maciej Zieliński

e-mail: maciej.zielinski@avt.pl

Kontakt do redakcji:

e-mail: digitalphotographer@avt.pl

Skład

Studio Adekwatna

Reklama

Katarzyna Gutkowska

e-mail: katarzyna.gutkowska@avt.pl

PR i Promocja

Maciej Zieliński (szef działu)

e-mail: maciej.zielinski@avt.pl

Wojciech Marciniak

e-mail: wojciech.marciniak@avt.pl

Prenumerata

tel. (22) 257 84 22 (godz. 10:00–14:00)

e-mail: prenumerata@avt.pl

Kwartalnik Digital Photographer Polska wydawany jest

przez **Wydawnictwo AVT**: AVT-Korporacja Sp. z o.o.

ul. Leszczyńska 11, 03-197 Warszawa.

Artykuły w tym wydaniu są tłumaczone i reprodukowane

z miesięcznika Digital Photographer. Tytuły prawne

należą do Future Publishing Limited. Wykorzystano

na licencji. Wszystkie prawa zastrzeżone.

Wszystkie ceny podane w magazynie, o ile nie zostały

uzyskane od polskiego dystrybutora, są cenami

uśrednionymi, zebranymi z ofert uznanych sklepów, w tym

internetowych, na terenie Polski (w przypadku braku ofert

polskich, są to ceny przeliczone z cen brytyjskich).

Więcej informacji dotyczących tego i innych tytułów

wydawanych przez grupę Future Publishing Limited

zamieszczono na stronie www.futureplc.com.

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności

za treść reklam i ogłoszeń.

PRENUMERATA

*Czytaj więcej,
płać mniej!*

Zyskaj
15%
rabatu

W prenumeracie tylko

~~116,00 zł~~

98,60 zł

/roczna prenumerata drukowana

Dlaczego warto?

- ✓ Dostawa **gratis** prosto do Twojego domu
- ✓ Tylko dla prenumeratorów: **niższe ceny** przy zakupie czasopism na UlubionyKiosk.pl
- ✓ Pakiet 2w1 (papier + e-wydania):
–80% na równoległą e-prenumeratę PDF

Szczegóły na UlubionyKiosk.pl/promocje

Zamów prenumeratę na www.UlubionyKiosk.pl

lub zeskanuj kod QR i zaprenumeruj w 1 minutę

POSŁUCHAJ!

Nowy
Sezon!

- _ Rozmowy
- _ TechStories
- _ Nasi goście

